

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra historie

**Sídliště kultury s lineární keramikou na
katastru obce Úsov a osídlení této kultury na
Úsovsku**

Bakalářská práce

Nela Tomancová

(Archeologie - Historie)

Vedoucí práce: Mgr. Pavlína Kalábková, Ph.D.

Olomouc 2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně na základě uvedených pramenů a seznamu literatury.

V Olomouci, dne

Nela Tomancová

Nejvíce bych chtěla poděkovat své vedoucí bakalářské práce, Mgr. Pavlíně Kalábkové, Ph.D., za cenné rady a pomoc při psaní této práce.

Dále bych chtěla poděkovat Mgr. Ivaně Vostrovské a Janu Petříkovi, za vyhodnocení kamenné industrie z lokality Úsov.

Dále bych poděkovala Mgr. Barboře Tomešové z VM Šumperk za čas, který si na mě udělala, aby mi mohla poskytnout nálezové zprávy a studie z šumperského archivu.

A zcela jednoznačně bych chtěla poděkovat rodině a přátelům, kteří mě při psaní práce velmi podporovali, radili mi a pomáhali s korekturou.

Obsah

1.)	Úvod	6
2.)	Vymezení území a jeho přírodní podmínky	8
2.1	Hydrologie	9
2.2	Vegetace	9
2.3	Nerostné suroviny	9
2.4	Rekonstrukce přírodních podmínek v kultuře s LnK.....	10
3.)	Dějiny bádání kultury LnK.....	12
3.1	Dějiny bádání na Moravě	12
3.2	Dějiny bádání v Úsově	14
4.)	Osídlení kultury LnK na Moravě	16
4.1	Sídliště a architektura	17
4.2	Pohřebiště	19
4.3	Movité artefakty	20
5.)	Analýza nálezů ze sídliště LnK v Úsově.....	28
5.1	Popis lokality.....	28
5.2	Metodika výzkumu	28
5.3	Výzkum červenec 2011	29
5.4	Výzkum září 2011	33
6.)	Analýza keramického materiálu	43
6.1	Keramické nádoby	43
6.2	Barva keramického materiálu	45
6.3	Keramická hmota	45
6.4	Úprava povrchu keramiky.....	47
6.5	Zachovalost keramického materiálu	48
6.6	Vhloubená výzdoba a plastické prvky	49
6.7	Lineární výzdoba.....	50
6.8	Plastické aplikace	51
6.9	Technická výzdoba	52
6.10	Mazanice	53
6.11	Datace keramického materiálu	53
6.12	Datace objektů, výzkum rodinný dům	54

6.13	Datace objektů, výzkum kanalizace.....	55
7.)	Analýza kamenné industrie	57
7.1	Štípaná industrie.....	57
7.2	Broušená industrie.....	57
8.)	Lokality v mikroregionu Úsovska.....	58
9.)	Závěr.....	71
10.)	Seznam literatury.....	73
11.)	Seznam zkratk.....	78
12.)	Katalog keramického materiálu z Úsova.....	79
13.)	Klíč ke katalogu keramického materiálu z Úsova.....	124

Kresebná příloha

1.) Úvod

Lokalit kultury s lineární keramikou je dnes evidováno na našem území stovky. Jen na Moravě jich je přes 500 a jednu z nich zpracovávám ve své bakalářské práci. Jedná se o lokalitu v Úsově, kde probíhal výzkum v roce 2011. Kromě zpracování a vyhodnocení výzkumu v Úsově, se bude má práce také skládat z katalogu lokalit v mikroregionu Úsovsko, na kterých se nacházela LnK.

V první kapitole se zabývám vymezení regionu Úsovsko a jeho přírodními podmínkami. Pojednávám zde o geomorfologii, hydrologii, vegetaci, nerostných surovinách a celkové rekonstrukci přírodních podmínek v období LnK.

Druhá kapitola se zabývá dějinami bádání. Protože má lokalita náleží na Moravu, zaměřila jsem se na dějiny bádání na Moravě, které jsem vedla od počátku archeologického zájmu o kulturu s lineární keramikou, až po současnost. Také zde zpracovávám dějiny bádání v Úsově, jejichž počátek můžeme vysledovat do konce 19. století a díky práci amatérských archeologů se dále rozvíjely.

Další kapitola se zabývá charakteristikou osídlení kultury LnK na Moravě a jejím současným poznáním. V jednotlivých subkapitolách charakterizují moravská sídliště a architekturu, pohřebiště a movité artefakty, jednotlivě keramickou industrii a její periodizaci, kamennou, kostěnou a parohovou industrii, také se zmiňuji o kultovních předmětech a nastiňuji doklady dálkových kontaktů.

Nejpodstatnější částí bakalářské práce je kapitola *Analýza nálezů ze sídliště v Úsově*. Výzkum, který zpracovávám, proběhl v roce 2011 a byl prováděn pracovníky Archeologického centra Olomouc, pod vedením Miroslava Daňhela, jenž také zajistil dokumentaci celého výzkumu a následně vytvořil nálezovou zprávu. Výzkum probíhal ve dvou etapách, první byl uskutečněn na parcele stavby rodinného domu, druhý byl rozsáhlejší a probíhal při výkopech splaškové kanalizace. Popisují zde jednotlivé objekty,

kterých se dohromady objevilo více než sto a které obsahovaly spoustu keramického materiálu, jenž také jednotlivě analyzuji. Kromě keramického materiálu se zabývám také broušenou a štípanou industrií. V poslední části kapitoly je vyhodnocen a datován materiál jako celek i v jednotlivých objektech.

Druhá část práce pojednává o osídlení kultury LnK v mnou vymezeném mikroregionu Úsovsko. Katalog lokalit obsahuje informace o výzkumech, které zde byly provedeny a o nálezech, které při nich byly učiněny. Zároveň také lokalizují jednotlivá naleziště podle jejich vzdálenosti od vodních toků nebo nadmořské výšky.

Následuje závěr, v němž shrnuji všechny poznatky, které jsem získala svou prací. Poté je k práci přiložena databáze keramického materiálu a obrazové tabulky nejzajímavějších fragmentů a broušené industrie a také kresby objektů z výzkumu na ploše rodinného domu. Také je k tomu přidán klíč k databázi a seznam zkratk použitých v textu. Práce je zakončena citacemi použité literatury.

2.) Vymezení území a jeho přírodní podmínky

Úsov, po kterém je pojmenováno studované území, je malé město na pomezí střední a severní Moravy v podhůří Hrubého Jeseníku, 5 km severovýchodně od Mohelnice a 7 km severozápadně od Uničova.

Území města Úsov, které zpracovávám v bakalářské práci, tvoří jihovýchodní hranici šumperského okresu. Je tvořen dvěma katastrálními územími o celkové rozloze 7,8 km². Katastr Úsov – město zde doplňuje drobné katastrální území židovského města na ploše 2,6 ha. Administrativně se k městu pojí také obec Bezděkov u Úsova (Daňhel 2014, 49). Ve své bakalářské práci ještě dále zpracovávám a porovnávám výzkumy LnK v mikroregionu Úsovsko. Ten jsem definovala jako obě katastrální území Úsova (Úsov i židovské město) a obce, které se kolem Úsova nachází v okruhu několika kilometrů. Jsou to: Dubicko, Palonín, Police, Postřelmov, Stavenice, Klopina, Loštice, Moravičany, Mohelnice a Újezd u Mohelnice.

Podle Úsova byla nazvána vrchovina, která se jako výběžek Hrubého Jeseníku táhne od tohoto města na sever k Bradlu a dále k Šumperku. Město, jehož střední nadmořská výška je 280 m, se rozkládá v údolí potoka pod zámekem na návrší, které se zvedá z bývalého podhradí příkrým svahem k východu, zatímco na západ se rozprostírá mírně zvlněná rovina Mohelnické brázdy. Zvlněný Úsovský katastr o rozsahu 772 ha tvoří na východě zároveň hranice okresu a na jihu malým cípem zasahuje do Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví, konkrétně do lesního komplexu Doubrava (dostupné na <http://www.usov.cz>, 7. 4. 2016).

Úsovská vrchovina je z geomorfologického hlediska součástí Hanušovické vrchoviny, která zase tvoří součást vrchoviny a kotliny při úpatí Hrubého Jeseníku. Je složená zejména z krystalických a zvrásněných prvohorních usazenin, ve sníženinách se nachází neogenní a kvartérní horniny. Povrch je hluboko rozčleněn zaříznutými údolími vodních toků, na vrcholech a na hřebtech jsou skalní útvary. Vrchovina je zalesněna převážně smrkovými porosty (Demek 2006, 187).

Úsovská vrchovina, jež byla pojmenována právě podle mnou zpracovaného města Úsov. Je to členitá vrchovina s výrazně stupňovitou stavbou,

rozkládající se na 173 km². Skládá se hlavně z krystalinika desenské klenby, z devonských krystalických břidlic a sedimentů, spodnokarbonských usazenin a ve sníženinách jsou třetihorní a čtvrtohorní usazeniny. Nejvyšším bodem je Bradlo, jenž dosahuje výšky 600 m n. m. (Demek 1987, 527)

2.1 Hydrologie

Okresem Šumperk a také naším mikroregionem Úsovsko, protéká řeka Rohelnice. Samotný Úsov leží v údolí potoka Doubravky, jenž je levostranným přítokem právě řeky Rohelnice. (dostupné na <http://hydro.chmi.cz>, 7. 4. 2016). U většiny řek, stejně tak u menších potoků, je nutno počítat se změnou říčních koryt a meandrů (Rulf 1983, 56), tudíž také řeky na Úsovsku určitým způsobem změnilы svou podobu.

2.2 Vegetace

Přírozenou vegetací lokality byla bučina s kyčelnicí devítimístnou, která je vázána převážně na montánní stupeň. Vyskytuje se převážně v nadmořských výškách 500–1000 m, ale na severu ČR sestupuje také pod 400 m (Neuhäuslová 1998, 123). Přibližně ve stejných nadmořských výškách se vyskytuje také kostřavová bučina, která roste většinou na mělkých půdách vrcholových skalních rozpadů a skalnatých hran svahů. Vyskytuje se většinou pouze maloplošně v jiných asociacích bučin (Neuhäuslová 1998, 129). Ve výškách 800–1200 m n. m. se nachází také smrková bučina. Dobře vyvinuté, dospělé porosty představují v přírodním prostředí bučiny s kolísajícím, avšak vždy relativně vysokým podílem smrků. Ze smrčín je zde zastoupena také papratková smrčina, která se objevuje v chladnějším klimatu (Neuhäuslová 1998, 226). V nižších částech regionu dnes převládají louky a pole (Demek 1987, 527).

2.3 Nerostné suroviny

Základní surovinou je železná ruda, která byla od 14. století těžena ve vysokém měřítku. Vzrůstající konkurenční prostředí a dovoz rud z ciziny nakonec vedl k postupnému úpadku těžby rudy v tomto regionu (Dušková 2010, 23). Na Úsovsku se také získávalo přírodní barvivo – okr. Naleziště malého množství železných hlinek se ještě ve 20. století nacházelo v přilehlých obcích Police

a Bezděkov u Úsova (Dušková 2010, 31).

2.4 Rekonstrukce přírodních podmínek v kultuře s LnK

Rekonstrukcí přírodních podmínek v historii se zabývá environmentální archeologie.

V období neolitu je ukončen atlantik (7 500 – 4 500 B. P.), který zahrnuje ještě celý neolit. Byl teplejším a vlhčím obdobím, než je současné klima (Rulf 1983, 40). Míra působení člověka na přírodu, je dána jeho technologickými znalostmi a zručností, stejně jako hospodářskými nároky a sociální organizací. Proto se první střeoevropští zemědělci, příslušníci kultury s lineární keramikou, na rozdíl od mezolitických lovců, sběračů a rybářů stali aktivními spoluvůrci krajiny (Rulf 1983, 43). Je ukončen vývoj tzv. prakrajiny a díky zemědělství přichází počátek jejího přetváření v kulturní krajinu (Rulf 1983, 36). Zdůrazňován je v tomhle případě hlavně podíl člověka na odlesnění krajiny (stavební účely, potřeby zemědělské, zdevastování pastvou dobytka, palivové dříví; Rulf 1983, 43). Přejít od kořistnického způsobu života k usedlému zemědělskému, označil britský archeolog V. Gordon Child jako „neolitickou revoluci“, přestože to nebyl proces radikální, ale naopak postupný (Čižmář 2008, 18).

Nejnovější hypotézy ohledně toho, jak se do Evropy dostalo neolitické obyvatelstvo, předpokládají, že na neolitizaci Evropy mělo podíl jak mezolitické obyvatelstvo, které zde pobývalo, tak i neolitická společenství žijící v okolních zemích (Mateiciucová 2008, 18).

Sídliště LnK se soustřeďují v území o dnešních průměrných teplotách 7–9 °C. Blízkost vody je hlavním předpokladem, tudíž vzdálenost k ní nepřekračuje 500 m. Například: „*Průměrná vzdálenost lokalit od vodního zdroje ve východních Čechách je 332 m.*“ (Končelová 2005, 658). Sídliště LnK vytvářejí seskupení o různém počtu lokalit buď podél větších vodních toků, které vytvářely přirozenou komunikační tepnu, nebo se nacházejí při okraji terasy. V hojně míře byly osidlovány zejména oblasti se sprašovým podložím, na kterém se vytvořily černozemě a hnědozemě. Kromě toho byla osidlována také místa s nivními půdami, ale v menším měřítku (Vostrovská 2007, 7). V blízkosti sídliště bývá vždy dostatek úrodných půd (Rulf 1983, 75) – všechny tyto aspekty korespondují se zemědělskou kulturou neolitické populace. Většina oblastí evropského mírného

pásma pokrývaly smíšené dubové lesy, ale tahle situace se změnila právě příchodem lidu LnK, který začal postupně jednotlivá území odlesňovat a stavit si na daném území sídliště (Gojda 2000, 179). Zde si zakládali také místa pro pěstování plodin, jenž se podařilo na základě archeobotaniky určit jako pšenici jednozrnku a dvojnoku, ječmen, proso, len, bob, čočku a hrách (Kuhn 1984; Rulf 1991; Vostrovská 2007, 8).

Lid kultury LnK se nejvíce zajímal o oblasti ležící 240–300 m n. m. Ovšem mohou se objevit také lokality ležící ve vyšších oblastech, například na Svitavsku nebo Jičínsku, kde leží lokality také v rozmezí 300–390 m n. m. Lokalita Hlásnice dokonce leží v 556 m n. m., proto je tohle sídliště určeno jako výšinné (Končelová 2005, 657).

Co se roviny terénu týče, byly osidlovány spíše mírné svahy, v menším měřítku pak také roviny. Lokality položené na svažitém terénu mají nejčastěji sklon 2° (Končelová 2005, 661).

Příliš mnoho sídlišť kultury s lineární keramikou nenavazovala na sídliště mezolitická. Ta se nacházela spíše ve vyšších polohách (300–500 m n. m.), zatímco sídliště LnK se nacházela spíše níž. S tím souvisí také svažitost, kdy mezolitická sídliště osidlovala polohy terénním převýšením přibližně 4°, zatímco sídliště LnK měla menší převýšení. Tahle změna osidlování se váže zřejmě se změnou společnosti, kdy neolitická sídliště byla osidlována zemědělským lidem, který hledal úrodné půdy (Končelová 2005, 669).

3.) Dějiny bádání kultury LnK

3.1 Dějiny bádání na Moravě

V souvislosti se zájmem o archeologii, jakožto oboru, se také na Moravě v druhé polovině 19. století vyskytly neolitické nálezy a ve stejné době byly také publikovány. První nálezy byly publikovány Jindřichem Wanklem, jenž zpracoval nálezy z jeskyně Výpustek v Moravském krasu (Tichý 1962, 245). Záhy v roce 1897 předkládá J. Palliardi třídění neolitu na Moravě (Palliardi 1897), které pak rozvíjí v letech 1911 a 1914 v dalších statích, přičemž některé základní teze z práce „Die relative Chronologie der jüngerer Steinzeit in Mähren“ se udržely v platnosti dodnes. Pozorování a závěrů Palliardiho využil následně také I. L. Červinka a v roce 1902 publikoval svou chronologii neolitu na Moravě, ve které kulturu s lineární keramikou dělí na dva stupně (Červinka 1902). Ve své práci uvádí termín „keramika pásková nebo volutová“, jenž se začal následně veřejně používat. Sám Palliardi ale tento název později mění a zavádí dodnes užívaný termín „lineární“ keramika (Červinka 1908).

Období do druhé světové války je ve znamení přibývajících hmotných nálezů a rozšiřování počtu známých lokalit. První systematické velkoplošné výzkumy sídlišť LnK se paradoxně realizují v průběhu 2. světové války, kdy se na trase tzv. německé dálnice Wroclav – Vídeň podařilo prozkoumat dvě lokality na katastrech Bořitova v Boskovické brázdě (Čižmář, 1998) a Chornice na Malé Haně.

V roce 1942 vznikl Státní archeologický ústav v Brně, jako pobočka pražského státního archeologického ústavu (dostupné na <http://arub.avcr.cz/>, 19. 4. 2016). Díky archeologickému ústavu, a především díky zájmu R. Tichého, nastává především v 60.–70. letech rozvoj v poznání LnK na Moravě. Tichý zavádí také nové třístupňové třídění s pěti fázemi, provádí soupis známých lokalit a od roku 1953 do roku 1965 vede systematický výzkum v Mohelnici (Tichý 1956, 1962). Definuje také nestarší fázi LnK (Tichý 1960).

V 60.–80. letech 20. století pokračují záchranné i systematické výzkumy, a to především na J a střední Moravě (Těšetice–Kyjovice, Vedrovice, Bořitov, Uničov, Žádovice).

V roce 1993 byl založen Ústav archeologické památkové péče Brno a následně byly zakládány obdobné instituce po celé Moravě. A to zejména díky

intenzivní stavební činnosti na velkých územích. K nejvýznamnějším akcím na jižní Moravě náleží odkryvy v Brně–Ivanovicích, Popůvkách, Hlubokých Mašůvkách a v neposlední řadě Brně-Novém Lískovci. Ze střední Moravy to jsou pak výzkumy v Přáslavicích–Kocourovci, Postřelmově, Kralicích na Hané, Slatinkách či Prostějově–Čechůvkách. V roce 1998 byla publikována poslední inovace periodizačního systému, v němž byly upraveny zejména závěrečné etapy vývoje moravské malované LnK (Čižmář 1998b). Dosavadní periodizace se opírá o základní dělení R. Tichého z roku 1962, které je dále doplňováno a rozšiřováno a přehodnocováno.

Pro upřesňování a rozšiřování periodizačního systému LnK byl velmi důležitý výzkum kostrového pohřebiště ve Vedrovicích na Moravě, který probíhal v letech 1975-1982. Keramické nálezy byly zpracovány Zdeňkem Čižmářem a na jejich základě rozšířil fázi Ib, definovanou R. Tichým, na další dvě subfáze (Ib₁ a Ib₂) a také se zabýval fází IIa (Čižmář 2002, 176-180).

Výzkum ve Vedrovicích byl důležitý také z dalšího hlediska. Na základě jeho zpracování byla v roce 2002 vydána významná studie, která podrobně analyzuje kostrové pohřebiště (Podborský a kol., 2002). Vladimír Podborský ve spolupráci dalších archeologů pojednává o všech důležitých aspektech pohřbů v období LnK. Vedoucí výzkumu, Vladimír Ondruš, přibližuje kostrový ritus, Zdeněk Čižmář analyzuje keramický materiál, Inna Mateiciucová se zabývá štípanou industrií, jenž byla nalezena v hrobech, Vladimír Podborský a Šárka Hladilová pojednávají o spondylových špercích atd.

V roce 2008 byla, při příležitosti konání jubilejní mezinárodní konference o neolitu a eneolitu Střední Evropy, realizována výstava s názvem „Život a smrt v mladší době kamenné“. Byla vytvořena díky Ústavu archeologické památkové péče v Brně a zejména díky jejímu vedoucímu, Zdeňku Čižmáři. Byly zde vystaveny prakticky všechny mobilní památky moravského neolitu a eneolitu. Tyto památky byly také fotograficky zdokumentovány, čímž vznikla jedinečná databáze neolitických artefaktů. Společně s výstavou vznikl také významný stejnojmenný katalog (Čižmář 2008).

Kromě studie o vedrovickém pohřebišti, byla také v roce 2013 vydána monografie, která pojednává o jiném významném pohřebišti, a to Kralicích na Hané (Šmíd 2013). Pohřebiště Kralice na Hané bylo objeveno v roce 2005, společně s rozsáhlým sídlištěm a je významné hlavně z toho důvodu, že ze 78

odkrytých hrobů, je 69 žárových (Šmíd 2008, 241).

V roce 2015 se podařil další významný nález. Archeologové, z Archeologického centra Olomouc, pod vedením Marka Kalábka, objevili v Uničově neolitickou studnu, na jejímž dně byl zakonzervován přírodní materiál (např. obilná zrna, pozůstatky mechů a lišejníků) a kromě něj také celá keramická nádoba. Studna měla dubové roubení a izolaci z jílu. Jde o unikátní nález, protože lidé v neolitu využívali nejčastěji přírodní zdroje vody a proto nebylo nutné, aby si stavili studně. Tahle studna byla součástí celého sídliště LnK (dostupné na <http://olomouc.idnes.cz/>, 24. 4. 2016).

3.2 Dějiny bádání v Úsově

Počátky zájmu o pravěké a středověké památky pozorujeme s jistotou od konce 19. století, kdy bylo založeno muzeum na úsovském zámku (Daňhel 2014, 49). To bylo založeno pro nálezy, které byly nacházeny na celém panství Lichtenštejnů, do něhož patřilo také území kolem Úsova.

V období první republiky hrála velkou úlohu pro vlastivědné úsilí v obci osoba Stanislava Makase, který v Úsově působil v letech 1919–1938 jako učitel. Jeho osoba se zasloužila o vznik školní sbírky. Ovšem není jasné, zda už tehdy vznikla jako čistě archeologická. V současnosti je tato původní sbírka uložena ve Vlastivědném muzeu v Šumperku, kde si při jejím studiu můžeme udělat představu o způsobu sběru (Daňhel 2014, 49). Mimo nálezů ze samotného Úsova obsahuje sbírka i drobné soubory z nedalekých katastrů Dubicka, Hlivic, Králové, Podolí a Veleboře získané ve 20. a 30. letech 20. století. Učitel Makas sám aktivně vyhledával přírůstky a zajímavostí je, že se snažil převzít také sbírky z dubického muzea, protože jeho plánem bylo vybudovat z nich v Úsově muzeum pro severní Moravu. Amatérští archeologové se měli nadále věnovat terénnímu výzkumu. Z území města se do Makasovy sbírky dostaly keramické zlomky zachráněné z výkopů prováděných při stavbě školy, kamenná sekera z potoka v Podzámčí a „pazourkový“ nástroj z pole „U studýnky“. Přestože se poté přestěhoval do Olomouce, nadále sepisoval práce o historii Úsova, které nalezneme především ve vlastivědném sborníku Severní Morava (Daňhel 2014, 50).

V meziválečném období do této oblasti zasahovala i činnost uničovského městského muzea, kde od roku 1921 působil V. Reimer (Hlava 2009, 432). Zde

spolupracuje s K. Schirmeisenem a M. Maneth, která pracovala v muzeu od r. 1919 a do terénních výzkumů se zapojila až po roce 1928 (Hlava 2007, 532). Po druhé světové válce je ale městské muzeum zrušeno (1954) a o rok později je obnoveno, jako pobočka muzea ve Štenberku a jeho sbírka se stala součástí sbírky Vlastivědného muzea v Olomouci (Hlava 2013, 550).

V roce 1963 vychází Pravěk Mohelnicka, kde J. Nekvasil v celkovém přehledu lokalit zmínil také všechny úsovské, které v té době byly známy (Nekvasil 1963; Daňhel 2014, 50).

Další generaci místních archeologů představuje Vladimír Kapl, který prováděl povrchové sběry v celém regionu Mohelnicka a nevynechal ani rodný Úsov, na jehož katastru objevil a velmi dobře popsal několik lokalit. Osobně si pro potvrzení vlastních domněnek dělal drobné sondáže (Daňhel 2014, 50). První etapa povrchového průzkumu proběhla v 50. letech, poslední sběry máme zaznamenány ještě v roce 1982, kdy byla zkoumána lokalita „Za zámek“. Kaplův archeologický zájem se neprojevil pouze ve sběrech. V roce 1953 se zúčastnil archeologického výzkumu při budování šterkopískovny, pod vedením R. Tichého, kde si osvojil zásady archeologické dokumentace. Také v dalších letech se účastnil výzkumů prováděných již Vlastivědným muzeem v Šumperku (Nekvasil 1963; Faltýnek 2011, 355).

V závěru 80. let se připravovala renovace zámku a její součástí byly i archeologické sondáže pod vedením V. Goše z Vlastivědného muzea v Šumperku. Ty se následně odehrály v roce 1986 a 1987 (Daňhel 2014, 50).

Dosud největší archeologické akce se zde realizovaly v letech 2011 a 2013, pod vedením M. Daňhela, které zpracovávám ve své bakalářské práci. Výzkum byl realizován Archeologickým centrem Olomouc. V létě roku 2011 proběhl záchranný výzkum po zjištění narušených objektů ve výkopech základových pásů pro stavbu rodinného domu v ulici Pančava (Daňhel 2012, 161) a ve stejné době začalo dlouhodobé rozsáhlé budování splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod po celém území města Úsov (Daňhel 2012, 161). Do téhož období spadá také objev výšinného opevněného sídliště na rozhraní se sousedním katastrem Stavenic v poloze Na flectích a postupné odkrývání jeho archeologického potenciálu (Daňhel 2014, 50).

4.) Osídlení kultury LnK na Moravě

Lidé byli v neolitu závislí na podmínkách přírodního prostředí, a proto osidlovali jen území vhodná jak z morfologického, vodohospodářského, pedologického, tak klimatického hlediska (Vostrovská 2007, 7). Dnes evidujeme na Moravě více než 500 lokalit LnK, přičemž sídliště výrazně převažují nad pohřebišti (Čižmár 2008, 22).

Ač se moravské regiony od sebe v mnohém liší, neolitická sídelní strategie je ve všech stejná. To nám dokazuje řada mikroregionální studií, které byly vypracovány. Jako příklad jedné z nich bych mohla zmínit práci Barbory Satrapové, která zpracovává osídlení sousedního území Uničovska. Uničovská pahorkatina je v nadmořské výšce 236–290 m. V této oblasti se nachází také velké množství vodních toků, protéká tudy řeka Oskava a jako další bych zmínila Benkovský potok, Písečnou aj (Satrapová 2014, 12). B. Satrapová na Uničovsku eviduje osm sídlištních lokalit LnK a dalších 15 lokalit, na nichž se vyskytovaly zlomky nálezů kultury s lineární keramikou, ale bez sídlištních objektů. Sídliště Dlouhá Loučka – Za humny je nejvýše položenou lokalitou, v nadmořské výšce 256 m. Nejvýraznější lokalitou je zde Uničov – Na nivách, a to proto, že byla ohrazena. Vzdálenost jednotlivých lokalit od sebe je nejvýše pět kilometrů a jsou vzdáleny přibližně půl kilometru od vodního toku (Satrapová 2014, 28).

Dalším příkladem mikroregionální studie dotýkající se mého území je práce Barbory Tomešové (Tomešová 2015), která zpracovávala osídlení LnK na Šumpersku, zejména katastr Loštice. Ty leží v průměrné nadmořské výšce 285 m (Melzer - Schulz a kol. 1993, 329; Goš 2007; Tomešová 2015, 11). Krajina Loštic je mírně zvlněná. Místo, kde bylo nalezeno osídlení LnK, leží asi 50 m od současného koryta řeky Třebůvky. B. Tomešová nerozlišuje jednotlivá sídliště, ale rozděluje osídlení podle lokalit. Osídlení vymezuje zhruba soutokem řeky Třebůvky s Líšničkou, pokračuje na sever a poté kopíruje koryto Třebůvky (Tomešová 2015, 14).

4.1 Sídliště a architektura

V roce 1953 byly zahájeny na neolitických sídlištích v Čechách i na Moravě rozsáhlé práce. První neúplný půdorys chaty kultury LnK, pochází ze záchranného výzkumu na lokalitě Uničov (Tichý 1953, 250). Celé půdorysy chat se poté podařilo odkrýt na výzkumu sídliště v Mohelnici u Zábřehu (Tichý 1953, 250).

Podle M. Končelové je: „*Dům základním prostředkem domestikace neolitické společnosti* (Končelová 2010, 32)“. Nejtypičtější sídliště z klasického období LnK soustřeďuje většinou 10–12 domů v jedné stavební fázi. Vedle toho však existovalo množství menších, ale také větších sídlišť. Ve většině velkých sídlišť jsou domy rozptýleny tak, že se nepřekrývají. K aktuálně obývaným domům musíme přiřadit také domy starší, které se dosud nerozpadly nebo které byly považovány za symbolická obydlí předků (Pavlů (ed) 2007, 55).

Ukázalo se, že architektura neolitu má svoje konstrukční zvláštnosti, k nimž patří především postranní žlábký a trojice hluboko zapuštěných nosných kůlů na přechodu střední a severní části domů. Tyto prvky měly za účel zpevnit sloupovou konstrukci domů, která byla vytvořena z podstatně slabších sloupů než v následujícím období (Čižmář a kol. 2008, 38). V mladším období LnK už se postranní žlábký u domů nevyskytují (Končelová 2010, 32).

Domy se stavějí v období klasické LnK v pravidelně obdélníkovém půdorysu s trojdílným členěním, ale vyskytují se i dvojdílné, výjimečně jednodílné typy (Čižmář a kol. 2008, 38). Úroveň původní podlahy nebyla dosud zjištěna (Končelová 2010, 33). Stěny byly pravděpodobně vyplétány proutím a poté mazány mazanicí. Smísením hlíny s vodou a dalšími přísadami (plevami, kamínky, pískem, srstí) vznikla mazance, která se nanášela na výplet domu a tvořila jakoby omítku. Ta ale postupem času vysychala a následně praskala, proto bylo nutné ji stále obnovovat (Sklenářová 2003, 12). Konstrukce je výrazně masivnější než v předchozím období. Pro období mladší LnK se uvažuje i o stěně tvořené ze svislých břeven (tzv. palisádová stěna). Paty břeven byly zapuštěny buď do žlabu, nebo zatlučeny do země (Sklenářová 2003, 13). Ačkoli tohle platí spíše pro období mladšího neolitu, při provádění rekonstrukcí dlouhých domů se tento typ konstrukce využívá pro severní část domů LnK (Sklenářová 2003, 15).

Jejich orientace je nejčastěji S–J, některé mají odchylky SZ–JV (Čižmář a kol. 2008, 38). Postranní žlábků, objevující se ve starším období a dokládající nějaké zpevnování konstrukce, nyní mizí. Dle dosud archeologických dokladů se zdá, že architektura byla značně unifikovaná (Pavlů (ed) 2007, 56), což je dokladem ustálené výměny informací mezi obyvateli kultury s lineární keramikou (Končelová 2010, 33).

Neolit je období, které bývá někdy nazýváno dobou hloubení objektů. Nejen v období kultury LnK se objevují zahloubené objekty nejrůznějších funkcí a tvarů. Rozlišujeme objekty, jejich primární účel byl právě zahloubení – kúlové jamky, zásobnicové jámy, žlaby a příkopy. Objekty, jejichž zahloubení mělo až sekundární účel, jsou hliníky (popř. stavební jámy), protože prvotním účelem byl vykopaný materiál. Mezi jamky patří hlavně kúlové jamky a dále jamky větších rozměrů, jenž jsou interpretovány jako zásobnice, které mají pravidelný okrouhlý tvar, kolmé stěny a rovné dno, a které sloužily možná i k přechovávání obilí (Pavlů (ed) 2007, 58). Žlábků rozdělujeme na základové žlaby a příkopy. Základové žlábků byly součástí půdorysné konstrukce domů a příkopy představují většinou ohrazení vnějších prostorů a jsou buď oválné, pravoúhlého půdorysu i zcela nepravidelné, nebo vytvářejí systém soustředěných kruhových příkopů. Mezi charakteristické objekty na neolitických sídlištích patří ještě pece, vyhloubené zpravidla do stěny větších jam nebo soujámí. Mívají obvykle v průměru asi jeden metr a nízkou kopuli, která je celá vypálená. Jsou interpretovány jako pece na přípravu chlebových placek nebo na opražování obilí. Nesloužily k vypalování keramiky, která byla patrně vypalována v té době převážně v jamách nebo na otevřených ohništích (Pavlů (ed) 2007, 59).

Kromě rozsáhlých sídlišt' bylo zkoumáno také využívání jeskyní. Sporadické nálezy typologicky pocházející z mladšího stupně LnK a jedinými sídlištními objekty jsou zde pozůstatky ohništ' (Pavlů (ed) 2007, 60). Kultura s lineární keramikou se objevila v jeskyni Pekárna, Mokrá u Brna, Mikulov, Blansko, Výпустek, Švédův stůl atd (Tichý 1953, 258). Nálezy neolitických artefaktů uvnitř jeskyní má více interpretací – buď mohla být tato místa navštěvována jednotlivci, například šamany, kteří zde prováděli rituály. Nebo mohly sloužit jen jako občasné přístřešek pro pastevce, kteří doprovázeli v letním období společné stádo (Pavlů (ed) 2007, 60).

4.2 Pohřebiště

Velmi důležitým pramenem poznání jsou také pohřebiště, které se nacházejí na sídlištích a tvoří samostatné areály. Jejich počet je ve srovnání k sídlištím nepatrný a převažují jednotlivé hroby, což platí také o Moravě (Čižmář a kol. 2008, 38).

Stejně jako znalosti zemědělství nebo stavební činnosti, přinesli s sebou neolitičtí obyvatelé také vlastní pohřební ritus. Při pohřebních obřadech užívali jak kostrový, tak žárový ritus. Mrtvé ukládali ve skrčené poloze, s nejčastější orientací JV-SZ a s hlavou k východu (Čižmář a kol. 2008, 38). Kromě skrčené polohy nebyla dodržována další striktní pravidla a všechny ostatní způsoby nakládání se zemřelým souvisely se zvyklostmi jednotlivých komunit. Kromě kostrového pohřebního ritu byli lidé také spalováni. Žárové pohřby s mladší lineární keramikou jsou dnes známy z několika pohřebišť v okolních zemích, nejnověji objevené i na Moravě v Kralicích na Hané (Šmíd 2012). Stejně jako ke kostrovým, tak i k žárovým hrobům patří milodar. Nejčastěji se zde vyskytují keramické nádoby, spondylový šperk, štípaná či broušená industrie a také kamenné podložky s drtidly (Čižmář a kol. 2008, 38).

Jednotlivé hroby bývají umístěny přímo v areálu sídliště, a to buď na oddělených pohřebištích, nebo ve skupinkách. Na sídlištích byly buď vyhloubené jámy přímo k účelu pohřbívání, a nebo mohli být nebožtíci pohřbeni v některém ze sídlištních objektů, do stavebních jam podél domů nebo do zásobních jam-sil. V sídlištních objektech nacházíme někdy i nepietně pohozené kostry i zlomky jednotlivých kostí či lebek. (Pavlů (ed) 2007, 83) Lidské kosti se nachází ojediněle i v jeskyních. V některých případech se může jednat o stopy různých kultovních obřadů, v jiných o pietní pohřeb (Pavlů (ed) 2007, 84). Vybavení pohřbů není příliš hojné, co do počtu nádob, vyskytnou se ozdoby a kamenné nástroje (Pavlů 2005, 17).

Velkým pramenem poznání pohřebního ritu je pro nás pohřebiště ve Vedrovicích (Podborský a kol. 2002). Na pohřebišti kultury s LnK ve Vedrovicích „Široké u lesa“ bylo celkem prozkoumáno 96 kostrových hrobů. Pochází z nich největší moravský soubor keramiky z uzavřených hrobových celků a je pro nás největším pramenným fondem (Podborský a kol. 2002, 151). Mrtví zde byli uloženi ve skrčené poloze jak na pravém, tak levém boku, ale byla zde objevena

např. také kostra ženy, jenž ležela v natažené poloze na břiše. Také orientace hrobů byla nejednotná. Velké množství hrobů bylo dětských (Podborský a kol. 2002, 12). Podle Podborského: „*Lidské pohřby na sídlišti nebyly pouze alternativou pohřbů na pohřebišti, ale součástí určitého specifického rituálu, spojeného s extremitami duchovního života*“ (Podborský a kol. 2002, 12). Co se týče milodarů, tak nejvíce jich měli lidé u hlavy, ale objevily se také například u nohou, rukou, břicha atd. Milodar mělo v hrobě také jedno novorozeně, což nám dokazuje, že dítě hned po narození bylo bráno jako součást komunity. Naopak, u skeletu nenarozeného dítěte, jenž bylo pohřbeno společně se svou matkou, nebyl objeven žádný milodar (Podborský a kol. 2002, 162).

Významným průlomem pro poznání pohřebního ritu, bylo objevení pohřebiště v Kralicích na Hané. Z celkové plochy bylo odkryto jen cca 10% a objevilo se 78 hrobů, u nichž 69 bylo žárových a pouze devět kostrových (Šmíd 2008, 241). Hroby jsou zapuštěny asi 30-40 cm do země. Vypadá to, že hroby byly seskupeny do společných útvarů (Šmíd 2008, 247). Zbytky popela byly nasypány do mělké prohlubně, kolem které se naskládaly milodary, jenž se skládaly zejména z keramiky (Čižmář 2008, 46).

4.3 Movité artefakty

Pro poznání jakékoli kultury, jsou pro nás nejdůležitější movité artefakty. Některé činnosti vyžadovaly značnou zručnost a zkušenost, např. výroba kamenných nástrojů, a byly prováděny nejspíše specializovanými tvůrci v rámci obcí. Větší část činností však probíhala v rámci každé rodiny jako výroba domácí. Nejpočetnější a také nejnápadnější složku archeologických pramenů tvoří mobilní artefakty, nejčastěji vyrobené z materiálů, které nepodléhaly zkáze během jejich uložení v zemi (Pavlů (ed) 2007, 65).

4.3.1 Keramika a její periodizace

V této práci je jeden z nejdůležitějších bodů zpracování materiálu, který je z velké většiny keramický, a to proto, že keramika je v neolitu nejpoužívanějším druhem suroviny a hraje mnohostrannou roli, zejména díky své zdobnosti. Proto bych se třídění a chronologii keramiky chtěla na dalších řádcích podrobeněji věnovat. Dělíme ji na základě práce Rudolfa Tichého, jenž vytvořil chronologii mimo jiné také pro moravské nálezy (Tichý 1956). Periodizaci R. Tichého dále

zpracoval a inovoval Z. Čižmář, jehož práce byla poprvé publikována v roce 1998 (Čižmář 1998, 105–129). Ten následně tuto práci ještě upřesnil v roce 2002 (Čižmář 2002, 176–180).

Keramiku můžeme dělit na hrubou a jemnou, přičemž v období lineární keramiky převažovala hrubá.

U jemné keramiky fáze Ia je charakteristická dvojkónická nádoba, která má oddělený okraj a krátké hrdlo. Může mít na lomu maximální výdutě plochý horizontálně protažený výčnělek. Druhým nejobvyklejším typem nádob jsou ty na nožkách a vyskytují se dva typy - mísa na nožce, nebo dvojkónická nádoba na nožce. Co se misek týče, tyto tvary jsou ještě doplněny především různě profilovanými hlubšími kónickými mísami a miskami a převažují varianty nezdobené nad zdobenými. Vyskytují se i různé hrncovité tvary (láhve a putny), na kterých se nejčastěji objevuje lineární výzdoba. Ve výzdobě převažuje plastická, která se koncentruje zejména na kulovitých tvarech, a to jak hrubé (pro níž je typická) tak jemné keramiky. Charakteristické jsou horizontální i vertikální výčnělky, jakož i několikanásobná ucha. Velmi důležitou složkou plastické a technické výzdoby nejstarší LnK na Moravě jsou plastické pásy, které jsou většinou horizontální a členěné. Neméně důležité je také důlkování na okraji. Na obou typech keramiky se také často vyskytuje lineární výzdoba, přičemž sestává z krátkých horizontálních či vertikálních úseků hlubších širších rýh, případně se objevují meandrové vzory. Velmi důležitá je přítomnost jednoho výzdobného prvku, a to velkého oválného, někdy samostatného důlku. Zdá se, že se jedná pravděpodobně o předchůdce vlastní noty. Objeví se i drobné, krátké rýžky vertikálně či šikmo orientované – tzv. „motiv deště“. Pro keramickou hmotu je typický tzv. bahnitý materiál a silná organická příměs, plavený materiál se vyskytuje jen velmi ojediněle. Povrch je u obou typů keramiky většinou hrubý až hlazený, přičemž oboustranně hlazený povrch převažuje (Čižmář 1998, 107).

Ve fázi Ib je nejpočetnější tvar nádoby mísy a misky, ale nastává u nich změna v keramické hmotě. Začíná se vyrovnávat zastoupení bahnitého materiálu se silným podílem organické příměsi a plavených materiálů (s organickou příměsí, jemného, či písčitého). Vlastní dvojkónické tvary začínají pomalu mizet a v následující fázi se již nevyskytují. Postupně se vytrácejí nádoby na nožkách. Některé hrncovité nádoby dostávají štíhlejší a vytáhlejší proporce. Důležitý je nástup nejstarší notové výzdoby, jejíž výskyt zřejmě směřem k další fázi narůstá –

vyskytuje se pouze na začátcích linií nebo mimo ně a postupně střídá velký samostatný ovál nebo kruhový důlek. Nadále se rozvíjí především meandrové vzory (Čižmář 1998, 109). Na hrubé i jemné keramice se vyskytují samostatné důlky, které ale v této fázi končí a nadále se nevyskytují. Plastická výzdoba je prakticky totožná, technická výzdoba je tvořena dvojicemi prstových vrypů, které již tvoří okrajový horizontální pás.

Fáze Ib byla ještě následně rozdělena do dvou subfází. V subfázi Ib₁ má většina tvarů štíhlejší profilaci a mírně vně vyhnutý okraj. Převažují bahnitě materiály s organickou příměsí a povrch je hlazený, pouze ojediněle se vyskytuje leštěný. Vhloubená lineární výzdoba je vždy kombinována s plastickou, u které převažují drobná nepravá ouška umístěná po třech na maximální výduti nádob. Technická výzdoba se vůbec nevyskytuje. Rozložení vhloubené a plastické výzdoby do tří polí je charakteristické právě pro fázi Ib moravské LnK. Lineární ornament je většinou proveden širšími a hlubšími žlábkami a rýhami tvaru „U“. Hlavní výzdobný motiv se dělí do dvou skupin: oběžný styl a jednotlivé segmenty výzdoby, které jsou umístěny buď samostatně, nebo na sebe těsně navazují a pokrývají celou výdut' nádoby. Objevují se dvojlinkou provedené spirály či obdobný motiv z lomené prosté ryté linie. Okrajový pás výzdoby, tak jak ho známe z mladšího stupně LnK, není ve své podstatě vyvinut; v této fázi však byl pravděpodobně položen základ pro jeho vznik. Vyskytují se vysoké i nízké mísy a také drobné misky a povrchy jsou u nich nejlépe zpracovány – vyskytují se jak oboustranně hlazené, tak pololeštěné a leštěné a především tuhované leštěné povrchy. U oběžné výzdoby se setkáváme s tzv. „nekonečnou“ spirálou. Jako jednotlivé segmenty výzdoby se objevují části spirál, kombinace jednoduchých spirál, motivu „Y“ a svislé linie či dvojspirál (Čižmář 2002, 176). Hlavním výzdobným motivem jsou i dvojice samostatných úseků rýh a motiv kříže, jenž se nachází vedle samostatných not a úseků linií na spodní části výduti (Čižmář 2002, 177).

Hlavním kritériem subfáze Ib₂ je výskyt not, které se v jejím průběhu začínají objevovat na liniích a vytvářejí tak charakteristický styl výzdoby. V keramické hmotě převažují bahnitě materiály. Hlavní výzdobný motiv je vytvořen prostou linií nebo dvojlinkovou páskou. Všechny zjištěné motivy se od sebe liší a spojuje je pouze výskyt not. Početně jsou nejvíce zastoupeny láhve. Další nádoby patří do třídy globulárních tvarů a mís (Čižmář 2002, 178).

Fenomén notové výzdoby se zcela rozvíjí ve fázi IIa a má mnoho variant. Výzdoba je zde striktně oddělena podle druhu keramiky. Jemná keramika je zdobená jen lineární výzdobou, pouze u hrncovitých tvarů se vyskytne kombinace plastické a lineární výzdoby. Nejtypičtějším prvkem je vlastní notová značka, většinou kruhového tvaru, která je vhloubená mělce do povrchu nádoby. Hrubá keramika je naopak charakterizována plastickou a technickou výzdobou. Převahu mají především klikatkovité sestavy řad prstových vrypů, které jsou většinou čočkovitého tvaru, mezi různými typy výčnělků. Druhou charakteristickou technikou výzdoby je jakási forma taženého vpichu, který vytváří rýhu a paralelně s ní plastické žebro (Čižmář 1998, 112). Pro tuto fázi je charakteristická kulovitá nádoba, která tvarově dominuje jak u jemné keramiky, tak i u hrubé. Mísy a misky se v souborech stávají, oproti předchozím fázím, podstatně méně zastoupenou složkou a zaznamenáváme je pouze u jemné keramiky, navíc jsou ve většině případů nezdobené. Hrnčové nádoby jsou širší a baňatější, s nízkým válcovitým hrdlem a jejich poměr se vyrovnává poměru miskám. Nesou na sobě jak plastickou, tak kombinaci technické a plastické výzdoby. Časté je jedno či oboustranné leštěné tuhování (Čižmář 1998, 112). Keramická hmota je odlišena podle druhu keramiky. Jemná keramika je plavená s různými příměsemi, pro hrubou keramiku je typická hmota neplavená, případně zrnitější varianty plaveného tvrdého materiálu s různými příměsemi (Čižmář 1998, 116).

Ve fázi IIb se tvarové spektrum a poměr jednotlivých typů v souborech příliš neliší od předešlé fáze, také keramické těsto se u jemné i hrubé keramiky nemění. Hlavní změna probíhá ve výzdobném stylu lineárního ornamentu, který se opět téměř výhradně vyskytuje na jemné keramice. Geometrické motivy se viditelně rozpadají, v nichž jdou linie do různých stran a nejsou dotažené k notám nebo jimi naopak procházejí a vyúsťují za ní. Samotné noty jsou pak spíše oválného, čočkovitého, trojúhelníkovitého nebo šipkovitého tvaru a dostávají se mimo linie. Na maximální výduti, v rámci hlavního výzdobného motivu, dochází ke sdružování dvou linií k jedné notové značce. Důležité na téhle výzdobě je, že tento prvek je proveden pouze jednohrotým nástrojem a linie tak nejsou symetrické. Zvláštním prvkem je také tzv. X motiv, kdy uprostřed je jedna až tři noty a k nim se sdružují ze 4 stran dvojice linií. Podle dosavadních pozorování se zdá, že v téhle fázi se objevují prvky předcházející vlastní nejstarší fázi železovského typu. Noty se zde sblíží a jsou řazeny pod sebe v okrajovém pásu

výzdoby i hlavním výzdobným motivu (Čižmář 1998, 120).

Tvarová variabilita se ve fázi IIc moc nemění. Vlastní výzdobné motivy jsou stejné, jako motivy v prvních dvou fázích železovské skupiny na Slovensku. Výzdoba je charakterizována notovou značkou a hlavně podélně protaženým zásekem, který v sobě sdružuje 2 – 3 linie. A motivy se opět geometrizují. Na Moravě se v tomto období objevuje také T motiv, jehož linie jsou provedeny dvojhrotým nástrojem a je předělen spíše čočkovitými notami. Typickým znakem je trojice not čočkovitého tvaru umístěné na konci linií. Střední fáze železovské skupiny je reprezentována pokračováním výzdobných schémat, přičemž jsou noty až na výjimky nahrazeny protáhlými záseky (Čižmář 1998, 124).

Stupeň III je nazýván šáreckým typem. Tvarově materiál navazuje na vývoj starší fáze, přičemž se u jemné keramiky výrazně projevuje hruškovitá profilace nádob s profilovaným hrdlem. Často se objevuje i vnitřní zesílení plecí, především u kulovitých tvarů. Ve výzdobě se soustřeďuje více prvků dohromady. Objevuje se jednak jedna linie, tak dvě a nejpočetněji jsou zastoupeny tři linie v okrajovém pásu výzdoby. Druhou složkou souborů je přítomnost železovských prvků. Charakteristické jsou především protáhlé záseky, a to jak v okrajovém pásu výzdoby, tak v rámci hlavního výzdobného motivu. Třetí podstatnou složkou výzdoby, je vlastní šárecký výzdobný styl, charakterizovaný řadami vpichů na linii i bez ní. U vlastní šárecké výzdoby se objevují jak drobné, perličkové vpichy, tak i větší vpichy, podobné spíše degenerovaným notám. Celkově v sobě značná část šárecké výzdoby obsahuje noty, které jsou umístěny systematicky na koncích linií a v okrajovém pásu nad sebou (Čižmář 1998, 129).

4.3.2 Kamenná industrie

Druhou největší skupinu artefaktů tvoří kamenné nástroje. Jsou to především nástroje s ostřím, jež tvořily upravené úštěpy a čepele ze silicitových materiálů, dále sekery a jiné tvary na opracování dřeva, jež byly tvořeny převážně z amfibolitu (Šída 2007, 15).

Štípanou industrii lze celkově charakterizovat jako úštěpovo-čepelovou s převládajícími úštěpy. Mezi nástroji dominují škrabadla, která zřejmě sloužila jako univerzitní nástroje pro více činností, ale nejdůležitější z nich bylo opracování kůže. Méně početné jsou vrtáky, vruby, čepele s otupenými boky a srpovité čepelky s charakteristickým pracovním zrcadlovým leskem na části ostří

(Pavlů (ed) 2007, 74). Tyto nástroje se vyráběly z porcelanitu, rohovce typu Krumlovský les, bavorského pruhovaného rohovce, křemence typu Tušimice a skrčinského křemenece a krakovsko čenstachovské jury (Šída 2007, 16).

Charakteristickými tvary broušené industrie jsou kopytovité klíny, které plnily funkci tesly, a plochá kopytovitá sekera, sloužící podle pracovních stop jako skutečná sekera (Pavlů (ed) 2007, 74). Pro výrobu broušených nástrojů byly nejvíce používány amfibolity (metabazity) typu Jizerské hory, a další typy břidlic, popřípadě pískovců (Šída 2007, 15). Na jižní Moravě se například často vyskytuje železitý pískovec nebo na lokalitě v Bohušicích byly nalezeny brousky z křemitého hrubšího pískovce a v Bylanech několik druhů zrnitých pískovců (Pavlů – Rulf 1996, 332–33).

Kromě ŠI a BI se na neolitických sídlištích nachází řada kamenných nástrojů různých funkcí. Patří sem především dvojdílné ruční mlýnky. Každý se skládá ze spodního a horního kamene a bývají různě tvarovány. Jejich tvar je nejčastěji obdélníkový nebo oválný a horní vrstva je opracovaná. Byly polyfunkční, což znamená, že se na nich mohlo mlít nejen obilí na mouku, ale i jiné druhy potravy, bylin, nebo dokonce maso (Pavlů (ed) 2007, 77).

Vedle mlýnů jsou známy nejrůznější otloukače a těrky vyrobené zpravidla z křemenných nebo křemencových valounů. Jejich použití bylo také nejrůznějšího druhu. Mohly se užívat jako ruční nástroje při přípravě potravy nebo také pro výrobu jiných kamenných, dřevěných nebo kostěných nástrojů (Pavlů (ed) 2007, 77).

4.3.3 Kostěná a parohová industrie a předměty vyrobené z ulit a lastur (mušlí)

Přestože se KPI používala již v mezolitu, v neolitu se její využití dále rozvíjelo. Jak v mezolitu, tak také v neolitu se používala pro výrobu zbraní a loveckého náčiní, k výrobě pracovních nástrojů ke zpracování kůží a kožešin, k pletení a šití. V neolitickém období se všechny tyto výrobní technologie rozvinuly na vyšší úroveň (Čižmář 2008, 22), a navíc se začaly používat také k výrobě a výzdobě keramiky (Pavlů (ed) 2007, 77).

Nejpočetnější skupinu kostěných nástrojů tvoří šídla – nástroje s ostrým hrotem sloužící hlavně k propichování různých materiálů a v době LnK také k výzdobě keramiky. Hladítka a špachtle s širokou funkční ploškou byly určeny k vyhlazování a úpravě větších ploch při zpracování kožešin a kůží a patrně i při

výrobě keramiky. Při činění se uplatnila i hlazená, oboustranně zaoblená hovězí žebra. Ojediněle se objevují masivní dlátka, vyskytují se ploché lžičky i ostré nože vyráběné z kančích klů. (Pavlů (ed) 2007, 77)

Kromě těchto artefaktů se nalézají i předměty ozdobné funkce, protože jak muži, tak ženy i děti nosili nejrůznější závěsky, náhrdelníky a náramky. Objevují se také oděvy, pokrývky hlavy či vlasy byly zdobeny různými nášivkami. Náhrdelníky byly zhotovovány hlavně z drobných schránek plžů a mlžů, provrtaných zvířecích zubů i drobných korálek vyřezávaných z kostí či mramoru, navlékaných na kožené řemínky či šňůrky. Vedle těchto šperků se v některých hrobech vyskytují ozdoby vyráběné ze vzácných surovin, vyžadující k výrobě již specifické znalosti. V době LnK to jsou ozdoby z masivních ulit středomořské škeble *Spondylus gaedorphus* L. Na moravských slovenských a bavorských pohřebištích je škála ozdob rozšířena o několik druhů závěsků a korálek. Základní velké ozdoby – náramky, medailony a zápony, jsou však na celém území LnK stejné (Pavlů (ed) 2007, 79).

4.3.4 Kultovní předměty

Svět idejí tvůrců LnK byl bezesporu velmi rozmanitý. Například o trvalém propojení světa současného a minulého, lidí a jejich předků, případně o širší identifikaci jednotlivců se svými rody, svědčí pokračující existence obličejových nádob, které nabývají rozmanitých forem. Kromě antropomorfních plastik se objevují také zoomorfní plastiky. Antropomorfní plastika znázorňuje mužskou postavu se zploštělou hlavou, do ženské plastiky se promítá víra tehdejších lidí, že žena byla představitelkou plodnosti a úrody (Podborský 2008, 71). Keramická figurální plastika jinde není tak hojná jako na Balkáně nebo v Egejdě, proto je možné, že se takové předměty vyráběly také ze dřeva (Pavlů 2005, 17).

Také přímo neolitické domy jsou dokladem nového chápání lidí ve sféře ideové. Můžeme díky tomu poznat chápání polaritu slova „domus“ a „agrios“. Domus vyjadřuje bezpečí a známe prostředí uvnitř domova, zatímco agrios je synonymum pro vše cizí, nepřátelské, nezkrotné (Končelová 2010, 33). Také fakt, že žádný dům z období mladšího stupně LnK nepřekrývá půdorysy starších domů, značí, že jejich prostor byl respektován, nejspíše z úcty k předkům (Končelová 2010, 33).

Také spondylový šperk může být brán jako sakrální předmět. Byl pro

celou staroneolitickou populaci znamením úspěšné existence zaživa i po smrti. Pokud nemohl být na některá území distribuován, vyráběli si lidé aspoň napodobeniny spondylových ozdob z různých domácích materiálů nebo schránek domácích mlžů (Podborský a kol. 2002, 263).

4.3.5 Doklady dálkových kontaktů

Nejčastějšími importy v neolitu jsou především kamenné suroviny, a to zejména na výrobu štípané industrie. Hlavními zdroji jsou na východě volyňský rohovec, silicity krakovsko-čenstochovské jury, karpatský obsidián a radiolarity. Naopak ze západu se k nám dostával především bavorský rohovec. K nim je nutno připojit již známé silicity glacienních sedimentů z ledovcových morén na severní hranici neolitického území (Pavlů 2005, 18).

Pro výrobu broušené industrie byla používána surovina zvaná metabazit typu Jizerské hory, jehož původ je v severovýchodních Čechách, kde jsou doloženy lomy na jeho získávání (např. Jistebsko, Velké Hamry atd.). Distribuční síť metabazitu sahá stovky kilometrů od jeho primárního zdroje – podél Labe, přes Sasko, až do podhůří středoněmeckého Harzu, v Durynsku, severním Bavorsku, Hesensku. Také v severozápadním a středním Maďarsku a pravděpodobně také v jižním Polsku (dostupné na <http://www.archaeo3d.com>, 24. 4. 2016).

Dalším významným dokladem vzájemných dálkových kontaktů je rozšíření spondylového šperku. V neolitu se ozdoby z mořských mlžů rozšiřovaly od Řecka a západního pobřeží Černého moře po celém Balkánu s většími koncentracemi v Potisí, dolním, horním a středním Podunají. Objevuje se v Čechách, na polských Kujawách, ve střední Francii, v severní Itálii a na dalmatském pobřeží. Morava, spolu se západním Slovenskem a Dolním Rakouskem, tvoří jednu z nejzazších oblastí výskytu šperku od jeho zdroje. Nejvíce kusů spondylu pochází z hrobových výbav, kdy byly k zemřelému vkládány jako milodary (Podborský a kol. 2002, 235). Z moravských lokalit, na kterých se vyskytly spondylové ozdoby, bych jmenovala Vedrovice nebo Moravský Krumlov (Podborský a kol. 2002, 237).

5.) Analýza nálezů ze sídliště LnK v Úsově

5.1 Popis lokality

Na základě ohlášení výkopových prací byl proveden archeologický dohled při výkopech základů pro stavbu rodinného domu v ulici Pančava v Úsově (č.p. 498), který zjistil četné narušené objekty pravěkého původu. Od července 2011 zde probíhal archeologický výzkum, který odhalil novou neolitickou lokalitu (Daňhel 2012, 2).

Zkoumaná část lokality spadá do rozsáhlého sídliště, jenž bylo objeveno pod úsovskou čtvrtí Pančava. Osídlení je zde polykulturní, ale zcela dominuje komponenta závěru vývoje LnK. Kromě ní se zde nachází jednotlivé objekty z doby bronzové, doby římské a novověku a také objekty, ve kterých byly jmenované kultury smíseny. Celá lokalita byla objevena a postupně dokumentována při budování nové kanalizace v letech 2011 a 2012 (Daňhel 2012) a také při stavbě rodinného domu na ulici Pančava. Doložená velikost sídliště LnK přesahuje 4,5 ha (Daňhel 2012, 2). Setkáváme se zde se všemi typy objektů. Jsou zastoupeny zásobní jámy, stavební jámy, mělké sídlištní jámy, kúlové jamky či jiné objekty. Kromě keramiky a mazanice se v nálezech objevuje kamenná broušená a štípaná industrie a zbytky brusných kamenů. V malém množství jsou zachovány také zvířecí kosti (Daňhel 2012, 2).

5.2 Metodika výzkumu

Během archeologického dohledu při stavbě rodinného domu, bylo zjištěno množství zahloubených objektů, následně byla provedena kresebná a fotografická dokumentace těchto profilů a jejich částečné vzorkování. Po vybudování základového věnce bylo přistoupeno k dodatečnému odkryvu narušených situací. V místě celého domu byla provedena skrývka ornice, avšak již při prvotním dohledu byla plocha porušena bagrem. Proto bylo začištěno pouze 8 sond nad objekty, které se rýsovaly v základových žlabech (Daňhel 2012, 2).

Ve své práci nezpracovávám pouze materiál z výzkumu z července 2011, ale také z akce, která započala v září 2011, při budování úsovské splaškové kanalizace, při níž byla odkryta další část polykulturní lokality. Ačkoli materiál z výzkumu jsem do svého bádání zařadila, nemohu bohužel citovat nálezovou

zprávu, protože k tomuhle výzkumu nebyla doposud napsána. Objekty jsem tedy popsala pouze tak, jak jsem to dokázala z kresebné dokumentace tohoto výzkumu.

5.3 Výzkum červenec 2011

Objekt 1

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Rozměry objektu jsou 2,5 x 1,9 m, jeho maximální hloubka dosahuje 1,49 m, má orientaci sever–jih a nepravidelné konkávní dno. Má pravidelně oválný půdorys a pokračuje dále jižním směrem a je možné, že tvoří jeden celek s objektem 14. Jedná se o stavební jámu nebo žlab (Tab. 17). V tomto objektu bylo nalezeno 72 střepů, z nich 49 bylo atypických. Z dalších nálezů se zde objevila přepálená zvířecí kost, úštěp štípané industrie, opracované kameny a mazanice.

Objekt 3

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Zásobní jáma o rozměrech 0,95 m a hloubce 0,56 m, jenž má orientaci východ–západ a rovné dno (Tab. 17). Byl zde nalezen 1 atypický střep. Kromě něj se zde objevilo také několik kusů mazanice.

Objekt 4

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK (šárecký stupeň). Objekt byl zkoumán v řezu na severním profilu základové rýhy a částečně výkopem jižně od ní. Na východě byl jeho průběh ukončen výkopem pro kabel. Měl oválný půdorys o rozměrech 2,76 x 1,24 m s hloubkou 0,53 m, pravidelně konkávní dno a s orientací severovýchod–jihozápad. Interpretuje se jako mělce zahloubená sídlištní jáma. Nalezeno v tomto objektu pouze 10 keramických střepů, z nichž polovina byla atypických. Dále zde byla objevena mazanice a středně velké opracované kameny.

Objekt 5

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Měl pravidelný kruhový půdorys 1,5 x 1,5 m s maximální hloubkou 0,47 m a v severní části byl porušen výkopem základové rýhy. Jednalo se o zásobní jámu s rovným dnem

a s orientací sever–jih (Tab. 17). Objekt 9 byl původně považován za samostatný, ale při odkryvu se ukázalo, že jde o severní ukončení objektu 5. Byly v něm nalezeny pouze 2 atypické střepy.

Objekt 6

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Byla prozkoumána jen západní část objektu, jenž měl pravidelný oválný půdorys s rozměry 2,36 m x 0,95 m, hloubkou 0,39 m a nepravidelným konvexním dnem. Interpretuje se jako mělký sídlištní objekt s orientací severovýchod–jihozápad (Tab. 18). Byl zde nalezen pouze 1 atypický keramický střep a několik kousků mazanice a také úštěp štípané industrie.

Objekt 7

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Půdorys objektu byl pravidelný oválný s rozměry 3 x 0,65 m, hloubkou 0,32 m a pravidelným konkávním dnem. Střed byl porušen výkopem základové rýhy. Objekt byl interpretován jako mělký žlab s orientací severovýchod–jihozápad (Tab. 18). Bylo zde nalezeno 7 keramických střepů a 6 z nich je atypických.

Objekt 8

Tento objekt nebyl nijak datován, protože v něm chybí materiál, jenž by určil, z jakého období pochází. Z výkopu se zachovalo pouze 5 cm západního okraje, který nebyl zničen výkopem základové rýhy. Má pravidelné konkávní dno, velikost 0,34 m a hloubku 0,13 m. Objekt se interpretuje jako kulevá jamka s orientací sever–jih (Tab. 18). Nebyla zde nalezena žádná keramika, pouze mazanice a pár kamenů.

Objekt 10

Vzhledem k nedostatku materiálu nelze určit, ze kterého období objekt pochází. Částečně zachycený sídlištní objekt, s pravidelným obdélným půdorysem o rozměrech 1,74 x 1,51 m a hloubkou 0,48 m. Měl pravidelně šikmé dno, které klesá k východu o 15 m (Tab. 18). Patrně mohlo jít o zemnici s orientací sever–jih. Byl zde nalezen pouze opracovaný kostěný artefakt.

Objekt 11

Nebyl nalezen žádný materiál, dle kterého by se dalo určit stáří objektu. Pravidelný oválný půdorys o velikosti 0,80 x 0,10 m, s maximální hloubkou 0,31 m a pravidelným konvexním dnem. Byla to kuleová jamka s orientací sever–jih, ale objekt nebyl zcela odkryt, protože tomu zabránilo vybetonování základů ve zbývající západní části (Tab. 18). Našlo se zde pouze několik kusů mazanice.

Objekt 12

Nebyl nalezen žádný materiál, dle kterého by se dalo určit stáří objektu. Objekt byl interpretován také jako kuleová jamka s rovným dnem a orientací sever–jih. Měl pravidelný půdorys o rozměrech 0,20 m a hloubkou 0,23 m (Tab. 18).

Objekt 13

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt zkoumán pouze v řezu v rohu základové rýhy. Pravidelný kruhový půdorys o rozměrech 0,90 x 0,70 m a s hloubkou 0,38 m, s pravidelným konkávním dnem. Jde o mělkou sídlištní jámu s orientací sever–jih (Tab. 18). Byl zde nalezen pouze 1 keramický střep, několik kusů mazanice a kameny.

Objekt 14

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK (šárecký stupeň). Objekt zkoumán pouze na severním profilu základové rýhy, přesto ale pokračuje severním i jižním směrem. Pravidelný půdorys větších rozměrů 1,80 x 2 m a hloubkou 0,93 m. Měl pravidelné konkávní dno a orientaci sever–jih. Interpretace je nejasná, jedná se buď o stavební jámu, nebo žlab (Tab. 19). Objekt byl bohatý na nálezy, našlo se zde 219 keramických střepů. Z nich bylo 96 střepů šáreckého stupně a 115 střepů bylo atypických. Dále se ještě našlo několik kusů mazanice a štípaná industrie.

Objekt 15

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Výkop objektu byl dokumentován pouze na severním profilu základové rýhy. Jeho rozměry jsou 2,5 m do délky a 0,32 m do hloubky. Šlo o mělký sídlištní objekt s nepravidelným rovným dnem a orientací východ–západ (Tab. 19). Bylo zde nalezeno 61 střepů, z nichž 42 bylo atypických. Z dalších nálezů se zde objevila kamenná podložka a drtidlo, úštěp štípané industrie a mazanice.

Objekt 16

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Severní část objektu opět porušena základovou rýhou, přesto víme, že šlo o objekt větších rozměrů 1,95 x 1,65 m a 0,57 m do hloubky. Objekt měl kruhový půdorys, rovné dno a orientaci sever–jih. Jednalo se o zásobní jámu (Tab. 19). Objevilo se zde 18 střepů a pouze jeden nebyl atypický. Z dalších nálezů se zde objevují broušené kameny a mazanice.

Objekt 17

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Kúlová jamka s pravidelným kruhovým půdorysem o rozměrech 0,80 x 0,72 m a hloubkou 0,22 m. Měl rovné dno a orientaci sever–jih. Byly zde nalezeny 4 keramické střepy, z nichž pouze 1 nebyl atypický. Pochází odtud také broušené dlátko.

Objekt 18

Nebyl nalezen žádný materiál, dle kterého by se dalo určit stáří objektu. Opět kúlová jamka pravidelného kruhového půdorysu s rozměry 0,60 x 0,60 m a hloubkou 0,18 m. Měl pravidelné konkávní dno a orientaci sever–jih.

Objekt 19

Nebyl nalezen žádný materiál, dle kterého by se dalo určit stáří objektu. Kúlová jamka s pravidelným kruhovým půdorysem o rozměrech 0,49 x 0,47 m a hloubku 0,18 m. Dno je šikmé a klesá k východu o 0,08 m (Tab. 19).

Objekt 20

Nebyl nalezen žádný materiál, dle kterého by se dalo určit stáří objektu. Posledním objektem byla také kúlová jamka s pravidelně oválným půdorysem o rozměrech 0,24 x 0,19 m a hloubkou 0,14 m. Měl pravidelné konkávní dno a orientaci severozápad–jihovýchod (Tab. 19).

Přehled objektů

Celkově bylo na lokalitě odkryto sedm kúlových jamek, tři zásobní jámy, tři žlaby (příčemž dva z toho by mohly být také stavební jámy). Také zde byl nalezen objekt, který by mohl být zemnice a čtyři další sídlištní jámy. Ve většině objektů se našla keramika, která nám je datuje do období mladší LnK a ve dvou případech se také objevila keramika šáreckého stupně. Neobjevil se zde žádný materiál z jiných období. Nejvíce materiálu se našlo v objektech 14 a 15, naopak v některých objektech se nenašlo nic. Nejčastější orientace objektů je sever-jih.

5.4 Výzkum září 2011

Objekt 1

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou na délku 2,5 m a do hloubky 0,26 m. Má pravidelné konkávní dno, interpretuji ho jako sídlištní objekt a bylo v něm nalezeno 24 keramických střepů a jedna zrnotěrka.

Objekt 2

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt byl přerušen, výkop pro něj byl velký 4,26 m a pravděpodobná velikost objektu byla 3,56 m. Dno bylo nepravidelné konkávní, jeho nejhlubší část měřila 0,50 m. Interpretuji ho jako sídlištní jámu. Byl zde nalezen pouze 1 keramický střep a mazanice.

Objekt 3

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl velikost 4,70 m a hloubku s pravidelným konkávním dnem 0,68 m. Interpretuji ho jako mělký sídlištní objekt. Byla zde nalezena BI, mazanice, jeden zlomek zvířecí kosti a 37 ks keramiky.

Objekt 11

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl velikost 2,40 m a byl na konci porušen. Jeho hloubka byla 0,60 m a měl nepravidelně rovné dno a interpretuji ho jako zásobní jámu. Nacházel se v něm pouze jeden kus atypické keramiky.

Objekt 12

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho velikost byla 2,84 m a hloubka 0,60 m a měl rovné dno. Interpretuji ho jako mělký sídlištní objekt. Našly se v něm čtyři kusy atypické keramiky a kus mazanice.

Objekt 15

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 1,58 m a hloubka 0,32 m. Interpretuji ho jako mělký sídlištní objekt. Dno je nepravidelné konkávní a našly se v něm pouze dva kusy atypické keramiky.

Objekt 17

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Rozměry objektu jsou 2,54 m a hloubka 1 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu nebo žlab. Dno je konkávní a našly se v něm opět pouze dva kusy atypické keramiky.

Objekt 19

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měří 2 m a jeho hloubka je 0,70 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Dno je nepravidelné konkávní a byly v něm nalezeny tři keramické fragmenty.

Objekt 21

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Nachází se 5 m severně od SZ rohu šachty, před domem č. p. 286. Mohlo jít o kůlovou jamku. Jeho rozměry jsou 0,96 m a do hloubky 0,38 m. Dno je konkávní a bylo v něm nalezeno deset keramických střepů.

Objekt 22

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 1,08 m a hloubka 0,38 m. Mohlo jít o kůlovou jamku. Dno je nepravidelné rovné a byl v něm nalezen pouze jeden kus atypické keramiky.

Objekt 24

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měří 0,52 m a má šikmé dno. Jeho hloubka je 0,44 m. Byl zde nalezen pouze jeden kus atypické keramiky.

Objekt 26

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 1,16 m a hloubku 0,54 m. Má hruškovitý tvar a konkávní dno, interpretuji jej jako zásobní jámu. Nalezlo se v něm 12 ks keramiky.

Objekt 27

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 1,14 m a 0,58 m hloubka. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Dno je pravidelné rovné a našel se zde pouze jeden kus atypické keramiky.

Objekt 31

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má 1,96 m, ale zřejmě byl narušen předešlým výkopem. Hluboký je 0,78 m a má spíše rovné dno. Interpretuji jej jako žlab. Bylo v něm nalezeno devět kusů keramiky a broušená industrie.

Objekt 32

Jedná se objekt, ve kterém je keramika z LnK a také intruze střepů z doby bronzové. Jeho rozměry jsou 1,14 m a 0,86 m do hloubky. Má hruškovitý tvar a rovné dno. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Bylo v něm nalezeno 17 keramický střepů z doby bronzové, lužické kultury. A jako intruze zde byly 2 keramické střepy z LnK a mazanice.

Objekt 34

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 1,38 m a hloubku 0,50 v nejhlubší části. Dno je nepravidelné konkávní a našlo se v něm 17 keramických fragmentů, BI a mazanice.

Objekt 35

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 1,70 m a hloubku 0,16 m v nejhlubší části, dno je nepravidelné konkávní. Interpretuji ho jako mělký sídlištní objekt. Našlo se v něm 21 keramických fragmentů a mazanice.

Objekt 36

Jedná se o objekt, ve kterém je keramika z LnK a také intruze střepů z doby bronzové. Objekt má rozměry 0,56 m nahoře, na dně 0,60 m. Hloubku má 0,60 m a pravidelné konkávní dno. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Nalezly se v něm čtyři kusy fragmentů LnK, mazanice a intruze dvou keramických fragmentů z doby bronzové, lužické kultury.

Objekt 37

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 2,30 m a hloubku 0,14 m. Interpretuji ho jako mělký sídlištní objekt. Dno má rovné a byly v něm nalezeny čtyři fragmenty keramiky.

Objekt 40

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 0,50 m a do hloubky 0,46 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Má rovné dno a nacházelo se v něm osm keramických střepů z LnK a tři atypické střepy datovatelné pouze do pravěku.

Objekt 42

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt je narušen výkopem pro plyn. Objekt má rozměry 8,20 m a hloubku 0,60 m. Má nepravidelné rovné dno a bylo v něm nalezeno velké množství materiálu: 56 keramických fragmentů, 13 ks mazanice, 4 úštěpy ŠI. Do tohoto objektu

zasahoval také objekt číslo 43.

Objekt 43

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry byly 0,60 m a hloubka také 0,60 m. Může to být stavební jáma nebo žlab. Dno bylo šikmé a bylo v něm nalezeno devět keramických fragmentů a kus mazanice.

Objekt 45

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 2,50 m a v nejhlubší části měl 0,78 m. Interpretuji ho jako sídlištní objekt. Dno bylo nepravidelné konkávní a našlo se v něm velké množství keramiky, 100 ks fragmentů a také 24 ks mazanice.

Objekt 51

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 2 m a byl narušen výkopem. Jeho hloubka byla 0,42 m, měl pravidelné konkávní dno a našel se v něm pouze jeden kus atypické keramiky. Interpretuji ho jako žlab.

Objekt 52

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 1,80 m a hloubku 0,74 m. Měl rovné dno a našlo se v něm 25 keramických fragmentů a 19 ks mazanice.

Objekt 56

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 2 m a hloubka 0,90 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Dno je nepravidelné a v objektu bylo nalezeno sedm kusů keramiky.

Objekt 57

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt byl velký 4,36 m a hloubku měl 0,70 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Dno bylo rovné a našlo se v něm 15 ks keramiky, BI, ŠI a mazanice.

Objekt 59

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 1,90 m a hloubka 0,56 m. Interpretuji ho jako stavební jámu. Dno je nepravidelné konkávní a našlo se v něm sedm kusů keramiky a 27 ks mazanice.

Objekt 62

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 1,30 m a hloubka 0,54 m. Dno je pravidelné konkávní a objevily se zde pouze dva kusy atypické keramiky.

Objekt 66

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 1,67 m a hloubka 0,50 m. Téměř celý objekt byl narušen výkopem pro telefon. Dno bylo rovné a našly se v něm dva kusy atypické keramiky.

Objekt 68

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 0,94 m a hloubku 0,50 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Dno je rovné a našel se v něm jeden atypický střep a jeden úštěp ŠI.

Objekt 71

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 0,60 m a hloubku 0,34 m. Má pravidelné konkávní dno a našel se v něm pouze jeden keramický fragment a šest kusů mazanice. Je možné, že tvořil žlab.

Objekt 72

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 0,44 m a hloubku 0,56 m. Dno je konkávní a našel se v něm jeden atypický střep a jeden úštěp ŠI.

Objekt 76

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 0,46 m a hloubku 0,26 m. Interpretuji ho jako kůlovou jamku. Dno bylo šikmé a našla se v něm pouze čepelka.

Objekt 77

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 0,76 m a hloubku 0,16 m. Interpretuji ho jako mělkou sídlištní jámu. Dno je nepravidelné rovné a našel se zde pouze jeden keramický fragment.

Objekt 81

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 2,61 m a hloubku 0,92 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Dno měl nepravidelné rovné a našlo se v něm 11 ks keramických fragmentů a tři kusy mazanice.

Objekt 82

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 2,50 m a hloubka 0,24 m. Interpretuji ho jako mělkou sídlištní jámu. Dno je nepravidelné konkávní a našla atypická keramika a mazanice.

Objekt 89

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 1,66 m a hloubka 0,42 m. Dno je pravidelné konkávní a našla se v něm mazanice a pět keramických fragmentů.

Objekt 91

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 4,21 m a byl narušen výkopem. Dno je nepravidelné a nejhlubší část měří 0,58 m. Bylo zde nalezeno osm fragmentů keramiky a mazanice.

Objekt 93

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 6 m a dno nepravidelné rovné. Byl vykopán do hloubky 0,88 m, pokračoval zřejmě ještě hlouběji, ale výkop byl narušen. Interpretuji ho jako sídlištní jámu. Bylo zde objeveno 37 keramických fragmentů, úštěpy ŠI, znotěrka a mazanice.

Objekt 94

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měřil 5,12 m a jeho hloubka byla 0,80 m. Objekt zde ale ještě nebyl na dně, pouze byl výkop přerušen. Zdá se, že jeho původní tvar byl hruškovitý. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Našel se zde pouze jeden keramický fragment, jeden úštěp ŠI a mazanice.

Objekt 95

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 2,40 m a hloubku 0,70 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Dno bylo rovné a našly se v něm pouze dva kusy keramiky.

Objekt 96

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 1,18 m a hloubku 0,46 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Dno je rovné a našlo se zde 10 ks atypické keramiky a mazanice.

Objekt 97

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 1,30 m a hloubku 0,52 m. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Má nepravidelné konkávní dno a byl zde nalezen pouze jeden kus atypické keramiky.

Objekt 98

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 2 m a hloubka je 1,20 m a má pravidelné konkávní dno. Interpretuji ho jako sídlištní jámu. Bylo zde 15 ks keramických fragmentů a mazanice.

Objekt 104

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt má rozměry 1,02 m a 0,58 m hloubku. Interpretuji ho jako sídlištní jámu. Má pravidelné konkávní dno a našly se zde pouze tři keramické atypy.

Objekt 129

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 1,82 m a 0,34 m hloubku. Interpretuji ho jako zásobní jámu. Měl nepravidelné konkávní dno a našlo se zde sedm kusů keramických fragmentů.

Objekt 136

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 1,26 m a hloubku 0,72 m. Jde o stavební jámu nebo žlab. Měl nepravidelné konkávní dno a našlo se zde pět kusů keramických fragmentů.

Objekt 141

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 0,54 m a 0,50 m hloubku. Interpretuji ho jako kůlovou jamku. Dno bylo pravidelné konkávní a našel se zde jeden kus atypické keramiky.

Objekt 142

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK a objevila se zde intruze střepu z doby bronzové. Objekt se nacházel 26,5 m od šachty a jeho velikost byla 4,20 m. Dno bylo zasypáno, ale zdá se, že bylo pravidelné konkávní. Nacházelo se v něm 22 ks fragmentů keramiky LnK, mazanice a také intruze 1 keramického střepu z doby bronzové.

Objekt 143

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry byly 2,62 m a hloubka 0,54 m. Interpretuji ho jako sídlištní jámu. Měl šikmé dno a našly se zde čtyři kusy atypické keramiky.

Objekt 145

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Jeho rozměry jsou 1,90 m a hloubka 1,76 m. Měl pravidelné konkávní dno, ale bylo zasypáno. Našlo se ze osm kusů keramických fragmentů a 16 ks mazanice.

Objekt 149

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Byl z obou stran ohraničen zídka, takže jeho rozměry neznáme, od jedné zídky ke druhé byl velký 4,10 m a hloubku měl 0,56 m. Interpretuji ho jako žlab. Jeho dno bylo konkávní a našlo se zde 20 ks keramiky.

Objekt 151

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 0,46 m a hloubku měl 0,50m, ale jeho dno bylo zasypáno, zřejmě šel ještě hlouběji. Interpretuji ho jako žlab nebo stavební jámu. Našly se zde tři atypické střepy.

Objekt 152

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt měl rozměry 1,66 m a hloubku 0,38 m, ale byl narušen výkopy. Interpretuji ho jako žlab. Jeho dno bylo pravidelné konkávní a našly se zde tři atypické střepy.

Objekt 153

Jedná se o objekt, který byl datován do období LnK. Objekt byl narušen výkopem pro kanál. Jeho rozměry po kanál byly 1,80 m a hloubka 0,36 m. Interpretuji ho jako žlab. Měl nepravidelné konkávní dno a našla se zde keramická nádoba, dva kusy atypické keramiky a mazanice.

Přehled objektů

Celkově jsem na lokalitě určila devět žlabů, z čehož tři mohly být stavební jámy, pouze čtyři kúlové jamky, 16 zásobních jam a zbytek jsem určila pouze jako sídlištní objekty. Ve většině z nich byl nalezen keramický materiál LnK a v některých také broušená industrie. Ve dvou objektech se v materiálu LnK jako intruze objevila také keramika z doby bronzové. Některé z objektů dosahovaly délky přes čtyři metry, naopak jiné objekty neměly ani metr. Nejvíce materiálu bylo v objektu 45, kde se našlo 100 fragmentů keramiky.

6.) Analýza keramického materiálu

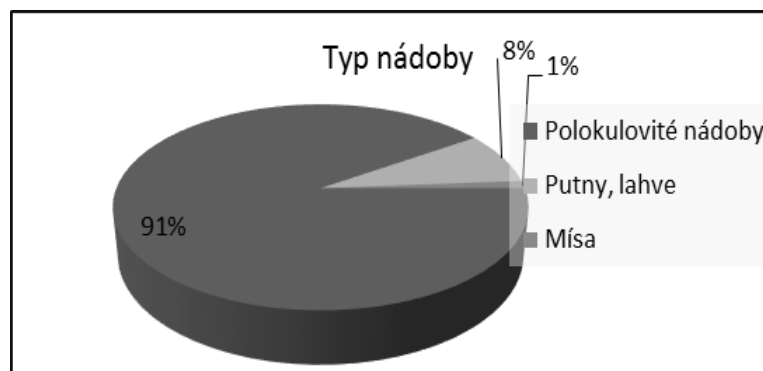
Celkově jsem zpracovávala 909 keramických fragmentů, z nichž je 699 nezdobených a 210 zdobených. Při zpracování jsem jako základ databáze použila kód z Bylan (dostupné na <http://www.bylany.com>, 22. 4. 2016), který jsem upravila podle materiálu z Úsova. Materiál jsem analyzovala podle jednotlivých kategorií v již zmíněné databázi, kterou jsem vytvořila pro úsovskou keramiku v období LnK.

6.1 Keramické nádoby

Materiál u Úsova je tvořen zejména z malých fragmentů keramiky. Celá nádoba, jež by nepotřebovala zrekonstruovat, se nedochovala žádná. Ze 40 fragmentů se podařilo pracovníkům Archeologického centra Olomouc, složit část polokulovité nádoby, která spadá do skupiny hrubého zboží. Byla nalezena v objektu 153 při archeologickém výzkumu, jenž byl zprostředkován díky výstavbě nové kanalizace po celém městě Úsov. Nádoba byla zdobena lineární výzdobou – po celém obvodu pod okrajem se táhne trojlinka a plece jsou následně také tvořeny trojlinkou ve tvaru V, jenž má na všech úhlech kruhovou notu (Tab. 14:1).

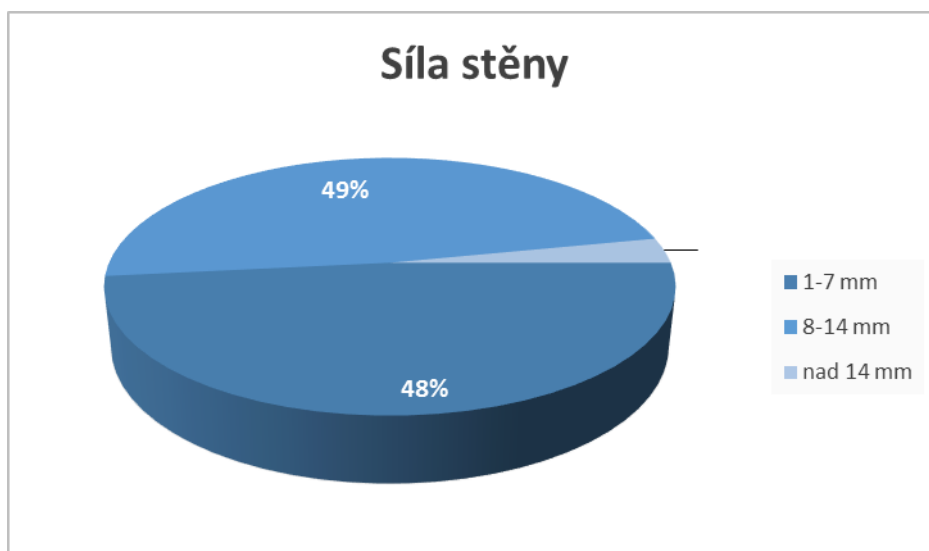
U 84 fragmentů keramiky jsem dokázala určit, o jaký typ nádoby se jedná – není zde zahrnuta celá nádoba, o níž jsem psala výše (Graf č. 1). Nejvíce zde bylo polokulovitých nádob, jednalo se o 77 jedinců (např. Tab. 4:4, 5:3, 6:4). Dále se zde objevily putny a lahve, v zastoupení 7 jedinců (např. Tab. 1:2). Mísu jsem dokázala určit jednu (Tab. 7:1).

Polokulovité nádoby tvoří z 22% hrubá keramika a 77% jemná keramika. Všechny putny a lahve, kromě jedné, byly tvořeny z jemné keramiky, pouze jeden jedinec byl z hrubé.

Graf č. 1

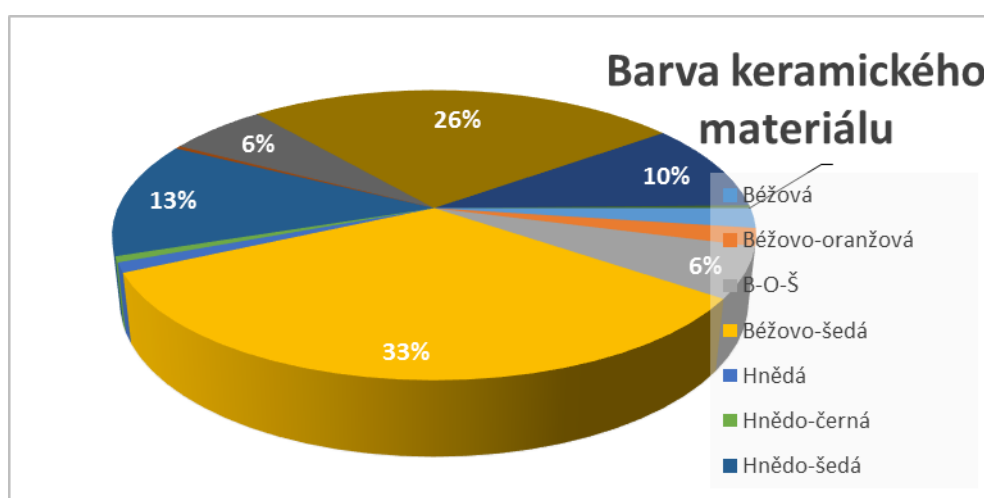
Keramický materiál lze rozdělit do tří skupin, a to podle síly stěny. Jako první jsem vyčlenila střepy, jejichž síla stěny nemá víc než 0,7 mm. Druhou skupinou jsou střepy od 0,8–1,4 mm a třetí skupinou jsou nad 1,4 mm. V Úsově byl poměr prvních dvou skupin téměř vyrovnaný (49% a 48%), zato množství střepů v poslední skupině bylo nepatrné (3%). První dvě skupiny obsahují 420 a 421 střepů, zatímco poslední pouze 28 střepů (Graf č. 2). Převaha jemného materiálu (spíše tenkých stěn), byla doložena také například v Brodce u Prostějova – Hůrka (Vostrovská 2007, 12) nebo v Želechovicích (Vondráková 2015, 30).

Graf č. 2

6.2 Barva keramického materiálu

Pro lokalitu jsem vytvořila větší množství barevného rozdělení – 12 tříd. Jedná se o šedou, béžovou, hnědou, oranžovou, béžovo-oranžovou, béžovo-šedou, béžovo-oranžovo-šedou, hnědo-černou, hnědo-šedou, hnědo-oranžovo-černou, oranžovo-šedou a tmavě šedou (Graf č. 3). Největší zastoupení zde má béžovo-šedá (33%), ve vysokém podílu se zde objevuje také oranžovo-šedá (26%), hnědo-šedá (13%), šedá (10%), další barvy už jsou potom v menším zastoupení – oranžová (6%) a béžovo-oranžovo-šedá (6%), béžovo-oranžová (2%) a béžová (2%), hnědá (1%) a hnědo-černá (1%), hnědo-oranžovo-černá a tmavě šedá (0%,).

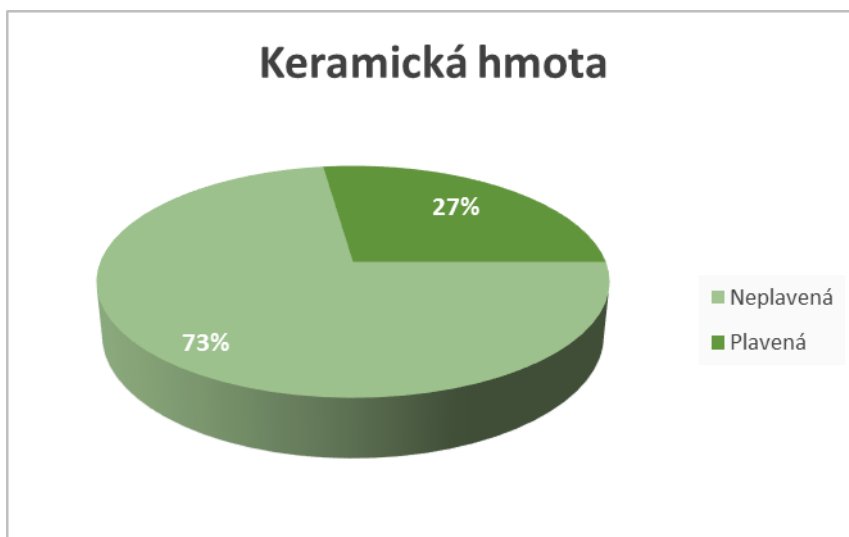

Graf č. 3

6.3 Keramická hmota

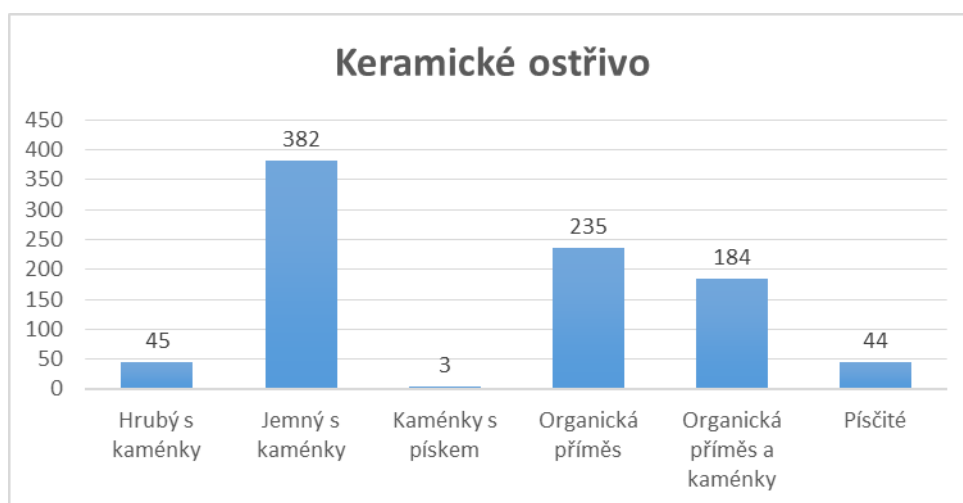
Keramickou hmotu jsem v databázi rozdělila na plavenou a neplavenou a také v ní může či nemusí být přidáno keramické ostřívo. Jako ostřívo můžeme najít organickou příměs, písek, jemné či hrubé kaménky, kaménky a písek dohromady nebo organickou složku s kaménky dohromady.

V keramickém materiálu z Úsova se vyskytují oba druhy keramiky, přičemž neplavená hlína (661 ks) se zde objevila ve větším množství než plavená (247 ks; Graf č. 4).

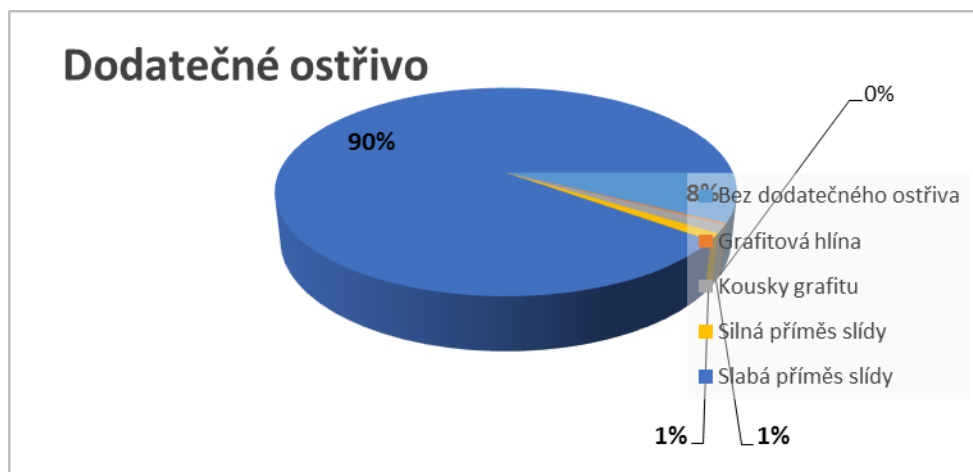
Graf č. 4

Jako ostřívo zde byly použity všechny druhy, každý v jiném početním zastoupení. Jedná se o písčité ostřívo, organickou příměs, organickou příměs s kaménky, kaménky s pískem, jemnou příměs kaménků a hrubou příměs kaménků. Pouze u 16 ks keramických střepeň nebylo ostřívo rozlišeno, zbytek keramického materiálu v sobě určitou složku ostřiva nesl. Mezi ostřivy převládá jemné množství kaménků (43%), přibližně ve stejném počtu s rozdílem pár procent se zde vyskytuje organická příměs (26%) a organická příměs s kaménky (21%), stejné množství je zde také písčité příměsi a hrubé s kaménky (5%) a minimálně je zde písek s kaménky (Graf č. 5).

Graf č. 5

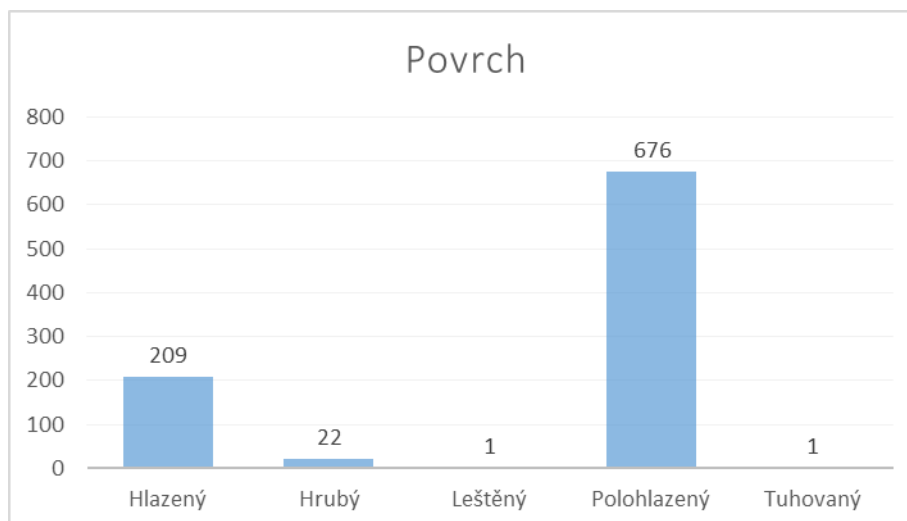
Kromě těchto druhů ostřiv zde byly ještě ve většině případů přidány také dodatečná ostřiva. Téměř do všech keramických hmot byla přidána příměs slídy. Silná příměs slídy byla sice pouze v 10 ks (1%), ale za to slabá příměs slídy se vyskytovala v 825 ks střepů (90%). Poté už se zde objevilo pouze na 12 střepích kousky grafitu a 2 střepy byly z grafitové hlíny. Do 70 ks střepů nebylo přidáno žádné dodatečné ostřivo, což je 8% keramického materiálu (Graf č. 6).

Graf č. 6

6.4 Úprava povrchu keramiky

Povrch keramiky může být upraven do leštěné podoby, hlazené, polohlazené, tuhované a nebo může mít keramika hrubý povrch. V Úsově se vyskytuje nejvíce střepů s polohlazeným povrchem, objevuje se na 676 fragmentech, což představuje 74% celkového počtu keramiky. Přestože střepů je zde podstatně méně, tak druhou nejvíce zastoupenou skupinou je hlazený povrch, který se objevuje na 209 kusech keramiky, což je 23%. Pouze jeden střep má leštěný povrch a stejně tak jeden střep je tuhovaný. Hrubý povrch má 22 fragmentů, což představuje 3% materiálu (Graf č. 7).

Graf č. 7

Většina hlazených střepů měla v keramickém materiálu přidáno organické ostřívo, dále také organické ostřívo s kaménky, jak jemnou tak hrubou příměs kaménků a také písek. Pouze kaménky s pískem se zde nevyskytovaly. Do střepů s polohlazeným povrchem byly přidávány všechny druhy ostříva, nejvíce se však vyskytovala jemná příměs kaménků a organická příměs s kaménky. V jediném leštěném střepu bylo přidáno organické ostřívo a v tuhovaném pak kaménky s pískem (Přehled 1).

Povrch/ keramická hmota	Organické ostřívo	Organická příměs s kaménky	Písek	Kaménky s pískem	Jemný s kaménky	Hrubý s kaménky
Leštěný	1					
Hlazený	140	22	7		29	16
Polohlazený	94	161	37	2	348	29
Hrubý		1			5	16
Tuhovaný				1		

Přehled 1

6.5 Zachovalost keramického materiálu

V úsovském materiálu bylo velké množství střepů pocházejících z polokulovitých nádob. Zdobeny jsou misky, putny a láhve. Kromě toho se objevuje také velké množství nezdobených a atypických střepů. Atypické střepy jsem do databáze zařadila jako stěnu nádoby.

Nejvíce fragmentů pochází ze stěny nádob, v zastoupení 776 ks je to 86%

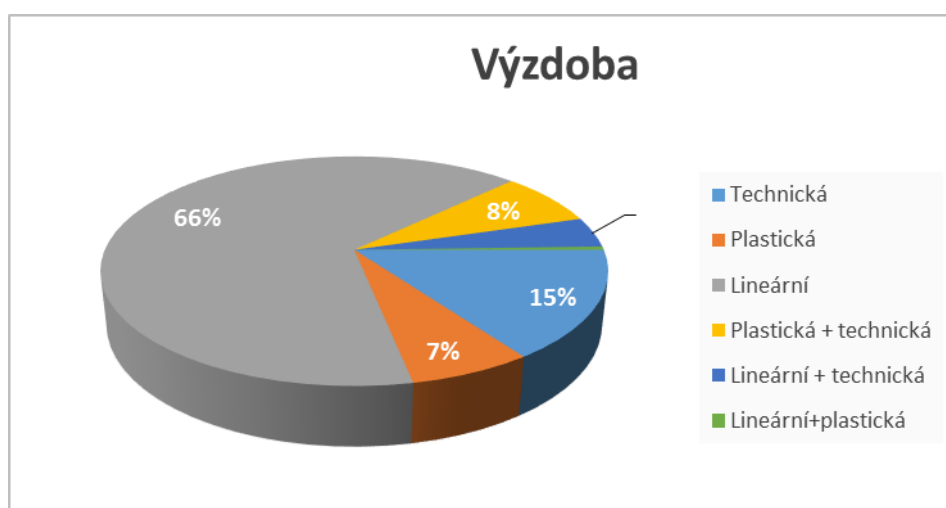
celkového materiálu. Navíc jsem jako plece dokázala vyčlenit 77 ks, což je 9%. Ostatní části už jsou v minimálním zastoupení, jako stěnu s výčnělkem jsem vyčlenila 19 ks (2%), jako spodek nádoby šest kusů, sedm kusů hrdel, čtyři kusy výdutě, čtyři kusy dna a čtyři kusy části nádob, tři kusy výčnělků, dva kusy stěny s uchem a pouze jeden kus okraje.

Pokud porovnávám zachovalost keramiky a druh zboží, o trochu více převládá jemná keramika, která tvoří 63% materiálu, nad hrubou keramikou, která se zde vyskytuje v 37%. Stejný případ se vyskytl také například na sídlišti v Želechovicích, i zde převládala jemná keramika nad hrubou (Vondráková 2015, 34).

6.6 Vhloubená výzdoba a plastické prvky

V Úsově bylo nalezeno 210 zdobených stěn nádob. Výzdoba je tvořena z lineárních (66%), technických (15%) a plastických (7%) prvků. Může se také objevit kombinace těchto aplikací – plastická + technická (8%) a lineární + technická (4%) nebo lineární + plastická (Graf č. 8).

Velké množství zdobených střepeň pocházelo z výzkumu, který probíhal na území stavby rodinného domu, zatímco naopak nezdobené střepeň byly ve velkém počtu nalezeny při výkopech kanalizace.

Graf č. 8

6.7 Lineární výzdoba

Fragmentů keramiky s lineární výzdobou bylo na úsovské lokalitě zkoumáno 139 ks, což je 66% celkového počtu zdobených střepů. Charakteristikou lineární výzdoby je rytá linie a notová značka. Výzdoba se mohla lišit jak podle řemeslné dílny, výrobce, tak obdobím (Vostrovská 2010, 34).

Prvním základním znakem lineární výzdoby je linka, která může být vytvořena tupým nástrojem (profil linky tvoří tvar písmene U) nebo ostrým nástrojem (profil linky tvoří tvar písmene V). Na střepích se může vyskytovat jedna linka, dále také dvojlinka či trojlinka. Do tvaru písmene V byla výzdoba vyryta na 30 kusech (Tab. 2:1), do tvaru písmene U pak pouze na 7 kusech (Tab. 6:2). Na materiálu z Úsova se také objevily všechny druhy linek – jednoduchá linka se zde vyskytuje v největším množství 110 ks (Tab. 7:1), dvojlinka je na 53 ks (Tab. 8:5) a trojlinka na 10 (Tab. 14:1).

Jak jsem již výše zmínila, linek ve tvaru U se nevyskytovalo příliš mnoho, dokonce na žádném střepu s trojlinkou se toto zdobení tupým nástrojem neobjevilo. Na třech keramických střepích byla dvojlinka ve tvaru U a na čtyřech střepích jednoduchá linka ve tvaru U. Co se týče výzdoby ostrým nástrojem, tak ta se vyskytovala také na střepích s trojlinkou, konkrétně šlo právě o jedinou celou nádobu z nálezů. Dvojlinka se vyskytovala na 8 kusech ve tvaru V a jednoduchá linka v tomhle tvaru na 21 ks.

Noty se dělí podle tvaru na kruhové a oválné. Mohou se vyskytovat na střepu samostatně, ale vyskytují se hlavně na lince, na úhlech nebo na meandru (Přehled 2).

	Ovál	Kruh
Na lince	12	21
Na meandru	0	2
Na úhlu	5	15
Samostatně	6	4

Přehled 2

6.8 Plastické aplikace

Plastické aplikace jsou zastoupeny na 31 stěnách. Pod plastickou aplikaci jsem zařadila lištu, jenž se vyskytovala v materiálu pouze na dvou střepech (Tab. 1:2, 6:1). Mezi plastické prvky řadím také ucha (2 ks) a výčnělky (27 ks). Plastické aplikace mohou být na nádobě umístěny různě, a to buď vertikálně, horizontálně nebo její umístění nelze zjistit. Nejvíce zastoupeno bylo výčnělků, jejichž poloha nelze zjistit, bylo jich 13 ks (př. Tab. 9:2), poté výčnělků horizontálně bylo 11 ks (př. Tab. 13:1), výčnělků vertikálně tři kusy (př. Tab. 1:3) a ucho bylo jednou posazeno horizontálně a jednou vertikálně. Z toho také vyplývá, že plastické aplikace, která byla umístěna horizontálně, bylo větší množství, než vertikální výzdoby (Přehled 3).

	Horizontálně	Vertikálně	Nelze zjistit
Výčnělky	11	3	13
Ucha	1	1	0
Lišta	1	0	0

Přehled 3

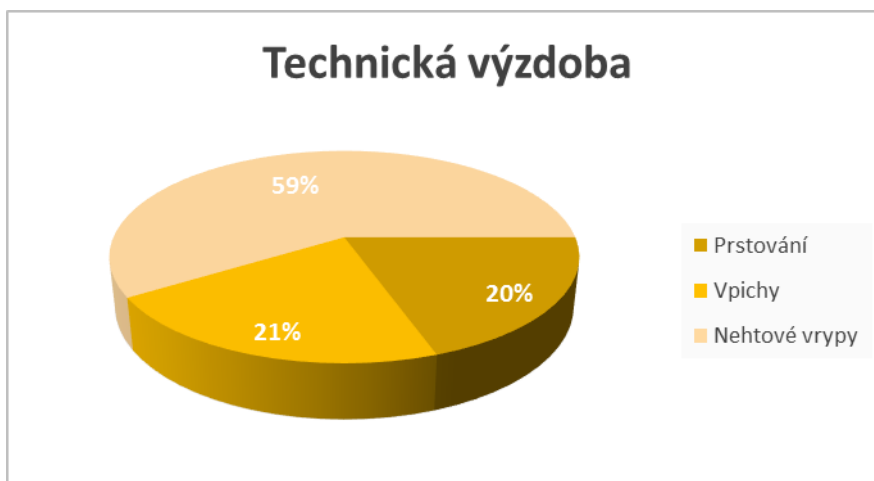
Plastická aplikace v kombinaci s technickou se vyskytuje u 16 ks střepeů. Na všech se vyskytují výčnělky (jak v horizontální, tak vertikální poloze) v kombinaci s nehtovými vrypy (př. Tab. 4:3) nebo prstovými důlky (př. Tab. 1:5). Jeden ze střepeů bylo také hrdlo s lištou, která byla v kombinaci s horizontálními nehtovými vpichy (Tab. 1:2).

Pouze na jednom střepe se vyskytuje kombinace plastické aplikace a lineární výzdoby (Tab. 5:3). Na jednom fragmentu se nachází oválné noty a také linka ve tvaru V. Jako plastická výzdoba je zde výčnělek položen horizontálně. Je to stěna s výčnělkem, jenž je silná 1 cm a řadím ji do hrubé keramiky.

Co se týče výskytu plastického ornamentu na druhu keramiky, tak se zdá, že nepatrně převládá na hrubé keramice, ale objevuje se ve velkém měřítku i na jemné.

6.9 Technická výzdoba

Technickou výzdobu také dělím do několika podkategorií. Jedná se o nehtové vrypy, prstování a vpichy. I u technické výzdoby se určuje, zda je na keramice horizontálně, vertikálně nebo nelze určit. Více jak polovinu technické výzdoby tvořily nehtové vrypy, výzdoba prstováním a vpichy byla zastoupena téměř ve stejném množství (Graf č. 9).

Graf č. 9

Technická výzdoba se vyskytuje na 58 jedincích, z nichž devět je v kombinaci s lineárním ornamentem a 16 s plastickým ornamentem. Co se týče lineární výzdoby, tak se zde často vyskytuje dvojlinka jakožto lineární ornament, který je nejčastěji v kombinaci s vpichy (př. Tab 3:1). Jako plastická výzdoba se zde vždy objevuje výčnělek buď horizontálně, nebo vertikálně (př. Tab. 9:2).

Vpichy se zde v pěti případech objevily v podobě malých trojúhelníčků, které nám danou keramiku jasně určují do posledního, šáreckého stupně. Většinou jdou těsně za sebou a tvoří nám určitou linii (někdy vícenásobnou) na fragmentu střepu (př. Tab. 11:2). Ve dvou případech byla v kombinaci s technickými vpichy, také lineární výzdoba, kdy se na střepu objevily noty.

6.10 Mazanice

Při výzkumu lokality bylo objeveno velké množství mazanice. Šlo o 480 ks, na některé z nich se nacházely malé zbytky organického materiálu, jenž ale neprošel žádnou analýzou, a tak nebylo možné další určení tohoto druhu stavebního materiálu. Mazanice na lokalitách LnK je zcela běžná, protože byla používána ke zpevnění stěn domů a tvorbě kleneb pecí (Čižmář a kol. 2008, 38).

6.11 Datace keramického materiálu

Většina objektů obsahovala čistě jen materiál datovaný do LnK, ale našlo se také pár objektů, ve kterých byla LnK společně s jinou kulturou – většinou šlo o dobu bronzovou, lužickou kulturu, která se objevuje také v samostatných objektech. V objektech se samostatně objevuje také doba římská a novověk.

Na úsovské lokalitě byl nalezen materiál LnK ze čtyř period tohoto období, tak jak je rozdělil Z. Čižmář (Čižmář 1998, 105). Jedná se o fáze IIa, IIb, IIc a stupeň III (tzv. šarecký stupeň). Materiál z Úsova se skládá z fragmentů keramiky, podle kterých nelze přesně určit, jaký ornament či výzdoba byla vytvořena na celé nádobě.

Velké množství keramického materiálu pochází z fáze IIa. Na hrncovitých nádobách se vyskytuje plastická aplikace nebo technická výzdoba, ale nejtypičtější pro tuto fázi je lineární výzdoba s kruhovou notou (Tab. 8:3). Veškeré motivy mají poměrně jednodušší skladbu a začíná se objevovat okrajový pás, který je tvořen někdy i více liniemi (Tab. 8:5). Po celou dobu trvání fáze IIa se vyskytuje páska vyplněná vpichy (Tab. 3:1). U hrubé keramiky převažuje prstování, které je umístěno mezi jednotlivými plastickými aplikacemi (Tab. 13:4).

Část keramického materiálu pochází z fáze IIb. Hlavní změna v téhle fázi se objevuje v lineární výzdobě, kterou lze hledat většinou pouze na jemné keramice (Tab. 2:5, 8:2, 8:5). Rozpadá se geometrizovaný tvar a linie se nestýkají, spíše jdou do různých směrů a nejsou dotažené k notě, nebo ji naopak přesahují (Tab. 2:1, 5:3). Noty už nejsou tak často pravidelně kruhové, mají tvar spíše oválný nebo čokovitý (Tab. 3:2, 5:2). Linie se také napojují na sebe, ale nespojuje je jako průsečík nota (Tab. 2:6). Často jsou také řazené pod sebou (Tab. 3:2, 5:2, 8:6). Pozoruhodný je také X motiv, kdy průsečíkem linií uprostřed je jedna nota (Tab. 5:1).

Další fáze, která se na lokalitě objevila, je IIc, která je charakteristická tzv. železovskou výzdobou. Tato výzdoba je charakterizována notovou značkou a protaženým zásekem, který v sobě sdružuje 2-3 linie (Tab. 2:4 11:3). Oproti předešlé fázi, železovský motiv nabývá opět geometrizovaných podob (Tab. 10:1). Noty jsou v pozdějším železovském období nahrazeny protáhlým zásekem (Tab. 3:5).

Poslední perioda byla šárecký stupeň. Nejcharakterističtější složkou šáreckého stupně, jsou malé perličkové vpichy, které jsou ve tvaru trojúhelníku. Mohou se vyskytovat jak na linii (Tab. 11:4, 11:5) tak i bez ní (Tab. 2:3). Velká část šáreckého výzdobného stylu v sobě obsahuje také noty – ty se vyskytují často nad sebou, anebo na konci linií (Tab. 11:4).

6.12 Datace objektů, výzkum rodinný dům

Nejstarší horizont osídlení lokality se objevil v objektu 15. Pochází z klasické fáze LnK, fáze IIa. Vyskytuje se zde několik fragmentů, které jsou z polokulovitých nádob, které jsou ve fázi IIa dominantní. Noty jsou na liniích a řadí se pod sebou, linie se začínají zmnožovat po dvou až čtyřech (Tab 2:2). Po celé období se vyskytuje páska vyplněná vpichy, která se v objektu 15 našla dokonce na dvou fragmentech (Tab. 2:1, 2:5). Ve velkém měřítku se zde také vyskytuje plastická výzdoba (Tab. 4:1, 4:2, 4:3).

Do fáze IIb zařazují nálezy z objektu 4, kde se objevil střep zdobený prstovými důlky, které se orientují do delší osy dle linie (Tab. 1:4). Také se zde objevuje plastická výzdoba na hrubé keramice (Tab. 1:5) a lineární na jemné keramice.

Do fáze IIc zařazují nálezy z objektu 1. Pochází z něj dva fragmenty keramiky, na nichž se nachází nehtové vrypy v horizontální podobě. Jeden z nich je část hrdla, na kterém se nachází nehtové vrypy v pásu za sebou a pod nimi je drobná lišta (Tab. 1:2). Další střepy nesou lineární výzdobu, na některých je jednoduchá linka a oválné noty. Tento objekt bych datovala proto do IIc.

Do posledního, šáreckého stupně, zařazují materiál z objektu 14. Na jednom z nich se objevil charakteristický trojúhelníkový vpich (Tab. 2:3). Také se zde našlo typicky profilované hrdlo, na něm jsou dvě linie v okrajovém pásu výzdoby a také složitěji tvořená výzdoba na plecích (Tab 2:4). Z tohoto objektu také pochází atypický střep, v jehož keramickém těstě jsou kousky tuhy, což by

také odpovídalo šáreckému stupni, v němž nastupuje tuha v masivním měřítku.

6.13 Datace objektů, výzkum kanalizace

Také zde se nachází materiál z fáze IIa, kterého se našlo při výzkumu velké množství. Jde o fragmenty z objektu 45. Často se zde objevují kruhové noty na linii, které jsou řazeny striktně pod sebou (Tab. 8:6). Geometrizované linie tvořené dvojlinkou (Tab. 8:5) a také kombinace technické a plastické výzdoby (Tab. 9:2). V objektu 56 se vyskytl nezdobený fragment, který patřil hrncovité nádobě s nízkým válcovitým hrdlem, díky tomu bych jej datovala také do fáze IIa. V objektu 57 se nachází velké množství střepů s klasickou lineární výzdobou (jednoduchá linka nebo dvojlinka) a s kruhovou notou na ní, proto také tento objekt datuji do fáze IIa. Dále i objekt 86 a 89, protože na střepu se objevují kruhové noty, které leží na konci linie nebo na meandru (Tab. 10:1) a také odtud pochází fragment střepu, na němž je páska vyplněna vpichy (Tab. 10:2). Objevují se zde fragmenty s jednoduchou lineární výzdobou a plastické aplikace v kombinaci s technickou výzdobou. Objekt 149 i 150 jsem datovala také do fáze IIa, protože se zde vyskytuje spousta střepů s lineární výzdobou, vyskytuje se zde jak jednoduchá linka, tak dvojlinka a kruhové i čočkovité noty na lince i samostatně, veškerá lineární výzdoba se nachází na jemné keramice. Také se zde vyskytuje plastická aplikace na hrubé keramice. Poslední objekt, který bych zařadila do této fáze, je 145, protože se zde vyskytuje jednoduchá lineární výzdoba a výčnělky společně s prstováním na jednom fragmentu (Tab. 13:4).

Do fáze IIb jsem zařadila materiál z objektu 3. Byl bohatý na zdobené střepy, díky nim můžeme udělat jasnou dataci. Lineární linie se na střepch nestýkají a oválné noty neleží přímo na nich, a nebo je naopak linie přesahují (Tab. 5:2, 5:3). Charakteristické je také napojení linií hlavního výzdobného motivu na linie pod okrajem (Tab. 5:1). Z tohoto objektu také pochází střep s pozoruhodným motivem do X (Tab. 5:1). Také objekt 35 jsem datovala do fáze IIb, protože se zde vyskytuje střep, na němž se soustřeďují dvě linie k jedné oválné notě (Tab. 6:4) a na druhém střepu jsou prstové důlky v řadách za sebou (Tab. 6:3). V objektu 37 je střep, jehož linie pod okrajem je napojena čočkovitou notou na hlavní výzdobný motiv (Tab. 7:1). Na dalších střepch se také objevují linie s čočkovitými notami.

V objektu 1 se nachází pouze dva zdobené kousky keramiky, ale i díky nim můžeme objekt datovat do fáze IIc. Na jednom z nich jsou linie provedeny dvojhrotým nástrojem a čočkovité noty na předělech (Tab. 4:4). Na druhém střepe se objevuje plastická výzdoba společně s nehtovými vrypy. Střepe z objektu 42 jsou typické pro výzdobný styl fáze IIc, protože se na nich objevují nehtové vrypy ve vertikální podobě, které tvoří výzdobný pás (Tab 7:2, 7:3). Na ostatních střepech se vyskytuje často dvojlinka s čočkovitými notami. Objekt 98 a 136 řadím také do této fáze. Na fragmentech je okrajový pás i hlavní výzdobný motiv vytvořen dvojhrotým nástrojem a na liniích se vyskytují oválné noty (Tab 12:5). Objevují se zde čočkovité noty na meandru, který je tvořen dvojhrotým nástrojem (Tab. 13:3) a nehtové vrypy horizontálně i vertikálně (Tab. 13:1). V objektu 153 byla nalezena část nádoby, která nám celý objekt datuje do fáze IIc. Vyskytuje se na ní trojlinka jak v pásu pod okrajem, tak v hlavním výzdobném motivu a čočkovité noty se nacházejí na úhlech, některé spíše mimo noty (Tab. 14:1).

Také zde se objevily objekty z nejmladšího šareckého stupně. Jedná se o objekt 91, protože na fragmentu se vyskytují drobné perličkové vpichy ve tvaru trojúhelníku, které leží na linii a tvoří trojlinku (Tab. 11:2). Také objekt 93 je datován do stejného stupně, i zde se na střepech nachází trojúhelníkové vpichy na linii (Tab. 11:5) a také velké degenerované noty mimo linie (Tab. 11:4). To samé jsem určila také pro objekt 93, na střepech trojúhelníkové vpichy a velké množství jednoduchých linek a dvojlinek, na nich kruhové nebo oválné noty, které se na některých kusech vyskytují také samostatně.

7.) Analýza kamenné industrie

Nálezů kamenné industrie nebylo velké množství. Celkově bylo při výzkumu objeveno 22 kusů štípané industrie, ale pouze čtyři jedince bylo možno určit, jako nástroj, zbytek byly pouhé úštěpy. Z broušené industrie se zde objevilo pět kusů nástrojů. S určením jejich typů mi pomáhala Ivana Vostrovská a surovinu určil Jan Petřík. Všechny kamenné nástroje byly v objektech společně s keramickým materiálem.

7.1 Štípaná industrie

ŠI byla zastoupena 22 kusy, z nichž 18 bylo úštěpů. Zbylé čtyři kusy byly čepelky, přičemž ani jedna nebyla celá. Dvě čepelky měly pouze mediální část, jedna dorsální a jedna ventrální část, která měla boční retuš. Na některých z nich bylo zjevné, že prošly ohněm, protože byly přepálené a proto nebylo možné určit, z jaké suroviny jsou vyrobeny. Jedna čepel byla vyrobena z moravského jurského rohovce, zbylé čepelky byly vyrobeny z krakovsko-čenstochovské jury, stejně tak i úštěpy.

7.2 Broušená industrie

Všechny broušené artefakty byly vyrobeny z metabazitu Jizerské hory, pouze jeden byl vyroben z amfibolitu a jednalo se o sekerku (Tab. 15:1), která byla nalezena jako jediná z broušených artefaktů při výzkumu na ploše rodinného domu. Z výzkumu, který probíhal při výkopech kanalizace, se našly další čtyři broušené nástroje. Kopytovité klíny byly dva (Tab. 15:3, 15:5), jedna sekerka (Tab. 15:4) a jeden typ nebylo možné určit, protože šlo pouze o malou část nástroje (Tab. 15:2).

8.) Lokality v mikroregionu Úsovka

V kapitole jsou vypsány jednotlivé lokality kultury LnK v Úsovském mikroregionu. Většinu materiálu jsem čerpala z fondů Vlastivědného muzea v Šumperku, kde jsou uloženy nálezové zprávy a články týkající se jednotlivých lokalit. Dalším zdrojem pro mě byl Státní archeologický seznam.

Doubravice – Kouřilka

Pořadové číslo SAS: 14-43-25/24

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita se nachází asi 1200 m od obce Doubravice, směrem na jih (Tomešová 2015, 80).

V 50. letech zde byly prováděny malé amatérské výzkumy a sběry. V roce 1954 zde Adamec, Novák a J. Horký položili několik sond, díky kterým doložili osídlení lokality kulturou s lineární keramikou (Horký 1954; Nekvasil 1963).

Dubicko – Za kostelem

Pořadové číslo SAS: 14-43-10/1

Uloženo: VM Šumperk, Muzeum Mohelnice

Lokalita se opravdu nachází za dubickým kostelem, přesně jihovýchodním směrem na svahu, v nadmořské výšce 280–300 m (Tomešová 2015, 81).

První sběry zde prováděli F. Kotrle a R. Hošek, při nichž našli pazourkové nástroje, dvě rádla, pět klínů, sedm motyk a fragmenty lineární keramiky (Kotrle–Hošek, 1926–1936; Faltýnek 2008, 299).

Při povrchovém sběru v roce 1944 byla nalezena oboustranná sekerka z břidlice se zakulaceným ostřím. Další plankonvexní sekerka byla nalezena v roce 1977, opět při povrchových sběrech. Při dalších výzkumech byly nalezeny také keramické fragmenty z LnK.

Plošný záchranný výzkum zde byl proveden při stavbě nové komunikace a rodinných domů v roce 2010–2012. V tom období bylo prozkoumáno 140 sídlištních objektů, z nichž několik jich spadá do LnK, které se koncentrují hlavně v jihovýchodní části areálu (Halama 2011, 128).

Klopina – Na hraničkách

Pořadové číslo SAS: 14-44-06/3

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita leží v nadmořské výšce 329 m a J. Horký a V. Kapl zde prozkoumali v roce 1900 oválnou jámu, kterou určili do období LnK. Našly se v ní kusy mazanice, kameny a fragmenty keramiky, velká spousta z nich pocházela z kulovitých nádob (Kapl 1956).

Krumpach

Pořadové číslo SAS: 14-41-24/4

Uloženo: VM Šumperk

Nadmořská výška lokality je 310 m. J. Pelikán zde v roce 1968 našel motyku s provrtem, která byla vyrobena z břidlicového materiálu a při orbě objevil také keramické fragmenty s nehtovými vrypy, které v sobě měly grafit. Ty nám datují osídlení do kultury s lineární keramikou (Goš 1968?).

Křemačov

Pořadové číslo SAS: -

Sídliště je ohraničeno Libivským potokem na severní straně (Tomešová 2015, 85). Při orbě v roce 1957 se objevily objekty, v nichž se nacházela keramika kultury s lineární keramikou (Kapl 1957a).

Křemačov – Na hruškách

Pořadové číslo SAS: 14-43-14/5

Uloženo: Muzeum Mohelnice

Místo leží v nadmořské výšce 300 m (Tomešová 2015, 89). V roce 1961 zde byl prokopán objekt, který obsahoval fragmenty střepů LnK (Nekvasil 1963, 33).

Libivá

Pořadové číslo SAS: -

Uloženo: VM Šumperk

První výzkum zde provedl H. Morawek v roce 1934, při něm našel v jamách platěnické kultury také střepy kultury s lineární keramikou. Následně

také J. Horký v roce 1955 prokopal objekt se střepy LnK (Faltýnek 2008, 322).

V roce 1957 byl pokládán telefonní kabel a při tom byla zachycena část sídliště, jehož objekty spadají převážně do LnK (Kapl 1957c).

Loštice – středověké a novověké jádro obce

Pořadové číslo SAS: 14-43-24/1

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita se rozkládá na mírném svahu a sklání se k malému potůčku Líšnice. Ze západní strany je ohraničen srázem a leží v nadmořské výšce 265–270 m. Zájem o Loštice se projevil v 80. letech 20. století, kdy loštický rodák Jan Havelka objevil velká hradiska v Lošticích a Moravičanech. Zaznamenává při svém výzkumu také pravěké střepy z nádob i kamenné nástroje a zprávy o jeho nálezech přivádí na tuto lokalitu další významné badatele, jako byl J. Knies, K. Fišara, A. Lang a V. Houdek (Nekvasil 1963, 5). Okolo muzea v Mohelnici se soustřeďuje archeologický kroužek, který po druhé světové válce zachraňuje rozorané pravěké objekty v Lošticích (Nekvasil 1963, 5).

Stavbou panelových domů v Lošticích–Hradské ulici byla narušena sídliště kultury s lineární keramikou, laténské, lužické i římské. Některé odkryté jámy náleží kultuře s lineární keramikou. V létě 1973 bylo nalezeno doposud neznámé sídliště LnK v prostoru náměstí. Z hromad hlíny vyházených při výkopech pro uložení plynového potrubí, sesbíral J. Adamec několik keramických střepů, ale přesná místa nálezů se nepodařilo lokalizovat (Goš 1974, 117).

Záchranný výzkum byl realizován v roce 2008 kvůli rekonstrukci silnice. Během výzkumu bylo prozkoumáno 62 sídlištních objektů, z nichž většina patří do období LnK. V tom samém roce proběhl také další archeologický výzkum, který byl zahájen kvůli obnově náměstí. Během tohoto výzkumu bylo prozkoumáno 60 sídlištních objektů. Zlomky keramiky, které byly nalezeny při obou výzkumech, obsahují větší množství grafitové příměsi (Vrána–Kalábek, 2009). Další výzkum proběhl toho roku na podzim kvůli přístavbě kulturního domu v Lošticích. Během výzkumu bylo lokalizováno 13 zahloubených objektů, z nichž některé se datují do LnK (Vrána 2009, 25).

Mohelnice – U bývalého cukrovaru, štěrkovna

Pořadové číslo SAS: 14-43-20/11

Uloženo: VM Šumperk

Sídliště se nacházelo ve výšce 270 m n. m. a snižuje se k řece Moravě, od níž leží asi 200 m a 2 km východně od Mohelnice (Tichý 2008, 16). Bylo položeno na mírném návrší způsobem, který I. Pavlů označil jako tellové (Pavlů 1977), což znamená, že domy z různých fází LnK byly stavěny stále na stejném místě (Tichý, Rad. 2007, 5).

Rok od roku zde Archeologický ústav ČSAV odkrývá plochy tak, aby postupně získal podobu celého sídliště, jde o první velkoplošný výzkum na Moravě. Započal v roce 1953 (Tomešová 2015, 84). Byly objeveny několiknásobné řady kúlových jamek, kúly v nich tvořili základní konstrukci halových staveb. Tyto domy byly první na Moravě. Některé měly otevřený přístřešek před vchodem či zdvojené stěny na západní straně (Sklenář a kol. 2002, 209). Kolem nich se pak nacházely různé stavební či sídlištní jámy. Celkově bylo v první fázi výzkumu odkryto 2 600 m² plochy, na které se nacházelo 83 objektů (Tichý 1954). V nich bylo nalezeno rozbité nářadí a nádoby, nástroje (pazourky, sekeromlaty, motyky, kamenné mlýny s drtiči) a zbraně, také doklady kulturní stránky života (ozdoby, součásti oděvu apod.) a také zbytky potravy (Nekvasil 1963, 12).

V roce 1958 byla v Mohelnici v jednom z objektů nalezena část nádoby, na jejíž stěnách jsou podle R. Tichého piktografická zobrazení (Tichý, 1972). Další zajímavý nález byla miska ovinutá reliéfně provedeným obilným klasem (Sklenář a kol. 2002, 210).

Velmi úspěšná byla sezóna v roce 1960. Podařilo se odkrýt plochu o rozměrech 4 000 m². Objevil se jižní okraj sídliště s půdorysy domů a pecemi. Zajímavé byly hlavně hliněné schematizované ženské sošky, které sloužily jako idoly a jsou dokladem ženských kultů. Nálezy přeslenů svědčí o umění tkát a nálezy zvířecích kostí o chovu dobytka. Zajímavostí zde byl nález hliněného zvířátka nebo miska ovinutá reliéfně provedeným obilným klasem (Sklenář a kol. 2002, 210).

Materiál byl zhodnocen jako bahnitý s organickou příměsí a hrubá keramika zde převažuje nad jemnou (Tichý, Rad. 2008, 18). Střepy pochází ze všech fází LnK (Tichý, Rad. 2008, 11).

V roce 1970–1971 byl učiněn další významný objev, při němž byla odkryta staroneolitická studna, která byla první ve střední Evropě a v ní nádoby určené k čerpání vody (Tichý 1973; Sklenář–Sklenářová–Slabina 2002, 209–210).

Mohelnice – Kernerovo pole

Pořadové číslo SAS: 14-43-15/11

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita leží severovýchodně od Mohelnice, v nadmořské výšce 254 m (Tomešová 2015, 87). V. Kapl zde při sběrech našel několik keramických střepů, které datujeme do LnK.

Další výzkum proběhl v roce 1957 při elektrifikaci železniční tratě. Bylo odkryto 12 objektů, z nichž některé patří do LnK (Kapl 1957c).

Mohelnice – Nadjezd

Pořadové číslo SAS: 14-43-15/2

Uloženo: VM Šumperk

Sídliště na návrší, které se svažuje v potoku Mírovce. Výzkum zde prováděli V. Kapl a J. Horký v roce 1957, při němž se našli objekty datované do kultury LnK (Nekvasil 1963). V letech 2005–2008 zde prováděl povrchové sběry M. Baják.

Mohelnice – Za parkem

Pořadové číslo SAS: 14-43-14/7

Uloženo: VM Šumperk

Sídliště v nadmořské výšce 272 m. V roce 1940 zde byly zjištěny stopy LnK, při sběrech objeveno několik lineárních střepů, které nám sídliště datují do této kultury (Nekvasil 1963; Faltýnek 2008, 217).

Mohelnice – Třída Rudé armády

Pořadové číslo SAS: 14-43-19/2

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita ležící přímo v jádru města Mohelnice, v nadmořské výšce 265–270 m. Byla objevena v roce 1950 při kladení telefonního kabelu. V rozsahu 1,20 m šířky a 0,50 m hloubky byly v tmavě zbarvené hlíně objeveny střepy

keramiky LnK. Vedle této jámy byla objevena ještě jedna, ale v ní nebyly žádné nálezy (Goš 1968; Faltýnek 2008, 217).

Mohelnice – Východně od Křemačovského rybníka

Pořadové číslo SAS: 14-43-14/3

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita leží 274–287 m n. m (Tomešová 2015, 89). Při odstraňování ornice v roce 1960 byly objeveny objekty datované do kultury LnK. V roce 1972 při záchranném výzkumu byly prozkoumány pouze sídlištní jámy. V jedné z nich bylo do stěny vtesáno sedm jednoduchých pecí a na dně jámy objeveno ohniště (Goš 1973, 16). Tahle lokalita pravděpodobně tvoří východní okraj sídliště (Tomešová 2015, 89).

Mohelnice – Za sídlištěm

Pořadové číslo SAS: 14-43-15/9

Uloženo: VM Šumperk

Hluboká orba zde roku 1957 odhalila fragmenty střepů LnK, které byly poté složeny mohelnickými pracovníky J. Horkým a V. Kaplem v celou nádobu. Materiál z nádob je silně promísen grafitem, což je na Mohelnicku obvyklé. Následně zde našel J. Homolák také velký úlomek pazourkového jádra se stopami odstěpů (Novák, nedatováno, 275; Tomešová 2015, 89).

Moravičany – Dlouhé Díly

Pořadové číslo SAS: 14-43-20/2

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita se nachází severně od obce, kousek od ní protéká potok Újezdka. Dlouhé Díly/Dílečky se nachází v nadmořské výšce až 254 m.

Při orbě roku 1956 byly rozrušeny sídelní objekty s keramikou LnK, ale v mnohem početnějším zastoupení zde byla MMK (Nekvasil 1963, 33).

Při výzkumu lužického pohřebiště na Dílečcích byla také odkryta stavba s pětikůlovou konstrukcí, vedle níž ležela stavební jáma, která obsahovala materiál, jenž nám ji datuje do LnK. Chata je uložena v jižní části neolitického sídliště (Nekvasil 1963, 33).

Moravičany – Kaple sv. Rocha

Pořadové číslo SAS: 14-43-20/8

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita je v jižní části obce a v její blízkosti protéká řeka Třebůvka. Na jaře roku 1957 kopal J. Adamec jámu pro sloup elektrického vedení a narazil zde na velké množství střepů LnK (Adamec 1957?; Goš 1974).

Moravičany – středověké a novověké jádro obce

Pořadové číslo SAS: 14-43-20/4

Uloženo: VM Šumperk

Tahle oblast je lokalizována na obou březích řeky Třebůvky, v nadmořské výšce až 251 m (Tomešová 2015, 91). V letech 1959 a 1971 zde probíhaly drobné povrchové výzkumy a archeologický výzkum provedl J. Nekvasil v roce 1960. Byly nalezeny artefakty LnK (Goš 1974, 80–81).

Palonín – Dolnice

Pořadové číslo SAS: -

Uloženo: VM Šumperk

Sídliště LnK bylo nalezeno K. Fišarem roku 1905. Střepty byly zdobeny nehtováním, dále se našly pazourky, zlomek mlatu a pěstního klínu. (Červinka 1908, 64).

Palonín – Padělky

Pořadové číslo SAS: 14-43-25/9

Uloženo: VM Šumperk

Náhodný objev keramických fragmentů s nehtovou výzdobou a kamenný mlat, vše z kultury s lineární keramikou (Červinka 1908, 65).

Palonín – Při východní hranici

Pořadové číslo SAS: -

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita, která leží asi 100 m od vodního zdroje, byla náhodně objevena v roce 1958 při orbě. Podle sesbíraných kusů keramiky se jedná o lokalitu LnK

(Kapl 1958a).

Palonín – Západně od Kouřilky

Pořadové číslo SAS: -

Uloženo: VM Šumperk

V roce 1961 zde dělal průzkum V. Kapl a objevil střepy kultury s lineární keramikou (Kapl 1961).

Police – Na Žbánově

Pořadové číslo SAS: 14-43-10/7

Uloženo: VM Šumperk

Již v roce 1923 zde začaly první výkopové práce, které prováděli F. Kotrle a R. Hošek. Během výzkumu bylo odkryto 40 odpadních jam rozmístěných okolo domů. Z jam badatelé vytěžili množství střepů a asi 14 celých nádob ((Kotrle – Hošek 1926–1936; Goš 1967, 5). Byla zde objevena dokonce pec, která byla podél stěny vydlážděna kameny a vymazána hlínou. Z nástrojů zde byly člunkovité klíny, klenuté motyky, hladidla, pisátka, mlýnské kameny, dvě rádla, mnoho pazourkových odštěpků, nožíků a jader, dvě obdélníkové destičky z břidlice. V roce 1925 zde našel R. Hošek malý pazourkový nožík a hlazenou motyku (Kotrle – Hošek 1926–1936; Goš 1967,5).

Police – Polanka

Pořadové číslo SAS: 14-43-10/3

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita leží nad obcí Dubicko, v nadmořské výšce 348 m a nenachází se v její blízkosti žádný větší vodní zdroj, pouze malý potůček (Tomešová 2015, 94).

V roce 1933 zde vykopal R. Hošek velké množství fragmentů keramiky LnK a také mísu a nádobu s výčnělkou. Na celé lokalitě byly patrné sídlištní objekty s pecemi (Kotrle–Hošek 1926–1936; Faltýnek 2008, 326).

J. Horký zde v říjnu 1950 provedl několik sond, aby si ověřil nálezové zprávy Kotrle a Hoška z Dubicka, kteří zde prozkoumali několik objektů LnK. V jamách hlubokých až 80 cm se nacházely pazourky, střepy nádob LnK s plastickými aplikacemi, ale bez lineární výzdoby a většina z nich obsahuje grafit. Takové objekty se táhnou po celém svahu. Celá osada se rozkládá poměrně

vysoko (338–340 m n. m.) a bez blízkosti většího pramene vody a v době LnK zde byl les. Další výzkum zde proběhl v roce 1956, při němž bylo opět získáno větší množství střepů LnK, většina pochází z kulovitých nádob, z plavené hlíny. Při výzkumech byly sbírány často jen zdobené střepy, ty, na nichž nebyla žádná výzdoba, nechávali amatérští archeologové na místě (Faltýnek 2008, 318). Z kamenných nástrojů bylo nalezeno několik motyk, nástroj z amfibolitu a části kamenných mlýnků, dále pazourkové nástroje (nože, škrabadla, vrtáčky; Faltýnek 2008, 297).

Police – U Dubiny

Pořadové číslo SAS: 14-43-10/3

Uloženo: VM Šumperk, Muzeum Mohelnice

Pravděpodobně se jedná o stejné sídliště, jako na trati Polanka. První výzkumy zde prováděli amatérští archeologové F. Kotrle a R. Hošek. Badatelé tehdy prováděli jen odkryv jam, které nepřinesly žádné významnější nálezy. Nejvíce toho bylo objeveno při povrchových sběrech. Byly nalezeny pazourky, úštěpy, nožíky a fragmenty střepů, všechny nástroje byly archeology datovány do staršího stupně neolitu (Kotrle–Hošek, 1926–1936; Faltýnek 2008, 319).

Postřelmov – U Františka

Pořadové číslo SAS: 14-41-24/7

Uloženo: VM Šumperk

Sídliště je na levém břehu potoka Rakovec, který je ohraničuje na jižní straně a leží v nadmořské výšce 280 m, asi 8 km od Šumperka a je to nejsevernější sídliště v povodí řeky Moravy. Vl. Kapl zde objevil velké hliníky, které uchovaly podstatné množství keramického materiálu (Kapl 1958b).

V roce 1991 bylo při sběrech získáno několik zlomků keramických fragmentů a odštěpků silicitu (Janák–Müller 1996, 46).

V roce 2003 zde proběhl rozsáhlý záchranný výzkum vyvolaný stavbou silničního obchvatu a postupně bylo zkoumáno 632 objektů, z nichž naprostá většina náleží do mladší fáze LnK. Dle kůlových jamek se zde nacházelo asi 8–10 klasických dlouhých domů. Dále bylo objeveno 20 pecí, které se nacházely při okrajích objektů a v některých případech se zachovaly i relikty pecních kleneb. Největší zastoupení nálezů zde měla keramika (z celkového počtu 1020

keramických zlomků, náleželo 837 do kultury s lineární keramikou), která byla složena z fragmentů typických nádob, jako jsou polokulovité či hruškovité, mísy, láhve, ale také některé zvláštní tvary, jako např. zlomky misky s antropomorfním výčnělkem. Z broušené industrie, jíž se zde našlo také podstatné množství, se objevily sekery a kopytovité klíny (Goš–Halama 2006, 113). Dvaceti kusy zde byla zastoupena také štípaná industrie, která byla vyrobena ze silicitu glacigenních sedimentů a krakovsko–čenstochovské jury (Kašpárek 2013, 52).

Postřelmůvek – Východně od vsi

Pořadové číslo SAS: 14-41-19/5

Uloženo: VM Šumperk

Nadmořská výška lokality je mezi 296–302 m (Tomešová 2015, 96). J. Hroch při orbě objevil kamenný sekeromlat, což přivedlo do terénu J. Horkého, který zde objevil na povrchu několik objektů a díky zjišťovací sondě našel keramický materiál a kamennou industrii z kultury LnK (Horký nedatováno, Nekvasil 1963, 34).

Stavenice – Na úsovském

Pořadové číslo SAS: 14-43-15/1

Uloženo: VM Šumperk

Lokalita se nachází na jihozápadě Úsovského katastru, na návrší, které se svažuje jižně od silnice Úsov–Stavenice, k potoku Okenice a jeho nadmořská výška je 270 m n. m. Z povrchových sběrů zde V. Kapl získal osm fragmentů keramiky LnK (Kapl 1954; Nekvasil 1963).

Újezd u Mohelnice

Pořadové číslo SAS: 14-43-19/5

Uloženo: VM Šumperk

Po čerstvé orbě zde prováděli povrchové sběry a zkušební sondy J. Horký a J. Smětal, protože se zde objevily tmavé skvrny v ornici. Nalezly se zde zlomky hlazených kamenných nástrojů, pazourkové úštěpky, přesleny a keramické fragmenty (Faltýnek 2008, 218).

V roce 1958 byly objeveny také půdorysy pecí, které díky fragmentům keramiky, která se nacházela v jejich blízkosti, můžeme datovat do LnK (Kapl

1958c).

Kromě zlomků keramiky zde učinil J. Horký roku 1962 v mělké jámě zajímavý objev, když narazil na malou plastiku zvířátka. Také všechny nálezy z tohoto výzkumu byly zařazeny do období LnK (Horký 1962).

Újezd – Žadlovice

Pořadové číslo SAS: 14-43-19/7

Uloženo: VM Šumperk

Roku 1952 zde položili pánové Horký a Smětal zjišťovací sondy, které ovšem nevedly k žádným nálezům. V roce 1956 zde V. Kapl provedl sběry a roku 1957 zde prozkoumal J. Horký čtyři objekty LnK (Horký 1957).

Úsov – Ovčár

Pořadové číslo SAS: 14-44-11/3

Uložení: VM Šumperk, AC Olomouc

Lokalita se nachází v nadmořské výšce 275 m. Podle V. Kapla bylo sídliště ohraničeno na severu dnešním, na východě bývalým korytem potoka Okenice, na západě je vymezeno polní cestou, na východě elektrickým vedením.

Z jara roku 1956 získal V. Kapl z povrchových sběrů keramické střepy LnK, na nichž se vyskytuje rytá výzdoba a několik pazourkových úštěpů. Na podzim téhož roku byly díky výkopům pro stavbu drůbežárny narušeny tři objekty LnK, v nich kusy mazanice a pár tuhovaných střepů. Na sousedním poli byly provedeny další malé pokusné sondy a objeven objekt, v němž se nacházela kompaktní vrstva mazanice s otisky prstů a keramický materiál. Další sonda odhalila opět keramické fragmenty LnK (zřejmě střepy roztáhlé pluhem, protože nebyly v žádném objektu). Také ještě v roce 1957 se pokračovalo ve sběrech (Kapl–Horký 1957).

Ani přes zájem o tuto lokalitu, není dodnes jasně lokalizována a není zcela jasný její celkový rozsah. Podle všeho se jedná o stejné sídliště, které bylo objeveno na ulici Pančava v roce 2012, při výkopech splaškové kanalizace – tedy o stejné sídliště, které zpracovávám v bakalářské práci.

Úsov – Podhradí

Pořadové číslo SAS: -

Uložení: VM Šumperk

Lokalita se nachází v údolí potoka severně pod hradem, bližší lokalizace je neznámá (Daňhel 2014, 56). V roce 1937 byla A. Molíkem nalezena plochá sekera. Zdá se, že s tímto nalezištěm se ztotožňuje také zpráva K. Schirmeisena o lineárních střepech pod hradem (Nekvasil 1963, 34).

Zhodnocení osídlení úsovského mikroregionu v období LnK

Na Úsovsku bylo objeveno poměrně velké množství lokalit kultury s lineární keramikou. Některé byly prozkoumány pouze povrchovými sběry, na jiných proběhl archeologický výzkum, který odhalil objekty dané kultury.

Nejvíce probádanou lokalitou, na níž se vyskytovalo také největší množství dokladů osídlení LnK, byla Mohelnice. Byl zde proveden první velkoplošný výzkum, který ukázal mnohé. Byl zde objeven typický neolitický dům, dlouhá halová stavba, které se začalo říkat podle naleziště dům mohelnického typu. Dalším významným nálezem byla studna se zachovaným materiálem nebo nádobka s antropomorfní výzdobou.

Druhou velmi významnou lokalitou, jsou Loštice. Výzkumy zde probíhaly už od 80. let 20. století a nejnovější výzkum je z roku 2008, při němž bylo objeveno 68 objektů kultury s lineární keramikou.

Mezi takové významné lokality na Úsovsku patří také mnou zpracované sídliště. Také jde o velkoplošný výzkum, který odhalil dohromady téměř 200 objektů, z nichž velká většina patří právě do kultury s lineární keramikou. Materiál se od ostatních liší pouze tím, že v něm nebyla nalezena téměř žádná příměs grafitu.

Na rozdíl od výše zmíněných lokalit, některé byly prozkoumané pouze povrchovými sběry, jako například Krumpach, Mohelnice – Za parkem, Mohelnice – Za sídlištěm, všechny palonínské lokality nebo na nich byly položeny jen malé sondy. Což nám dokazuje, že spousta lokalit nebyla ještě zcela prozkoumána a ukrývá ještě mnoho nálezů.

Všechny lokality v mikroregionu Úsovsko se nachází v průměrné nadmořské výšce 250–300 m a vodní zdroj od nich vždy neleží dál než pár

kilometrů. Všechny leží na sprašových půdách.

9.) Závěr

Výzkum na lokalitě Úsov byl zahájen v červenci 2011, kdy se v ulici Pančava vykopaly základy rodinného domu. Výzkum byl zahájen až po položení základového pasu, takže pár objektů je porušených, přesto bylo nalezeno velké množství keramického materiálu. Další, rozsáhlejší výzkum, proběhl toho roku v srpnu a hlavně v září, kdy byla po celém městě Úsov kopána splašková kanalizace. Při té příležitosti proběhl záchranný výzkum, který odhalil 156 objektů, z nichž většina patří do kultury s lineární keramikou. Výzkum byl realizován Archeologickým centrem Olomouc a vedoucím výzkumu byl Miroslav Daňhel. Pro výzkum, který probíhal na parcele rodinného domu, byla sepsána nálezová zpráva, pro výzkum kanalizace doposud ne. Pokus o celkové zpracování lokality přišel tedy až s mou bakalářskou prací.

Pro dataci jednotlivých objektů a také lokality, jako celku, jsem použila chronologii, kterou vypracoval R. Tichý a následně přepracoval a doplnil Z. Čižmář. Díky tomu jsem zjistila, že sídliště v Úsově mělo počátek ve fázi IIa a pokračovalo až po konečný, šárecký stupeň. Celkově bylo nalezeno 908 keramických fragmentů a materiál ze všech fází je přibližně ve stejném poměru, žádná fáze výrazně nedominuje. Také druhy objektů byly zastoupeny přibližně ve stejném poměru, vyskytují se zde jak kúlové jamky, hliníky, zásobní jámy, tak i možná jedna zemnice. Také druhy nádob zde podle střepů byly zastoupeny všechny – polokulovité nádoby, misky, putny a lahve, dokonce se podařilo pracovníkům ACO seskládat ze 40 fragmentů větší část polokulovité nádoby. Kromě keramiky se na lokalitě našel také malý soubor kamenné industrie, jak broušená (sekerky, kopytovité klíny), tak štípaná (čepelky).

Podle katalogu lokalit, který jsem vypracovala v druhé části práce, se na Úsovském mikroregionu vyskytuje 32 lokalit, na nichž se vyskytly nálezy, které nám dokazují osídlení území nejstarším zemědělským obyvatelstvem. Všechny lokality se nacházely poblíž vodního zdroje, ale například v Mohelnici byla objevena neolitická studna, která nám dokazuje, že si tehdejší lidé dokázali vodní zdroje také vyrobit. Díky dalším významným nálezům je lokalita *Mohelnice – Štěrkovna (U cukrovaru)* nejvýznamnější a nejvíce prozkoumanou lokalitou. Všechna sídliště, která jsem v katalogu evidovala, od sebe leží ve vzdálenostech

pár kilometrů. Sídliště v Úsově, které zpracovávám, se od ostatních nijak zvláště neliší. Leží v oblasti, která je pro osídlení LnK typická, stejně tak objekty a materiál v nich nalezený, je obdobný, jako na zbytku lokalit. Jediný rozdíl, který jsem v keramice našla, byl ten, že se v ní neobjevila téměř žádná tuha, což je přesný opak například lokality Mohelnice, kde se tuha objevuje ve většině fragmentů.

Úsovský mikroregion byl podroben velké spoustě archeologických bádání, která odhalila spoustu překvapivých nálezů. Na některých lokalitách byly ale dodnes uskutečněny pouze povrchové sběry a proto je vysoká pravděpodobnost, že zde proběhnou nové odkryvy, které nám ještě mnohé odhalí.

10.) Seznam literatury

- Červinka, I. 1908: Moravské starožitnosti. O pokoleních skrčených koster na Moravě. Kojetín na Hané.
- Čižmář, Z. 1998: Nástin relativní chronologie lineární keramiky na Moravě, AMM LXXXIII, 105–139.
- Čižmář, Z. 2002: Keramika z pohřebiště v „Široké u lesa“. In: Podborský, V. a kol.: Dvě pohřebiště neolitického lidu s lineární keramikou ve Vedrovicích na Moravě, Brno, 151–191.
- Čižmář, Z. (ed.) a kol. 2008: Život a smrt v mladší době kamenné. Katalog výstavy. Znojmo.
- Daňhel, M. 2014: Archeologické lokality a nálezy na katastru Úsova. Střední Morava: vlastivědné revue 20, 49-69.
- Demek, J. a kol. 2006: Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. Praha.
- Dušková, M. 2010: Těžební tvary reliéfu na Šumpersku a jejich další možné využití. [Bakalářská práce.] Olomouc. – Univerzita Palackého, přírodovědecká fakulta.
- Faltýnek, K. 2008a: Meziválečná neprofesionální archeologie v Dubicku na Zábřežsku. Archeologie Moravy a Slezska VIII, str. 293 - 311.
- Faltýnek, K. 2008b: Z historie neprofesionální archeologie. Příspěvek k poznání neprofesionální archeologie v Moravičanech v 50. letech 20. století. Archeologie Moravy a Slezska VIII, str. 287 - 292.
- Faltýnek, K. 2011: Osobnosti neprofesionální archeologie na Mohelnicku a Lošticku v období po druhé světové válce. In: Archeologie Moravy a Slezska XI, str. 350 - 363.
- Gojda, M. 2000: Archeologie krajiny. Praha.
- Goš, V. 1967: Nejstarší osídlení. In: Medek, V.: Dějiny Dubicka, dubického panství a sousedních vsí do roku 1918. Dubicko, 5–7.
- Goš, V. 1973b: Záchraný výzkum neolitického sídliště v Mohelnici u Křemačovského rybníka (okr. Šumperk). Přehled výzkumů 18, 17-19.
- Goš, V. 1973a: Loštice, o. Šumperk. Přehled výzkumů 18, 117-118.
- Goš, V. 1974: Sbíрка Vlastivědného kroužku v Moravičanech (okr. Šumperk). Zprávy ČSSA. Praha, Nitra, Brno.
- Goš–Halama 2006: Postřelmov (okr. Šumperk). Přehled výzkumů 47, 142.

- Goš, V. 2007: Loštice - město středověkých hrnčírů. Opava.
- Halama, J. 2011: Dubicko (okr. Šumperk), Přehled výzkumů 53/1, 128.
- Hlava, M. 2007: Mizzi (Maria) Maneth (1898 – 31.12.1971), Pravěk NŘ 16, 530 – 535.
- Hlava, M. 2009: Vinzenz Reimer (13. srpna 1868 - 11. ledna 1938). Pravěk NŘ 18, 430 – 435.
- Hlava, M. 2013: Dějiny archeologického bádání na Uničovsku. In: Burešová, J. a kol. 2013: Uničov. Historie moravského města. Uničov, 543 – 552.
- Janák, V. – Müller, K. 1996: Sídliště kultury s lineární keramikou v Postřelmově „U Františka“ (okr. Šumperk), Přehled výzkumů 1992, 46 - 47.
- Kapl, V. 1956: Volutové sídliště u Újezda - rukopis krátké zprávy, uloženo v archivu VM v Šumperku.
- Kašpárek, P. 2013: Sídlištní objekt kultury s lineární keramikou a hornoslezské lengyelské skupiny v Postřelmově. Přehled výzkumů 54. Brno.
- Květina, P. – Pavlů, I. 2007: Neolitické sídliště v Bylanech - základní databáze. Praha.
- Končelová, M. 2005: Struktura osídlení lidu s lineární keramikou ve východních Čechách. AR LVII, Praha, 651–706.
- Končelová, M. 2010: Sociální a symbolický význam neolitických domů, Živá archeologie – REA, 32–35.
- Kotrla, R. – Hošek, F. 1926-1936: Pamětní kniha musea v Dubicku. (1926–1936). Dubicko.
- Melzer, M. - Schulz, J. a kol 1993: Vlastivěda šumperského okresu. Vlastivědné muzeum v Šumperku. Šumperk.
- Nekvasil, J. 1963: Pravěk Mohelnicka. Průvodce pravěkými sbírkami muzea v Mohelnici. Mohelnice.
- Neuhäuslová, Z. a kol. 1998: Mapa potencionální přirozené vegetace České republiky. Praha.
- Pavlů, I. 1977: K metodice analýzy sídlišť s lineární keramikou, PA 68, 5-55.
- Pavlů, I. 2005: Tvar a idea neolitického domu, Pravěk NŘ 15, 13–23.
- Pavlů, I. (ed.) 2007: Archeologie pravěkých Čech 3 – Neolit. Praha.

Pavlů, I. – Rulf, J. 1996: Nejstarší zemědělci na Kutnohorsku a Čáslavsku – Frühe Bauern in der Region von Kutná Hora und Časlav, Archeologické rozhledy 48, 643 – 673.

Podborský, V. a kol. 2002: Dvě pohřebiště neolitického lidu s lineární keramikou ve Vedrovicích na Moravě. Brno.

Podborský V. 2008: Dějiny pravěku a rané doby dějinné. Masarykova univerzita. Brno.

Rulf, J. 1983: Přírodní prostředí a kultury českého neolitu a eneolitu, Památky archeologické 74, 35–95.

Satrapová, B. 2014: Sídliště kultury s lineární keramikou na katastru obce Dolní Dlouhá Loučka a osídlení této kultury na Uničovsku. [Bakalářská práce.] Olomouc.– Univerzita Palackého, filozofická fakulta.

Sklenářová 2003: Možnosti a problémy rekonstrukce pravěkých obytných staveb. Rekonstrukce a experiment v archeologii 4, 11–39.

Šída, P. 2007: Využívání kamenné suroviny v mladší a pozdní době kamenné. Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragensesque 3. Praha – Brno.

Sklenář, K.–Sklenářová,Z.–Slabina, M. 2002: Encyklopedie pravěku v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Praha.

Tichý, R. 1954: Mohelnice Cukrovar - nálezová zpráva 1953. Rukopis NZ uložený v archivu VM v Šumperku.

Tichý, R. 1956: Neolitické sídliště v Mohelnici na Moravě, Archeologické rozhledy VIII, str. 3 - 8.

Tichý, R. 1960: K nejstarší volutové keramice na Moravě, PA 51/2, 415–441.

Tichý, R. 1962: Osídlení s volutovou keramikou na Moravě, PA, 53/2, 245–305.

Tichý, R. 1972: K otázce písma v mladší době kamenné, Vlastivědný věstník moravský XXIV, 7-13.

Tichý, R. 1973: Mohelnice před 7 000 lety. Vlastivědné zajímavosti č. 81. Šumperk.

Tichý, Rad. 2007: Sídliště kultury s lineární keramikou v Mohelnici „U Cukrovaru“: Aktuální problém pro dataci neolitických sídlišť, Pravěk Nová řada 17, str. 5-26.

Tichý, R. 2008: Sídliště kultury s lineární keramikou v Mohelnici „U cukrovaru“: Aktuální problém pro dataci neolitických sídlišť, Pravěk NŘ 17, 5–27.

Tomešová, B. 2015: Neolitické sídliště v Lošticích v kontextu neolitického osídlení povodí horní Moravy. [Diplomová práce.] Hradec Králové.

Vostrovská, I. 2007: Nové poznatky ke kultuře s lineární keramikou na střední Moravě. [Bakalářská práce.] Brno. – Masarykova univerzita, filozofická fakulta.

Vostrovská, I. 2010: Keramika ze sídliště kultury lineární v Těšeticích-Kyjovicích "Sutnách". [Magisterská práce.] Brno. – Masarykova univerzita, filozofická fakulta.

Vrána, J. – Kalábek, M. 2009: Loštice (okr. Šumperk). Přehled výzkumů 50, Brno, 251.

Vrána, J. 2009: Loštice (okr. Šumperk). Přehled výzkumů 50, 251.

Nálezové zprávy a prameny:

Adamec, J. 1957: Moravičany, Kaple Sv. Rocha. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Daňhel, M. 2012: Úsov- „Pančava“. [Nálezová zpráva.] Olomouc, Archeologické centrum.

Goš, V. 1968: Zábřeh – Krumpach. Zpráva o náhodném nálezů uložená v archivu VM v Šumperku.

Horký, J. (nedatováno): Poznámky k osídlení Mohelnicka v pravěku. Rukopis uložený v archivu VM v Šumperku.

Horký, J. 1954: Doubravice - Kouřilka neb Sýkorník. Rukopis uložený v archivu VM v Šumperku.

Horký, J. 1957: Újezd, Žadlovice. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Horký, J. 1962: Jáma s volutovou keramikou u Podolí (okr. Šumperk). [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Kapl, V. - Horký, J. 1957: Úsov, Ovčár. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Kapl, V. 1954: Úsov, Na úsovském. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Kapl, V. 1957a: Křemačov – V svah kóty 390 (Steinberg) LnK. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Kapl, V. 1957b: Libivá – Nadjezd, Körner, Mohelnice – Nadjezd. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Kapl, V. 1957c: Mohelnice, Bartoš. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Kapl, V. 1958a: Palonín – Při východní hranici katastru. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Kapl, V. 1958b: Postřelmov - U Františka. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Kapl, V. 1961: Palonín – západně od Kouřilky. [Nálezová zpráva.] Šumperk, Vlastivědné muzeum.

Internetové zdroje:

Archeologické 3D virtuální muzeum [cit. 2016-04-24].
Dostupné na www: <<http://www.archaeo3d.com>>.

Archeologický ústav – AV ČR, Brno, v.v.i. [cit. 2016-04-19]
Dostupné na www: <<http://arub.avcr.cz/>>.

Bylany - databáze [cit. 2014-11-16, 2016-04-19].
Dostupné na WWW: <<http://www.bylany.com/index.html>>.

Český hydrometeorologický ústav [cit. 2016-04-07].
Dostupné na <<http://hydro.chmi.cz>. >

Město Úsov – historie města [cit. 2016-04-07].
Dostupné na <<http://www.usov.cz>. >

Idnes.cz, Olomoucký kraj [cit. 2016-04-24].
Dostupné na www: <<http://olomouc.idnes.cz/>>

11.) Seznam zkratek

ACO Archeologické centrum v Olomouci

AR Archeologické rozhledy

BI Broušená industrie

FF MU Brno Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno

LnK Kultura s lineární keramikou

NZ Nálezová zpráva

PA Památky archeologické

Pravěk NŘ Pravěk nová řada

PV Přehledy výzkumů

SAS ČR Státní archeologický seznam České republiky

ŠI Štípaná industrie

Tab. Obrazová tabulka (v příloze)

VM Vlastivědné muzeum

12.) Katalog keramického materiálu z Úsova

INV	OBJ	KS	TR	KH	OST	ZDO	P	ZA	MM	O	V	PV I	PV II	PV III	PV IV	REKTI/ KURVI	KUSU	POZN.	TAB.
07/201 1-100-1		1	4	1	2	3	4	8	5		1	1				2	1		
07/201 1-100-2		1	4	2	4	3	4	8	5		1	1				2	1		
07/201 1-100-3		1	3	2	4	3	4	8	8								1	AK, snižová- ní ornice nad obj. 6,19,20	
07/201 1-100-4		1	4	1	2	3	4	8	10								1	AK; snižová- ní ornice nad obj. 7 a 18	
	1	1	9	1	2	3	4	8	8								1	AK, keramika z plavení	
07/201 1-102-1	1	1	7	1	2	3	4	8	17								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	7	1	2	3	4	8	15								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	4	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	4	1	2	3	4	8	9								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	4	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	9	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	4	1	2	3	4	8	7								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	9	1	2	3	4	8	7								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	3	1	2	3	4	8	9								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	4	1	2	3	4	8	6								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	4	1	2	3	4	8	7								1	AK	
07/201 1-102-1	1	1	4	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-106-1	1	1	9	1	5	3	4	6	7		1	4				2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	

07/201 1-106-2	1	1	4	1	5	3	4	6	5		5	22					1	Okraj oblý, plece klenu- té	
07/201 1-142-1	1	1	4	1	2	3	4	6	7		4	17					1	Okraj oblý, plece klenu- té	1:1
07/201 1-142-1	1	1	9	1	5	3	4	4	7								1	Okraj oblý	
07/201 1-142-2	1	1	10	1	2	3	4	4	11		4	16	21				1		1:2
07/201 1-142-3	1	1	4	2	4	3	1	8	5		1	1				2	1		
07/201 1-142-4	1	1	4	2	4	3	1	8	3		1	1	9				1		
07/201 1-142-5	1	1	8	2	4	3	4	8	3		1	2	14			2	1		
07/201 1-142-6	1	1	10	1	2	3	4	8	10		1	1				2	1		
07/201 1-142-7	1	1	2	1	2	3	4	10	4		4	19	22				1	Výčnělek s nehtovým důlkem	1:3
07/201 1-142-9	1	1	9	1	2	3	4	8	6								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	4	2	4	3	3	8	4								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	10	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	9	1	2	3	4	8	14								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	8	1	2	3	4	8	7								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	9	1	5	3	4	8	12								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	8	2	4	3	4	8	6								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	10	1	2	1	4	8	8								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	3	2	4	3	4	8	6								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	8	2	4		1	8	6								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	10	1	2	3	4	4	5								1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	4	1	2	3	4	8									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	4	1	6	3	4	8	6								1	AK	

07/201 1-142-9	1	1	4	1	6	3	4	8									1	AK		
07/201 1-142-9	1	1	7	1	2	3	4	8	8									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	10	1	2	3	4	8	4									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	10	1	5	3	4	8	9									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	4	2	4	3	1	8	6									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	4	2	4	3	1	8	9									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	4	1	2	3	4	8	5									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	4	1	2	3	4	8	7									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	7	1	2	3	4	8	6									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	4	1	2	3	4	8	5									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	7	1	2	3	4	8	8									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	8	1	2	3	4	8	6									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	9	1	2	3	4	8	17									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	9	1	2	3	4	8	10									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	10	1	2	2	4	8	5									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	9	1	2	3	4	8	15									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	10	2	4	3	4	8	10									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	10	1	2	3	4	8	7									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	9	1	2	3	4	8	16									1	AK	
07/201 1-142-9	1	1	7	1	2	3	4	8	6									1	AK	
09/201 1-103-1	1	1	11	1	2	3	4	6	3		1	4	1	9		2		1	Okraj oblý, plece klenu- té	4:4
09/201 1-103-2	1	1	9	1	2		4	10	14		4	24	21					1		

09/201 1-103-3	1	1	10	1	3	3	5	6	9	40							1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-103-4	1	1	10	1	1	3	2	8	8								1	AK	
09/201 1-103-4	1	1	9	1	1	3	2	8	11								1	AK	
09/201 1-103-4	1	1	9	1	1	3	2	8	9								2	AK	
09/201 1-103-4	1	1	9	1	1	3	2	8	9								1	AK+	
09/201 1-103-4	1	1	9	1	1	3	2	8	10								1	AK	
09/201 1-103-4	1	1	10	1	1	3	2	8	10								1	AK	
09/201 1-103-4	1	1	9	1	1	3	2	8	8								1	AK	
09/201 1-103-4	1	1	9	1	1	3	2	8	11								1	AK	
09/201 1-103-4	1	1	9	1	1	3	2	8	12								1	AK	
09/201 1-103-4	1	1	7	1	1	3	2	8	13								1	AK	
09/201 1-103-4	1	1	10	1	1	3	2	8									1	AK	
09/201 1-105-1	2	1	3	1	5		1	8	5		1	1				2	1		
09/201 1-105-2	2	1	10	2	4		1	8	4								1	AK	
09/201 1-105-2	2	1	10	2	4		1	8	9								1	AK	
07/201 1-107-1	3	1	10	1	2	3	4	8	3								1	AK	
09/201 1-109-1	3	1	4	1	2	3	1	6	5		1	4	9			2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-109- 10	3	1	9	1	1	3	4	10	10		2	1	5	9	14	1	1		5:3
09/201 1-109- 11	3	1	7	1	1	3	2	12			4	19	23				1	4 lišta s prstovými důlky	6:1
09/201 1-109- 12	3	1	9	1	6		1	8	4								1		
09/201 1-109- 13	3	1	9	1	2		4	12			4	18	23				1		
09/201 1-109- 14	3	1	1	1	6	3	4	6	4								1	Okraj oblý, plece klenu- té	

09/201 1-109- 15	3	1	4	2	4	3	1	6	5									Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-109- 16	3	1	7	1	2	3	4	8	8									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	7	1	1	3	4	8	9									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	9	1	5	3	4	8	9									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	9	1	2	3	4	8	7									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	1	1	2	3	4	8	6									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	4		5		4	8	7									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	10	1	6	3	4	8	7									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	4	1	2		4	8	10									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	4	1	6	3	4	8	15									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	6	1	2	3	1	8	5									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	9	1	2	3	4	8	6									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	12	1	2		1	8	13									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	9	1	1	3	4	8	7									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	6	2	4	3	1		15									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	9	2		3	1	8	5									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	9	2	4		4	8	6									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	7	1	5	3	4	8	6									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	6	1	5	3	1	8	14									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	9	1	1	2	4	8	16									1	AK
09/201 1-109- 16	3	1	4	2	4	3	1	8	7									2	AK
09/201 1-109- 16	3	1	7	1	5	3	4	8	5									1	AK

09/201 1-109- 16	3	1	9	1	6	3	1	8	4								1	AK	
09/201 1-109- 16	3	1	9	1	2		1	8	9								1	AK	
09/201 1-109-2	3	1	4	1	2	3	4	2	4	9	1	7	2	9	11	1	2	Okraj oblý, plece klenu- té, výduť	5:1
09/201 1-109-3	3	1	4	2	4	3	1	6	5	20	1	4	1	9		2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-109-4	3	1	4	1	5	3	1	8	7		1	2	11			2	1		
09/201 1-109-5	3	1	4	2	4		1	8	8		1	4	9			2	1		
09/201 1-109-6	3	1	9	2	4	3	1	8	4		1	4	13	1	2	1	2		5:2
09/201 1-109-7	3	1	4	2	4	3	1	8	6		1	1	2	14		2	1		
09/201 1-109-8	3	1	10	2		3	1	8	5		1	1				2	1		
09/201 1-109-9	3	1	7	1	1	3	4	8	9		5	22					1		
07/201 1-109-1	4	1	9	1	5		4	8	7		5	21					1		
07/201 1-109-2	4	1	4	2	4	3	1	8	10		5	23					1	Sesekávání profilu	1:4
07/201 1-109-3	4	1	4	1	2	3	4	8	4		1	1				2	1	Sesekávání profilu	
07/201 1-109-4	4	1	1	2	4	3	1	8	1		1	1				2	1	Sesekávání profilu	
07/201 1-109-5	4	1	4	1	5		4	8	12		4	18					1	Sesekávání profilu	1:5
07/201 1-109-6	4	1	7	1	2	3	4	8	10								1	AK, seseká- vání profilu	
07/201 1-109-6	4	1	4	2	4	3	4	8	8								1	AK, seseká- vání profilu	
07/201 1-109-6	4	1	7	1	5		4	8	7								1	AK, seseká- vání profilu	
07/201 1-109-6	4	1	7	1	2	3	4	8	10								1	AK, seseká- vání profilu	
07/201 1-109-6	4	1	4	1	2	3	4	8	7								1	AK, seseká- vání profilu	

07/201 1-113-1	5	1	10	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-113-1	5	1	7	1	2	3	4	8	5								1	AK	
07/201 1-115-1	6	1	10	1	2	3	4	8	9								6	AK	
07/201 1-116-1	7	1	4	2	4		4	8	5		1	1				2	1		
07/201 1-116-2	7	1	10	1	2	3	4	8	5								1	AK	
07/201 1-116-2	7	1	4	2	4	3	4	8	4								1	AK	
07/201 1-116-2	7	1	4	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-116-2	7	1	10	1	2	3	4	8	6								1	AK	
07/201 1-116-2	7	1	8	1	2	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-116-2	7	1	9	1	2	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-123-1	11	1	4	2	4		1	8	5								1	AK	
09/201 1-126-1	12	1	9	1	5	3	4	8	11								1	AK	
09/201 1-126-1	12	1	2	1	2	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-126-1	12	1	7	1	1	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-126-1	12	1	7	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-122-1	13	1	4	1	5	3	4	8	13								1	AK	
07/201 1-123-1	14	1	10	1	2	3	4	8	10		1	1					1		
07/201 1-123-10	14	1	4	1	5	3	4	10	10		4	17					1		2:2
07/201 1-123-11	14	1	9	1	2	3	4	8	7								1	AK	
07/201 1-123-11	14	1	10	1	6	3	4	8	5								1	AK	
07/201 1-123-11	14	1	4	2	4	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-123-11	14	1	4	1	2	3	4	8	8								1	AK	

07/201 1-123- 11	14	1	4	1	2	3	4	8	6								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	4	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	8	1	2	3	4	8	11								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	4	1	2	3	4	8	9								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	10	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	10	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	3	1	5	3	1	8	5								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	10	1	2	3	4	8	7								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	8	2	4	3	1	8	3								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	9	1	6	3	4	8	9								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	5	1	2	3	4	8	12								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	4	2	4	3	1	8	7								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	4	1	2	1	4	8	8								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	10	1	2	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-123- 11	14	1	4	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-123- 12	14	1	9	1	2	3	4	8	5		5	26					1	Šarecký stupeň	2:3
07/201 1-123- 13	14	1	7	1	2	3	4	4	8								1	Okraj oblý, plece klenu- té; šarecký stupeň	
07/201 1-123- 14	14	1	4	2	4	3	1	6	7		1	4			2		1	Okraj ob- lý,plece klenuté; šarecký stupeň	
07/201 1-123- 15	14	1	4	2	4	3	4	6	5		5	21					1	Okraj oblý, plece klenu- té;šarecký stupeň	
07/201 1-123- 16	14	1	7	1	2	3	4	6	7		1	4			2		1	Okraj oblý, plece klenu- té; šarecký stupeň	

07/201 1-123- 17	14	1	4	1	5	3	4	6	8		1	7	1			1	1	Hrdlo+plece; šárecký stupeň	2:4
07/201 1-123- 18	14	1	4	2	4	3	4	8	4		1	4	1	13		2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 19	14	1	4	2	4	3	1	8	5		1	1				2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123-2	14	1	10	2	4	3	1	8	5		1	2				2	1		2:1
07/201 1-123- 20	14	1	8	2	4	3	1	8	3		1	2					1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 21	14	1	4	2	4	3	1	8	6		1	1	13			2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 23	14	1	1	2	4	3	4	8	4		1	1				2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 23	14	1	4	1	2	3	1	8	4		1	1	15			2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 24	14	1	9	1	2	3	4	8	5		1	2				2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 25	14	1	7	1	2	3	4	8	8		1	4				2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 26	14	1	4	2	4	3	4	8	6		1	2	11			2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 27	14	1	9	2	4	3	1	8	6		1	4				2	1	Šárecký stupeň	2:5
07/201 1-123- 28	14	1	4	2	4	3	1	8	6		1	5	1	9		2	1	Šárecký stupeň	2:6
07/201 1-123- 29	14	1	9	2	4	3	4	8	6		1	4	9			2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123-3	14	1	4	2	4	3	1	6	4		1	1				2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
07/201 1-123- 30	14	1	2	2	4	3	1	8	5		1	4	13			2	1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 31	14	1	9	1	2	3	4	8	6		5	26					1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 32	14	1	7	1	2	1	4	10	5		4	17					1	Výčnělek ulomený; šárecký stupeň	
07/201 1-123- 33	14	1	7	2	4	3	4	10	9		4	17					1	Výčnělek ulomený, šárecký stupeň	
07/201 1-123- 34	14	1	9	1	2	3	4	8	15		4	17					1	Šárecký stupeň	
07/201 1-123- 35	14	1	8	2	4	3	1	6	6	20	5	26					1	Okraj ob- lý,plece klenu- té;šárecký stupeň	

07/201 1-123- 36	14	1	1	1	2	3	4	6	9								1	Okraj oblý, plece klenu- té; šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	5	3	4	6	8								1	Okraj oblý, plece klenu- té; AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	4	8	7								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	1	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	4	8	5								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	1	2	3	4	8	7								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	10	1	5	3	4	8	5								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	13								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	4	8	6								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	7								1	AK, šárecký stupeň

07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	5	3	4	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	1	2	3	4	8	12								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	6	3	4	8	4								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	1	8	5								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	1	8	5								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	1	8	3								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	1	5	3	4	8	4								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	4	8	3								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	10	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	4	8	13								1	AK, šárecký stupeň

07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	1	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	5								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	1	2	3	4	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	1	8	6								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	1	4									1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	10	2	4	3	4	8	4								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2		3	4	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	1	8	7								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	4	8	14	77							1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	1	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	8	1	2	3	4	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	8	2	4	3	4	8	7								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	8	1	2	3	4	4	7								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň

07/201 1-123- 37	14	1	8	1	2	3	4	8	13								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	11								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	1	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	10	1	1	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	1	4	8	11								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	5	3	4	8	6								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	1	3	4	8	12								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2		1	3									1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	8	1	2	3	4	8	12								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	5	3	4	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	7								1	AK, šárecký stupeň

07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	4	2	4	3	1	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	7	1	2	3	4	8	13								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	10	1	2	3	4	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	10	2	4	1	4	8	7								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	2	2	4	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	1	8	5		1	1				2	1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	16								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	11								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	1	8	7								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	9	2	4	3	1	8	8								1	AK, šárecký stupeň
07/201 1-123- 37	14	1	10	1	2	3	4	8	9								1	AK, šárecký stupeň

07/201 1-123- 37	14	1	9	1	2	3	4	8	12							1	AK, šárecký stupeň		
07/201 1-123-4	14	1	4	2	4		1	8	5		1	1				2	1		
07/201 1-123-5	14	1	4	1	6		4	8	5		1	2	11			2	1		
07/201 1-123-6	14	1	9	1	2	3	4	8	12		5	21					1		
07/201 1-123-7	14	1	4	1	2	3	4	6	8		5	21					1	Okraj oblý, plece klenu- té	
07/201 1-123-8	14	1	4	1	2	3	4	8	9								1		
07/201 1-123-9	14	1	2	1	2	3	4	8	10		5	24					1		
07/201 1-139-1	15	1	4	1	2	3	4	6	8		3	4	26			2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	3:1
07/201 1-139- 10	15	1	4	2	4	3	4	8	5		5	24					1		
07/201 1-139- 11	15	1	4	1	6	3	4	10	6		4	18	23				1	Jazykovitý výčnělek	4:1
07/201 1-139- 12	15	1	9	1	2	3	4	10	11		4	18	23				1	Jazykovitý výčnělek	4:3
07/201 1-139- 13	15	1	9	1	2	3	4	9	10		4	19					1	Ucho ulo- mené	
07/201 1-139- 14	15	1	9	1	5	3	4	10	8		4	18					1		4:2
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	2	4	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	14								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	3	1	5	3	4	8	13								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	8	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	2	4	3	4	8	9								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	12								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	7	2	4	3	4	8	10								1	AK	

07/201 1-139- 15	15	1	4	1	2	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	5	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	4	6	12								1	Okraj oblý, plece klenu- té; AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	1	4	6	5								1	Okraj oblý, plece klenu- té; AK	
07/201 1-139- 15	15	1	8	2	4	3	4	6	9								1	Okraj oblý, plece klenu- té; AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	1	8									1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	2	3	4	11	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	2	4	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	4	8	7								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	1		4	8	7								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	13								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	8	1	2	3	4	8	5								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	2	4	3	1	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	8	1	2	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	1	8	7								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	7	2	4	3	1	8	5								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	7	1	2	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	5	3	4	8	10								1	AK	

07/201 1-139- 15	15	1	8	1	5	3	4	6	9								1	Okraj oblý, plece klenu- té;AK	
07/201 1-139- 15	15	1	7	1	2	3	4	8	11								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	8	1	3	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	13								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	11								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	4	8	5								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	1	5	3	4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	9								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	4	2	4	3	1	8	5		1	1	13			2	1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	7								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	7	1	1		4	8	8								1	AK	
07/201 1-139- 15	15	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK	
07/201 1-139-2	15	1	4	2	4	3	4	6	5	25	1	7	13			2	2	Okraj oblý, plece klenu- té	3:2
07/201 1-139-3	15	1	7	1	5	3	4	10	6		4	17	21				1		3:4
07/201 1-139-4	15	1	9	1	5	3	4	8	8		1	1	9			2	1		3:3
07/201 1-139-5	15	1	7	1	2	3	4	8	9		3	1	26			2	2		
07/201 1-139-6	15	1	4	2	4	3	4	8	4		1	1				2	1		
07/201 1-139-7	15	1	4	2	4	3	1	8	6		1	1	15			2	1		
07/201 1-139-8	15	1	3	1	2	3	4	8	8		1	1				2	1		
07/201 1-139-9	15	1	7	1	2		4	8	8		5	21					1		

09/201 1-129-1	15	1	9	2	4	3	4	8	17							1	AK	
09/201 1-129-1	15	1	7	1	2	3	4	8	7							1	AK	
07/201 1-130-1	16	1	4	2	4	3	4	8	4		1	1			2	1		
07/201 1-130-2	16	1	4	2	4	3	1	8	5		1	1	15		2	1		
07/201 1-130-3	16	1	9	1	2	3	4	8	8							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	1	2		4	8	5							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	1	1	3	4	8	7							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	1	1	5	3	4	8	6							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	10	1	2	3	4	8	8							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	1	2	3	4	8								1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	1	2	3	4	8	4							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	1	2	3	4	8								1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	8	1	2	3	4	8								1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	8	2	4	3	4	8	10							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	2	4	3	4	8	8							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	2	4	3	4	8								1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	1	5	3	4	8	9							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	1	2	3	4	8	8							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	4	1	2	3	4	8	15							1	AK	
07/201 1-130-3	16	1	9	1	2	3	4	8	5							1	AK	
07/201 1-130-3	17	1	8	2	4	3	1	8	7							1	AK	
07/201 1-132-1	17	1	4	2	4	3	4	8	4		1	4	13		2	3		

07/201 1-132-2	17	1	9	1	2		4	8	10							1	AK	
07/201 1-132-2	17	1	10	1	2	3	4	8	8							1	AK	
09/201 1-134-1	17	1	10	1	1	3	4	8	15							1	AK	
09/201 1-134-1	17	1	9	1	6	3	4	8	11							1	AK	
09/201 1-141-1	19	1	7	1	2	3	1	8	6		1	6	1		2	1		6:2
09/201 1-141-2	19	1	10	1	2		1	6	5							1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-141-3	19	1	4	1	2	3	4	8	13							1	AK	
09/201 1-143-1	21	1	7	1	1	3	4	6	7							1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-143-2	21	1	7	1	2	3	2	8	10							1	AK	
09/201 1-143-2	21	1	4	1	6	3	4	8	7							1	AK	
09/201 1-143-2	21	1	7	1	2	3	2	8	10							1	AK	
09/201 1-143-2	21	1	10	1	2	3	1	8	5							1	AK	
09/201 1-143-2	21	1	10	1	2	3	2	8	4							1	AK	
09/201 1-143-2	21	1	7	1	2	3	4	8	10							1	AK	
09/201 1-143-2	21	1	10	1	2	3	4	8	6							1	AK	
09/201 1-143-2	21	1	7	1	2	3	4	8	9							1	AK	
09/201 1-143-2	21	1	9	1	6	3	4	8	8							1	AK	
09/201 1-145-1	22	1	3	1	5	3	1	8	13							3	Keramika atypická	
09/201 1-147-1	24	1	9	1	2	3	4	8	8							1	AK	
09/201 1-148-1	25	1	7	1	1	3	4	8	8							1	AK	
09/201 1-148-1	25	1	9	1	1	3	4	8	6							1	AK	
09/201 1-148-1	25	1	9	1	6	3	4	8	5							1	AK	

09/201 1-148-1	25	1	9	1	2	3	4	8	7								2	AK	
09/201 1-149-1	26	1	3	1	1	3	4	10	7		4	17					1	Výčnělek s prstovým důlkem	
09/201 1-149-2	26	1	2	1	2	3	1	6	9								1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-149-3	26	1	7	1	1	3	2	8	6								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	7	1	1	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	2	2	4	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	2	2	4	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	9	1	1	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	7	1	1	3	2	8	15								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	7	1	2	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	7	1	1	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	7	1	5	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-149-3	26	1	7	1	1	3	2	8	9								1	AK	
09/201 1-153-1	27	1	10	2	4	3	1	8	3								1		
09/201 1-157-1	30	1	9	1	1		4	6	15	31							4		
09/201 1-157-2	30	1	9	1	1	3	4	8	16								1	AK	
09/201 1-157-2	30	1	9	2	4	3	1	8	12								1	AK	
09/201 1-158-1	31	1	7	2	4	3	1	8	4		1	1				2	1		
09/201 1-158-2	31	1	4	1	1	3	4	6	6	32	5	21					1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-158-3	31	1	6	2	4	3	4	6	8								1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-158-4	31	1	9	1	5	3	1	8	6								1	AK	
09/201 1-158-4	31	1	7	1	5	3	4	8	7								1	AK	

09/201 1-158-4	31	1	8	1	5	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-158-4	31	1	7	1	2	3	4	8	4								1	AK	
09/201 1-158-4	31	1	9	2	4	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-158-4	31	1	9	1	1	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-163-1	32	1	4	2	5	3	4	8	7		1	4	3				1		
09/201 1-163-2	32	1	7	1	1	2	4	8	10								1	AKjklšû	
09/201 1-165-1	34	1	7	1	5	3	4	8	8		5	21					1		
09/201 1-165-2	34	1	10	2	4	3	1	8	4		1	1					1		
09/201 1-165-3	34	1	3	2		3	1	8									1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	7	1	5	3	4	8	9								2	AK	
09/201 1-165-3	34	1	4	1	2	3	4	7	6								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	2	1	5		4	8	9								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	9	1	5	3	4	8	17								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	9	1	6	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	7	1	5	3	4	8	14								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	7	1	2	3	4	8									1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	9	1	2	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	7	1	2	3	4	8	14								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	7	1	2	3	4	8	13								1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	7	1	5	3	4	8									1	AK	
09/201 1-165-3	34	1	7	1	2	3	4	8									1	AK	

09/201 1-165-3	34	1	7	1	5	3	4	8	11							1	AK		
09/201 1-166-1	35	1	7	1	5	3	4	6	9	18	4	17	24			1	Okraj oblý, plece klenu- té	6:3	
09/201 1-166- 10	35	1	4	2	4	3	1	8	4		1	2	11		2	1			
09/201 1-166- 11	35	1	7	1	2	3	4	8	7							1			
09/201 1-166- 12	35	1	4	2	4	3	1	6	4							2	Okraj oblý, plece klenu- té		
09/201 1-166- 13	35	1	1	2	4	3	1	6	4	6	1	1			2	1	Okraj oblý, plece klenu- té		
09/201 1-166- 14	35	1	4	1	2	3	4	6	7							2	Okraj oblý, plece klenu- té		
09/201 1-166- 15	35	1	4	1	5	3	1	8	5		1	2	11			1			
09/201 1-166- 16	35	1	4	2	4	3	1	7	7							1			
09/201 1-166- 17	35	1	9	1	1	3	4	8	5							1	AK		
09/201 1-166- 17	35	1	7	1	5	3	4	8	12							2	AK		
09/201 1-166- 17	35	1	2	1	5	3	4	8	8							1	AK		
09/201 1-166- 17	35	1	9	1	5	3	4	8	6							1	AK		
09/201 1-166- 17	35	1	7	1	2	3	4	11	4							2	AK; hr- dlo+výduť		
09/201 1-166-2	35	1	4	2	4	3	1	6	6		1	4			2	2	Okraj oblý, plece klenu- té		
09/201 1-166-3	35	1	4	2	4	3	1	6	6	10	1	1	2	14		2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	6:4
09/201 1-166-4	35	1	7	1	5	3	4	8	12		5	24				1			
09/201 1-166-5	35	1	3	1	5	3	4	8	9		5	21				1			
09/201 1-166-6	35	1	4	1	2	3	1	8	7		1	1			2	1			
09/201 1-166-7	35	1	4	2	4		1	8	5		1	1			2	1			
09/201 1-166-8	35	1	4	1	6	3	4	8	5		1	4			2	2			
09/201 1-166-9	35	1	4	1	5	3	4	8	6		1	3			2	1			

09/201 1-169-1	36	1	9	1	2	3	4	8	7								1	AK		
09/201 1-169-1	36	1	9	1	1	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-169-1	36	1	4	1	5	3	4	8	6									2	AK	
09/201 1-169-1	36	1	7	1	2	3	1	8	4									2	AK	
09/201 1-170-1	37	1	4	2	4	3	1	6	4	9	1	1	13				2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	7:1
09/201 1-170-2	37	1	4	1	2	3	4	6	5		1	1	2	11				1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-170-3	37	1	7	1	5	3	4	8	12									1	AK	
09/201 1-170-3	37	1	10	2	4	3	1	8	3									1	AK	
09/201 1-173-1	40	1	3	2	4	3	4	8	4		1	1	9				2	1		
09/201 1-173-2	40	1	4	2		3	1	8										1	AK	
09/201 1-173-2	40	1	4	2	4	3	1	8										1	AK	
09/201 1-173-2	40	1	4	1	2	3	4	8	4									1	AK	
09/201 1-173-2	40	1	9	1	2	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-173-2	40	1	9	1	6	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-173-2	40	1	7	1	6	3	1	8	5									1	AK	
09/201 1-173-2	40	1	3	2	4	3	1	8	7									1	AK	
09/201 1-175-1	42	1	7	2	4	3	1	6	4		1	1						1	Okraj oblý, plece klenu- té; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175- 12	42	1	4	1	5	3	4	8	8		5	21						1	vzorkování V profilu	
09/201 1-175- 13	42	1	10	2	4	3	1	8	7		1	1					2	1	vzorkování V profilu	
09/201 1-175- 14	42	1	10	2	4	3	1	6	5									1	Okraj oblý, plece klenu- té; vzorko- vání V profilu	

09/201 1-175- 15	42	1	4	1	2	3	4	7	15								1	vzorkování V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	10	2	4	3	1	8	7								1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	4	1	2	3	4	8	9								1	AK; vzorko- vání V profilush	
09/201 1-175- 16	42	1	4	1	5	3	4	8	9								1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	4	1	5	3	1	8	10								1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	9	1	5	3	4	8	5								1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	9	1	5	3	4	8	15								1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	9	1	2	3	4	8	6		1	1				2	1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	4	2	4	3	1	8	6		1	1				2	1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	4	1	2	3	4	8	10								1	AK, vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	3	1	6	3	4	8	13								1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	4	1	5	3	4	8	12								1	AK; vzorko- vání V profilu	

09/201 1-175- 16	42	1	9	1	5	3	4	8								1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 16	42	1	4	1	5	3	4	8	12							1	AK; vzorko- vání V profilu	
09/201 1-175- 18	42	1	8	1	5		1	6	7	13	5	22				1	Okraj oblý, plece klenu- té	7:2
09/201 1-175- 19	42	1	4	1	2	3	4	6	10	14	5	22				1	Okraj oblý, plece klenu- té	7:3
09/201 1-175-2	42	1	8	1	5	3	4	8	12		3	5	22		2	1	Okraj oblý, plece klenu- té; vzorko- vání Z profilu	8:1
09/201 1-175- 20	42	1	4	1	5	3	1	8	7		1	4	9		2	1		8:2
09/201 1-175- 21	42	1	8	1	5	3	4	8	8		5	22				1		
09/201 1-175- 22	42	1	9	1	5	3	4	8	6		1	1			2	1		
09/201 1-175- 23	42	1	4	1	5	3	1	6	5	10						1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-175- 24	42	1	8	1	6	2	4	8	6							1	AK	
09/201 1-175- 24	42	1	9	1	5		1	8	7		1	4	5		1	1	AK	
09/201 1-175- 24	42	1	9	1	5	3	1	8	7							1	AK	
09/201 1-175- 24	42	1	7	1	5	3	1	8	6							1	AK	
09/201 1-175- 24	42	1	4	1	2	3	4	8	5							1	AK	
09/201 1-175- 24	42	1	4	1	2	3	4	8	7							1	AK	
09/201 1-175- 24	42	1	8	1	5	3	4	8	13							1	AK	
09/201 1-175-3	42	1	4	1	6	3	4	8	6		1	4			2	1	vzorkování Z profilu	
09/201 1-175-4	42	1	4	2	4	3	1	8	3		1	1	15		2	1	vzorkování Z profilu	
09/201 1-175-5	42	1	7	1	5	3	4	8	10		5	21				1	vzorkování Z profilu	

09/201 1-175-6	42	1	3	1	5	3	4	8	10		5	22					1	vzorkování Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	3	1	2	3	4	8	16								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	8	1	5	3	4	8	12								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	10	1	2	3	4	8									1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	9	1	2	3	4	8	9								2	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	8	2	4	3	4	8	13								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	4	2	4	3	1	8	4								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	9	1	2	3	1	8	13								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	4	1	5	3	4	8	7								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	7	1	2	3	4	8	15								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	7	1	5	3	4	8	12								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	10	1	5	3	4	8	8								1	AK; vzorko- vání Z profilu	

09/201 1-175-7	42	1	8	1	2	3	4	8	14								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	8	1	5		4	8	10								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	7	1		3	1	8	14								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	7	1	2	2	4	8	10								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	4	2	4	3	1	8	5								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	5	1	5	3	4	8	9								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-175-7	42	1	7	1	2	2	4	8	11								1	AK; vzorko- vání Z profilu	
09/201 1-180-1	43	1	9	1	5	3	4	8	9		1	4	9				1		8:3
09/201 1-180-2	43	1	10	1	2	3	1	4	5								1	Okraj oblý	
09/201 1-180-3	43	1	10	1	2	3	4	8	7								2		
09/201 1-180-4	43	1	7	1	5	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-180-4	43	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-180-5	43	1	2	1	5	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-180-5	43	1	4	1	2	3	1	8	9								1	AK	
09/201 1-180-5	43	1	9	1	6	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-180-5	43	1	2	1	5	3	4	8	4								1	AK	

09/201 1-182- 10	45	1	4	2	4		1	8	5		1	4				2	2		
09/201 1-182- 11	45	1	4	1	5	3	4	8	5		1	1				2	1		
09/201 1-182- 12	45	1	3	1	2	3	4	8	5		1	2	11			2	1		
09/201 1-182- 13	45	1	4	2	4	3	4	8	9		1	4	1	9		2	1		8:6
09/201 1-182- 14	45	1	4	2	4	3	1	8	7		1	1				2	1		
09/201 1-182- 15	45	1	4	1	5	3	4	8	4		1	4				1	1		8:5
09/201 1-182- 16	45	1	4	2	4		1	8	5		1	5	11	12		2	1		
09/201 1-182- 17	45	1	4	1	2	3	4	8	7		1	1				2	2		
09/201 1-182- 18	45	1	4	1	5		1	8	5		1	4				2	2		
09/201 1-182- 19	45	1	4	1	2	3	4	8	7		1	4				2	1		
09/201 1-182-2	45	1	4	1	2	3	4	6	9		5	21	17					Okraj oblý, plece klenu- té; Výčnělek s prstovým délkem	8:4
09/201 1-182- 20	45	1	2	2	4		1	8	4		1	4				2	1		
09/201 1-182- 21	45	1	4	2	4	3	1	8	5		1	2	1	11		2	1		8:7
09/201 1-182- 22	45	1	4	1	6	3	4	8	6		1	1				2	1		
09/201 1-182- 23	45	1	7	1	2	3	4	6	8		5	21					1	Okraj oblý, plece klenu- té	9:1
09/201 1-182- 24	45	1	4	1	5	3	4	10	9		4	26	17				1		9:2
09/201 1-182- 25	45	1	7	1	2	3	4	6	6	22							1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-182- 26	45	1	9	1	2	3	4	6	7								1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-182- 27	45	1	9	1	5	3	4	6	8								1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-182- 28	45	1	3	1	5	3	4	6	5	26							1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-182- 29	45	1	9	1	5	3	4	11	15		4						1	Ucho odlo- mené	

09/201 1-182-3	45	1	9	1	5	3	4	8	8		1	4				2	1	Přerušovaná linka	
09/201 1-182- 30	45	1	9	1	5		4	7	12								1		
09/201 1-182- 31	45	1	5	1	2	3	4	7	10								1		
09/201 1-182- 32	45	1	4	2	4	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	1	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	3	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	3	2	4	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8	11								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	8	2		3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	10	1	5	3	1	8	12								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	2	4	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	6	3	4	6	5								1	AK; okraj oblý, plece klenuté	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	1	8	4								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	2	4	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	2	4	3	1	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	2	4	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	3	1	5	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	2	4	3	1	8	6								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	10	2	4	3	1	8	10								1	AK	

09/201 1-182- 32	45	1	9	2	4	3	1	3									1	AK		
09/201 1-182- 32	45	1	4	2	4	3	1	8	8									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8	14									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	8	1	2	3	4	8	3									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	2	3	4	8	19									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	3	2	4	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	2	3	4	8	10									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	5	3	4	8	4									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	5	3	4	8	7		5	26						1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	2	3	4	8	10									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	5	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	5	2	4	8	13									1	Atypická výzdoba	
09/201 1-182- 32	45	1	4	2	4	3	1	8	7									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	2	3	4	8	10									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	8	1	2	3	4	8	9									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	10	1	2	3	4	8	10									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	7	1	2	3	4	8	12									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	10	2	4	3	1	8										1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	3	1	2	3	4	8	13									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	2	3	4	8	12									1	AK	

09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	5	1	2	3	4	8									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	2	4	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	8	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	1	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	10	1	2	3	4	8									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	5	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	5	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	6	3	1	8									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	2	4	3	4	8	14								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	7	1	4	3	1	8	8								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	5	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	5	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	8	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	8	1	2	3	4	8	12								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	9	1	5	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	5	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	4	8									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	5	1	2	3	4	8	8								1	AK	

09/201 1-182- 32	45	1	9	1	2	3	1	8									1	AK		
09/201 1-182- 32	45	1	4	2	4	3	1	5	5									1	AK; okraj oblý	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	1	8	6									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	1	8	10									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	2	4	3	4	8	6									1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	8	1	2	3	4	8										1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	2	8										1	AK	
09/201 1-182- 32	45	1	4	1	2	3	1	8	8									1	AK	
09/201 1-182-4	45	1	8	1	5	3	4	8	5		5	21						1		
09/201 1-182-5	45	1	4	1	2	3	4	8	8									1		
09/201 1-182-6	45	1	3	2	4	3	1	6	6		1	1	9				2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-182-7	45	1	4	1	5	3	4	6	5		1	4					2	2	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-182-8	45	1	3	1	6	3	1	6	5		1	4					2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-182-9	45	1	4	2	4	3	1	6	4	10	1	1	9				2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-185-1	46	1	10	2	4	3	4	6	9		5	21						1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-185-2	46	1	7	1	5	2	4	6	12		5	21						1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-185-3	46	1	4	2	4	3	1	8	7		1	13						1		
09/201 1-185-4	46	1	9	1	2	3	4	3	8									4	Dno+spodek nádoby	
09/201 1-185-5	46	1	4	1	2	3	4	8	4									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	9	1	2	3	1	8	12									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	9	1	2		4	8	10									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	9	2	4	1	1	8	5									1	AK	

09/201 1-185-5	46	1	9	1	5	3	4	8	10								1	AK		
09/201 1-185-5	46	1	9	1	2	3	4	8	11									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	10	2	4	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	9	2		3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	4	2	4	3	4	8										1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	9	2	4	4	1	8	7									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	9	2		3	1	8	5									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	4	2	4	3	1	8	5									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	4	2	4	3	4	8										1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	4	2	4	3	4	8										1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	4	2	4	3	1	8	4									1	AK	
09/201 1-185-5	46	1	4	2	4	1	1	8	6									1	AK	
09/201 1-193-1	51	1	1	2	4		1	8	3									1	AK	
09/201 1-210-1	52	1	3	1	2	3	4	6	7									1	Okraj oblý, plece vyduté	
09/201 1-210-2	52	1	9	1	2	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	4	2	4	3	1	8	8									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	4	1	6	3	1	8	11									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	9	1	5	3	1	8	8									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	8	1	6		4	8	13									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	4	1	2	3	1	8	11									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	8	1	5	3	1	8	8									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	9	1	5	3	4	8	10									1	AK	

09/201 1-210-2	52	1	7	1	5		2	8	10								1	AK		
09/201 1-210-2	52	1	4	1	2	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	3	1	5	3	4	8	10									1	Atypická výzdoba	
09/201 1-210-2	52	1	7	1	2	3	1	8	6									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	7	1	2	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	9	1	5	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	3	1	2	3	1	8	10									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	9	1	5		4	8	5									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	7	1	2	3	4	8	9									1	AK	
09/201 1-210-2	52	1	7	1	2	3	1	8										1	AK	
09/201 1-214-1	52	1	4	2	4	3	1	6	5									1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-214-2	52	1	7	2	4	3	1	2	8									1	Okraj oblý, hrdlo, ma- ximální výduť	9:3
09/201 1-214-3	52	1	4	2	4	3	1	8	3									1	AK	
09/201 1-214-3	52	1	9	1	5	3	4	8	9									1	AK	
09/201 1-214-3	52	1	4	1	2		1	8	11									1	AK	
09/201 1-214-3	52	1	3	1	2	3	2	8	8									1	AK	
09/201 1-214-3	52	1	9	1	5	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-214-3	52	1	3	2	4	3	1	8	8									1	AK	
09/201 1-228-1	56	1	11	1	6	3	4	10	5		4	18						1	Jazykovitý výčnělek; vzorkování profilu	9:4
09/201 1-228-2	56	1	3	2	4	3	1	8	5		1	1					2	1	vzorkování profilu	
09/201 1-228-3	56	1	8	2	4	3	4	8	8									1	AK; vzorko- vání profilu	

09/201 1-228-3	56	1	12	1	6	3	1	8	4								1	AK; vzorko- vání profilu	
09/201 1-228-3	56	1	3	1	5	3	1	8	6								1	AK; vzorko- vání profilu	
09/201 1-228-3	56	1	9	1	5	3	4	8	5								1	AK; vzorko- vání profilu	
09/201 1-228-3	56	1	2	2	4	3	4	8	9								1	AK; vzorko- vání profilu	
09/201 1-231-1	57	1	9	1	5	3	4	6	8		5	24					1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-231-2	57	1	10	2	4		1	6	4		1	7				2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-231-3	57	1	3	1	5	3	4	8	6		1	4	9			2	1		
09/201 1-231-4	57	1	3	1	2	3	4	8	7								3		
09/201 1-231-5	57	1	9	1	5	3	4	8	12								1	AK	
09/201 1-231-5	57	1	4	2	4	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-231-5	57	1	7	1	5	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-231-8	57	1	10	1	6	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-231-8	57	1	7	1	2	3	4	8	7		1	1				2	1	AK	
09/201 1-231-8	57	1	7	2	4	3	1	8	7								1	AK	
09/201 1-231-8	57	1	4	1	2	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-231-8	57	1	7	1	2	3	1	8	9								1	AK	
09/201 1-231-8	57	1	9	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-231-8	57	1	9	1	5	3	4	8	4								3	AK	
09/201 1-231-8	57	1	9	1	2	3	4	8	4								1	AK	
09/201 1-235-1	58	1	4	1	5	3	4	6	7		1	4	1			2	1	Hrdlo, plece klenuté	9:5

09/201 1-235-2	58	1	10	1	5	3	4	6	6	14							1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-235-3	58	1	4	1	5	3	4	8	18								1	AK	
09/201 1-235-3	58	1	9	2	4	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-235-3	58	1	4	1	2		4	8	8								1	AK	
09/201 1-235-3	58	1	10	1	5	3	4	8	8		1	1				2	1	AK	
09/201 1-235-3	58	1	9	1	6	3	4	8	5		1	1				2	1	AK	
09/201 1-236-1	59	1	4	1	6	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-236-1	59	1	4	1	5		4	8	8								1	AK	
09/201 1-236-1	59	1	8	2	4		4	8									1	AK	
09/201 1-236-1	59	1	3	2	4	3	1	8	10								1	AK	
09/201 1-236-1	59	1	3	2	4		4	8	8								1	AK	
09/201 1-236-1	59	1	10	1	4	3	1	8	6								1	AK	
09/201 1-243-1	62	1	1	2	4	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-243-1	62	1	4	1	6	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-248-1	66	1	8	1	6		4	8	5								1	AK	
09/201 1-248-1	66	1	3	2	4		1	8	8								1	AK	
09/201 1-250-1	68	1	10	1	2	1	4	8	9								1	AK	
09/201 1-255-1	71	1	4	1	2	3	4	8	5		1	2	11	1		2	1		
09/201 1-257-1	72	1	12	2	4	4	4	8	7								1	AK	
09/201 1-263-1	77	1	9	2	4	3	1	8	5		1	4				2	1		
09/201 1-264-1	78	1	1	2	4		4	8	7								1	AK	
09/201 1-264-1	78	1	4	1	2	3	1	8									1	AK	

09/201 1-268-1	81	1	3	1	2	3	4	2	8								9	Dno nádoby, spodek nádoby, výduť	
09/201 1-268-2	81	1	3	1	2	3	4	8	6								2	AK	
09/201 1-268-2	81	1	10	1	2	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-268-2	81	1	10	1	2	3	1	8	4								1	AK	
09/201 1-268-2	81	1	10	1	5	3	1	8	4								1	AK	
09/201 1-268-2	81	1	9	1	5	3	4	8	9								2	AK	
09/201 1-268-2	81	1	10	1	2	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-268-2	81	1	9	1	2	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-268-2	81	1	10	1	2	3	4	8	4								1	AK	
09/201 1-268-2	81	1	9	1	5	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-268-2	81	1	4	2	4	3	1	8	5								3	AK	
09/201 1-273-1	82	1	4	1	5	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-274-1	83	1	4	1	2		4	8	7								1	AK	
09/201 1-274-1	83	1	10	1	5	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-278-4	86	1	4	2	4	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-278-4	86	1	3	1	2	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-278-4	86	1	4	2	4	3	4	8	6		1	1				2	1	AK	
09/201 1-278-4	86	1	10	1	5	3	4	8	3								1	AK	
09/201 1-278-4	86	1	9	1	5	3	4	8	20								1	AK	
09/201 1-278-4	86	1	4	1	5	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-278-4	86	1	4	1	2	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-278-4	86	1	9	1	5	3	4	8	13								1	AK	

09/201 1-278-4	86	1	1	1	5	1	4	8	10							1	AK		
09/201 1-298-1	86	1	10	2	4		1	7	10		1	3	2	10	11	2	1	+ dno	
09/201 1-298-2	86	1	4	2	4	3	1	8	4		1	1				2	2		
09/201 1-298-3	86	1	9	1	5	3	4	8	5		3	26	4			2	1		10:2
09/201 1-281-1	89	1	9	1	5	3	4	10	7		4	17	20				1	Výčnělek s prstovým důlkem	11:1
09/201 1-281-2	89	1	2	2	4		1	8	3		1	1				2	1		
09/201 1-281-3	89	1	4	2	4	3	1	8	3		1	1				2	1	AK	
09/201 1-281-4	89	1	1	2	4	3	1	10	3		4	17					1		
09/201 1-281-5	89	1	10	1	2	3	4	8	10								2	AK	
09/201 1-283-1	91	1	9	2	4	3	1	8	5		3	26	7			2	2	Šárecký stupeň	11:2
09/201 1-283-2	91	1	9	1	2	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-283-2	91	1	9	2		3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-283-2	91	1	4	1	2		4	8	10								1	AK	
09/201 1-283-2	91	1	4	1	5		4	8	9								1	AK	
09/201 1-283-2	91	1	7	1	1	3	4	8	20								1	AK	
09/201 1-283-2	91	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-283-2	91	1	3	1	2	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-285-1	93	1	9	1	5	3	4	6	4		4	22	17				1	Okraj oblý, plece klenu- té; výčnělek s prstovým důlkem	
09/201 1-285- 10	93	1	9	1	2	3	4	10	7		4	18	25				1	Výčnělek s prstovým důlkem	
09/201 1-285- 11	93	1	4	1	2	3	4	6	5								2	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-285- 12	93	1	6	1	2	3	4	6	5	10							1	Okraj oblý, plece klenu- té; vnitřní část střepe 4	

09/201 1-285- 13	93	1	5	1	2	3	4	8	8								1	AK		
09/201 1-285- 13	93	1	10	1	2	3	4	8	6									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	10	1	2	3	4	8	6									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	9	1	2	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	10	1	2	3	4	8	7									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	5	1	2	3	4	8	6									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	4	1	2	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	9	1	2	3	4	8	14									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	4	1	6	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	7	2	4	3	1	8	6									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	9	1	2	3	4	8	9									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	7	2		3	1	8	5									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	9	2		3	1	8	5									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	7	1	2	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	4	1	2	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	4	1	2	3	4	8	7									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	10	1	5	3	4	8	8									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	10	1	2	2	4	8	4									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	8	2	4	3	4	8	10									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	7	2	4	3	1	8										1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	4	1	6	3	4	8	5									1	AK	
09/201 1-285- 13	93	1	4	1	2	3	4	8	8									2	AK	

09/201 1-285- 13	93	1	9	2		3	1	6	3		1	1			2	1	Okraj oblý, plece klenu- té; AK		
09/201 1-285- 13	93	1	7	1	5	3	4	8	6							1	AK		
09/201 1-285- 13	93	1	4	2	4	3	4	8	5							1	AK		
09/201 1-285-2	93	1	8	2	4	3	1	6	5		1	7	1	13	2	1	Okraj oblý, plece klenu- té		
09/201 1-285-3	93	1	3	2	4	3	1	4	3		1	2	14		2	1	Okraj oblý		
09/201 1-285-4	93	1	4	2	4		4	8	10		3	4	2	1	12	1	Šárecký stupeň	11:4	
09/201 1-285-5	93	1	3	2	4	3	4	8	10		3	4	26			1	Šárecký stupeň	11:5	
09/201 1-285-6	93	1	4	2	4	3	1	8	10		1	1			2	1			
09/201 1-285-7	93	1	4	1	5		4	6	9		3	7	4	26	9	1	Plece+část hrdla; šárec- ký stupeň	12:1	
09/201 1-285-8	93	1	7	1	2	3	4	8	5		1	5	1			2	1		
09/201 1-285-9	93	1	4	2	4	3	1		5		1	4	5	9		2	2		12:2
09/201 1-281-1	94	1	9	1	2	3	4	8	8		1	7				2	2		
09/201 1-287-1	95	1	9	1	5	3	4	8	8		1	1				2	1		
09/201 1-287-2	95	1	1	1	4		1	8	6								1	AK	
09/201 1-289-1	96	1	10	1	2	3	4	8	14								1	AK	
09/201 1-289-1	96	1	7	1	2	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-289-1	96	1	7	1	2	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-289-1	96	1	10	1	2	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-289-1	96	1	4	1	2	3	4	8	11								1	AK	
09/201 1-289-1	96	1	4	1	5	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-289-1	96	1	8	1	5		4	6	9								1	Plece+hrdlo; AK	
09/201 1-289-1	96	1	9	1	1	3	4	8	8								1	AK	

09/201 1-289-1	96	1	4	1	2	3	4	8	11							1	AK	
09/201 1-289-1	96	1	4	1	2	3	4	8	10							1	AK	
09/201 1-290-1	97	1	9	1	2	3	4	8	8							1	AK	
09/201 1-291-1	98	1	4	2	4	3	1	6	4		1	1			2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-291-2	98	1	4	2	4	3	1	8	6		1	5			2	1		
09/201 1-291-3	98	1	4	2	4	3	4	8	10		1	4	13		2	1		12:3
09/201 1-291-4	98	1	11	1	6	3	4	8	8		5	21				1		12:4
09/201 1-291-5	98	1	4	2	4	3	1	6	5	11	1	2	11	12	2	2	Okraj oblý, plece klenu- té	12:5
09/201 1-291-6	98	1	4	1	2	3	4	6	8							1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-291-7	98	1	4	1	5	3	4	3	5							1	Dno+spodek nádoby	
09/201 1-291-8	98	1	3	1	2	3	4	8	10							1	AK	
09/201 1-291-8	98	1	2	1	5	3	4	8	9							1	AK	
09/201 1-291-8	98	1	4	1	2	3	4	8	8							1	AK	
09/201 1-291-8	98	1	9	1	2	3	4	8	7							1	AK	
09/201 1-291-8	98	1	3	1	2	3	4	8	8							1	AK	
09/201 1-291-8	98	1	3	1	2	3	4	8	10							3	AK	
09/201 1-291-8	98	1	8	1	2	3	4	8	14							1	AK	
09/201 1-291-8	98	1	4	1	2	3	4	8	7							1	AK	
09/201 1-297-1	10 3	1	4	2	4		4	10	12		4	18				2		
09/201 1-297-2	10 3	1	9	1	2	3	4	8	6		1	1			2	1		
09/201 1-297-3	10 3	1	8	1	2	3	4	8	6							1	AK	
09/201 1-297-3	10 3	1	9	1	2		4	8	10							1	AK	

09/201 1-298-1	10 4	1	4	1	5	3	4	8	9							1	AK	10:1
09/201 1-298-1	10 4	1	4	1	5	3	4	8	6							1	AK	
09/201 1-298-1	10 4	1	1	1	2	3	4	8	4							1	AK	
09/201 1-338-1	12 9	1	4	2	4	3	1	8	5		1	1				2	1	
09/201 1-338-2	12 9	1	4	2	4	3	1	8	6		1	3				2	1	
09/201 1-338-3	12 9	1	4	2	4	3	4	8	4		1	1				2	1	
09/201 1-338-4	12 9	1	10	1	2	3	4	8	5							1	AK	
09/201 1-338-4	12 9	1	10	1	5	3	4	8	5							1	AK	
09/201 1-338-4	12 9	1	4	2		3	4	8								1	AK	
09/201 1-338-4	12 9	1	4	2		3	1	8								1	AK	
09/201 1-340-1	13 0	1	4	1	2		4	8	6							1	AK	
09/201 1-340-1	13 0	1	4	2	4		4	8	8							1	AK	
09/201 1-118-1	13 1	1	9	2	4		4	8	8							1	AK	
09/201 1-349-1	13 6	1	3	1	5		4	10	6		4	18	22			1		13:1
09/201 1-349-2	13 6	1	3	1	5	3	4	10	9		4	18	21			1		13:2
09/201 1-349-3	13 6	1	4	2	4	3	1	8	5		1	6	10			2	1	13:3
09/201 1-349-4	13 6	1	7	1	5	3	4	8	6							1	AK	
09/201 1-349-4	13 6	1	1	1	2	3	4	8	9							1	AK	
09/201 1-365-1	14 1	1	8	2	4	3	4	8								1	AK	
09/201 1-366-1	14 2	1	4	2	4	3	1	6	4	22	1	4				2	1	Okraj oblý, plece klenu- té
09/201 1-366-2	14 2	1	3	1	5	3	4	6	12	23						1		Okraj oblý, plece klenu- té
09/201 1-366-3	14 2	1	4	1	5	3	4	8	8							1	AK	

09/201 1-366-3	14 2	1	7	1	2	3	4	8	12								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	7	1	2	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	1	2	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	1	2	4	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	1	2	4	3	1	8	6								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	2	4	3	4	8	12								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	1	2	3	4	8	11								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	1	2	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	1	2	3	4	8	17								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	1	2	3	4	8	12								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	4	2	4		4	8	7								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	1	5	3	4	8	12								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	4	2	4		4	8	10								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	2	4		1	8	6								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	4	1	2	3	4	8	12								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	4	1	5	3	4	8	11								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	9	1	2	3	4	8	12								1	AK	
09/201 1-366-3	14 2	1	3	1	5	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-370-1	14 3	1	2	1	2	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-370-1	14 3	1	9	1	2	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-370-1	14 3	1	9	1	2	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-370-1	14 3	1	1	1	2	3	4	8	6								1	AK	

09/201 1-374-1	14 5	1	4	1	5	3	4	10	10		4	18	24				1		13:4
09/201 1-374-2	14 5	1	4	1	2	3	4	8	7		1	1				2	1		
09/201 1-374-3	14 5	1	9	1	5	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-374-3	14 5	1	4	2	4	3	1	8	14								1	AK	
09/201 1-374-3	14 5	1	4	2	4	3	4	8	16								1	AK	
09/201 1-374-3	14 5	1	4	1	1	2	2	8	11								1	AK	
09/201 1-374-3	14 5	1	9	1	5	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-374-3	14 5	1	9	2	4	3	1	8	5								1	AK	
09/201 1-377-1	14 7	1	10	2	4	3	1	6	9	19	5	21					2	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-378-1	14 8	1	4	1	5	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-378-1	14 8	1	4	1	2	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-378-1	14 8	1	9	1	5	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-379-1	14 9	1	9	2	4	3	1	11	10		1	6				2	2		
09/201 1-379-2	14 9	1	4	1	2	3	4	8	12		1	15					1		
09/201 1-379-3	14 9	1	4	2	4	3	1	8	6		1	1	13			2	1		
09/201 1-379-4	14 9	1	4	2	4	3	1	8	5		1	2	11			2	1		
09/201 1-379-5	14 9	1	4	1	5	3	4	8	9		1	1	15			2	1		
09/201 1-379-6	14 9	1	2	1	5	3	4	8	7		1	4	12			2	1		
09/201 1-379-7	14 9	1	9	1	2	3	4	9	9		4	20					1	Ucho ulo- mené	
09/201 1-379-8	14 9	1	10	1	2	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	3	1	6	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	4	1	2	3	4	8	6								1	AK	

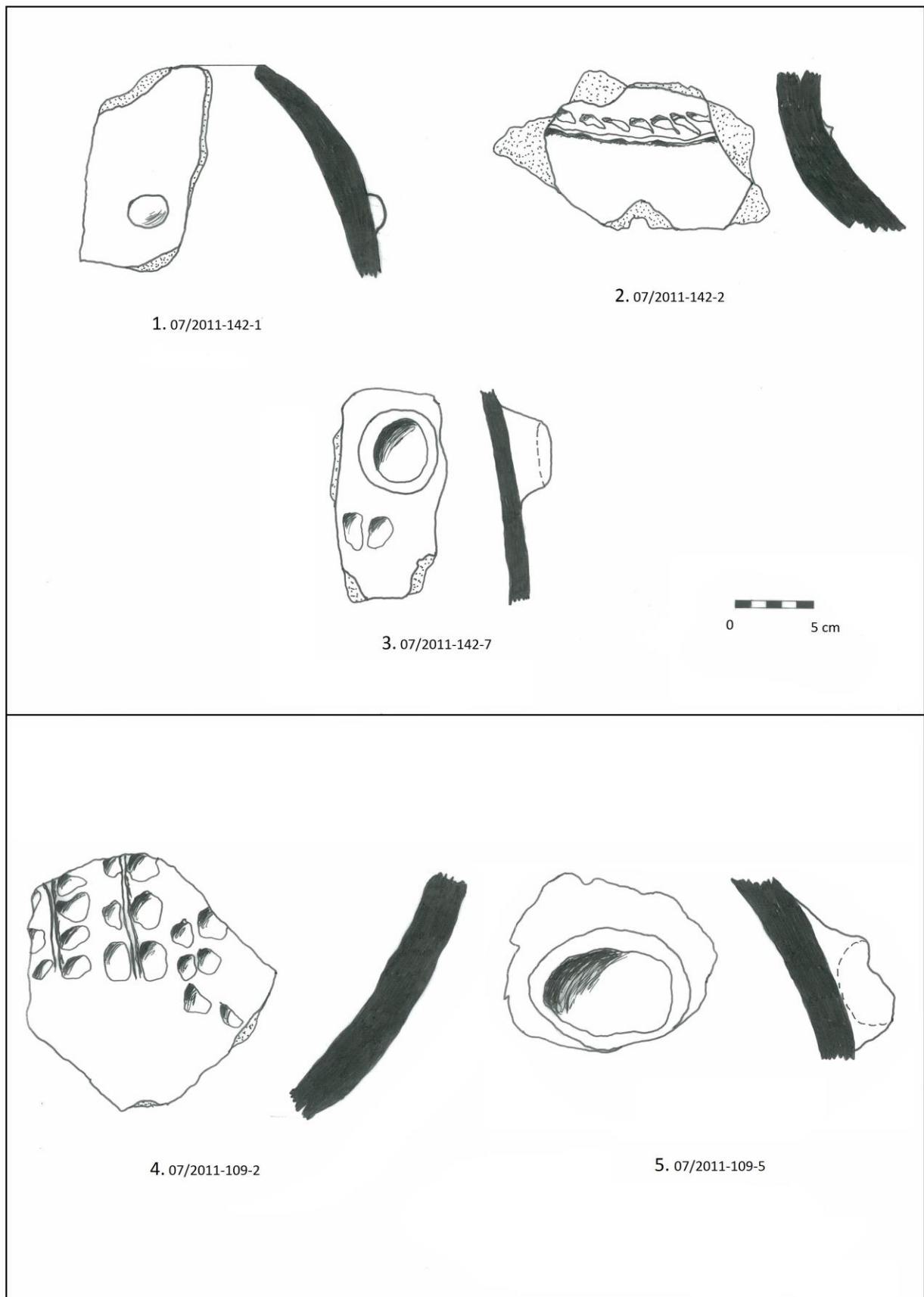
09/201 1-379-8	14 9	1	4	1	6	3	4	8	6								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	4	1	6	3	4	8	3								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	8	2	4	3	1	8	7								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	9	1	3	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	10	2	4	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	4	1	2	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	4	1	6	3	4	8	9								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	4	2	4	3	1	8	3								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	4	2	4	3	1	8	6								1	AK	
09/201 1-379-8	14 9	1	4	2	4	3	4	8	5								1	AK	
09/201 1-380-1	15 0	1	4	2		3	1	6	4		1	1	9			2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-380-2	15 0	1	1	2	4	3	1	6	5		1	1				2	1	Okraj oblý, plece klenu- té	
09/201 1-382-1	15 1	1	4	1	5	3	4	8									1	AK	
09/201 1-382-1	15 1	1	4	1	2	3	4	8	14								1	AK	
09/201 1-382-1	15 1	1	4	1	5	3	4	8	7								1	AK	
09/201 1-382-2	15 2	1	5	1	2	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-382-2	15 2	1	10	1	2	3	4	8	10								1	AK	
09/201 1-382-2	15 2	1	4	2	4	1	4	8	8								1	AK	
09/201 1-383-1	15 3	1	9	1	2	3	4	1	9		1	7	8	9	11	1	40	Polokulovitá nádoba	14:1
09/201 1-383-2	15 3	1	6	1	2	3	4	8	8								1	AK	
09/201 1-383-2	15 3	1	4	1	2	3	4	3	11								1	Dno+spodek nádoby	

13.) Klíč ke katalogu keramického materiálu z

Úsova

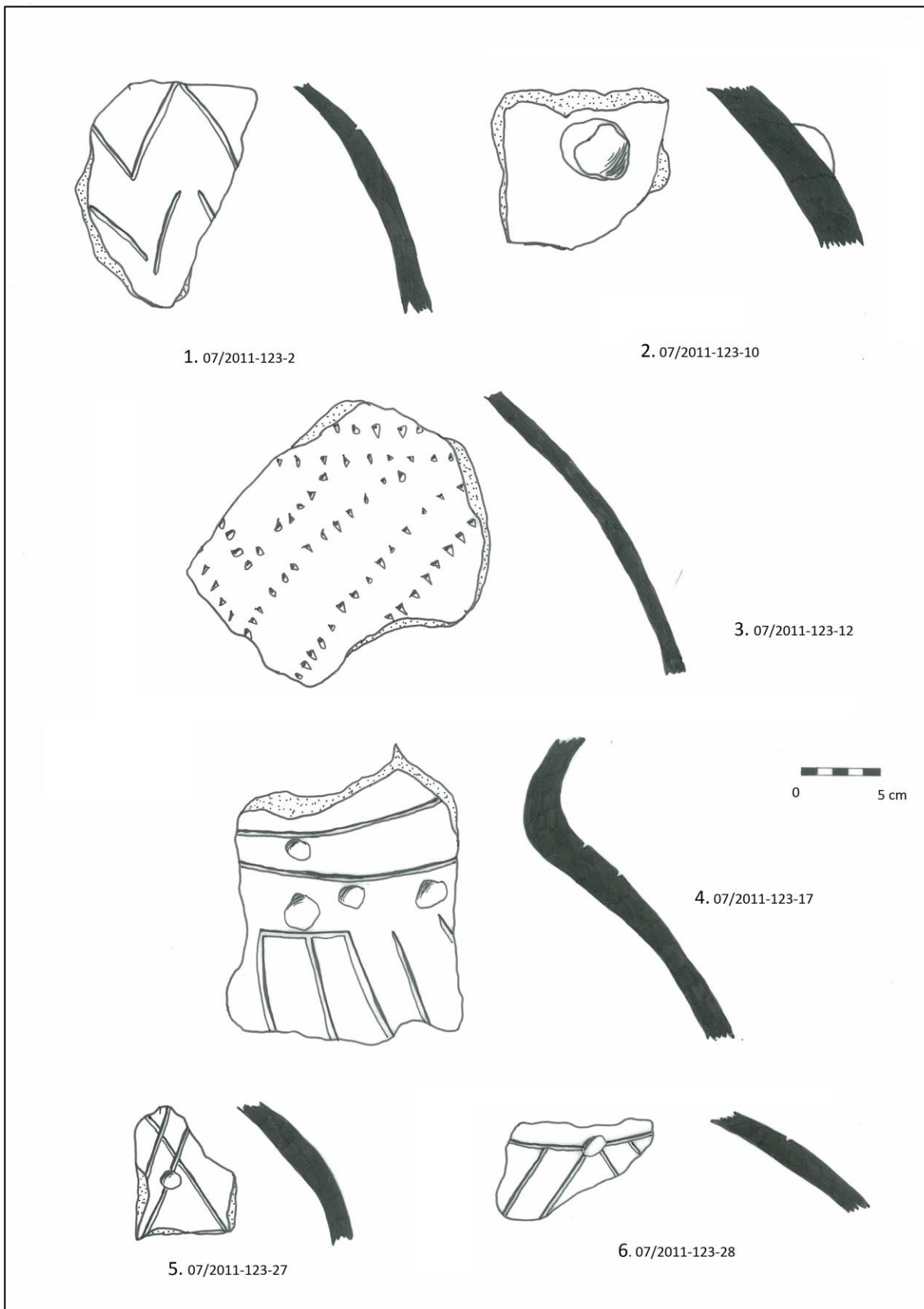
INV	Inventární číslo
OBJ	Číslo objektu
KS	Počet kusů
TR	Třída (barva) keramiky (1 – béžová, 2 – béžovo-oranžová, 3 – béžovo-oranžovo-šedá, 4 – béžovo-šedá, 5 – hnědá, 6 – hnědo-černá, 7 – hnědo-šedá, 8 – oranžová, 9 – oranžovo-šedá, 10 – šedá, 11 – hnědo-oranžovo-černá, 12 – tmavě šedá)
KH	Keramická hmota (1 – neplavená, 2 – plavená)
OST	Ostřívo (1 – hrubý s kaménky, 2 – jemný s kaménky, 3 – kaménky s pískem, 4 – organická příměs, 5 – organická příměs a kaménky, 6 – písčité)
ZDO	Zvláštní dodatečné ostřívo (1 – kousky tuhy, 2 – silná příměs slídy, 3 – slabá příměs slídy, 4 – tuhová hlína)
P	Povrch (1 – hlazený, 2 – hrubý, 3 – leštěný, 4 – polohlazený, 5 – tuhovaný)
ZA	Zachování (1 – celá nádoba, 2 – část nádoby, 3 – dno, 4 – hrdlo, 5 – okraj, 6 – plece, 7 – spodek nádoby, 8 – stěna, 9 – stěna s uchem, 10 – stěna s výčnělkem, 11 – výduť, 12 – výčnělky)
MM	Síla stěny keramiky v mm
O	Průměr okraje
V	Výzdoba (1 – lineární, 2 – lineární + plastická, 3 – lineární + technická, 4 – plastická, 5 – plastická + technická, 6 – technická)
PV1 – 4	Popis výzdoby Lineární: 1 – jednoduchá linka, 2 – jednoduchá linka tvar V, 3 – jednoduchá linka tvar U, 4 – dvojlinka, 5 – dvojlinka tvar V, 6 – dvojlinka tvar U, 7 – trojlinka, 8 – trojlinka tvar V Nota: 9 – nota kruhová na lince, 10 – nota kruhová na meandru, 11 – nota kruhová na úhlech, 12 – nota kruhová samostatně, 13 – nota oválná na lince, 14 – nota oválná na úhlech, 15 – nota oválná samostatně Plastická aplikace: 16 – lišta horizontálně, 17 – výčnělek nelze zjistit, 18 – výčnělek horizontálně, 19 – výčnělek vertikálně, 20 – výčnělek nelze zjistit Technická výzdoba: 21 – nehtové vrypy nelze zjistit, 22 – nehtové vrypy horizontálně, 23 – nehtové vrypy vertikálně, 24 – prstování nelze zjistit, 25 – prstování horizontálně, 26 – prstování vertikálně, 27 – vpich
Rekti/kurvi	Rekti- nebo kurvi-lineární typ výzdoby (udává počet linek, 1 – 4 rekti, 5 – 8 kurvi = 1 – kurvi, 2 – rekti, 3 – linka pod okrajem)
KUSU	Počet zlomků
Pozn.	Poznámka
Tab.	Tabulka

Objekt 1, Objekt 4

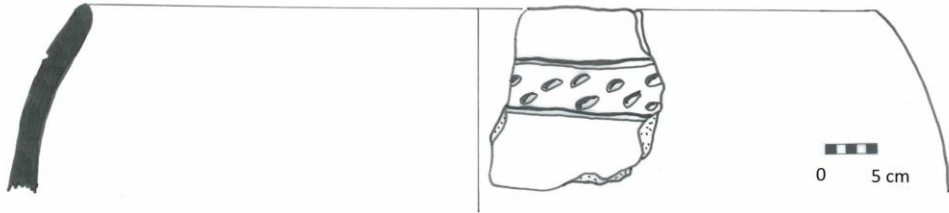
Tab. 1

Objekt 14

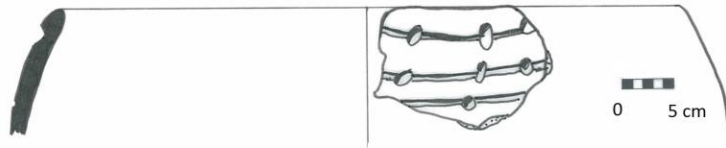

Tab. 2

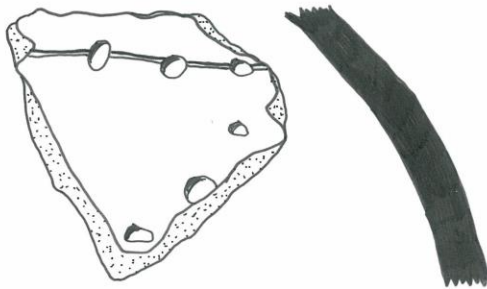
Objekt 15

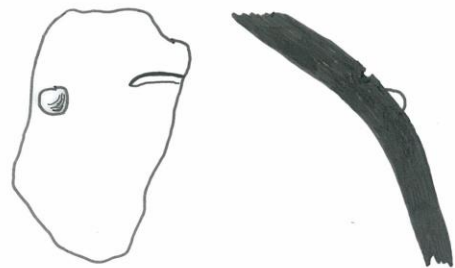
1. 07/2011-139-1

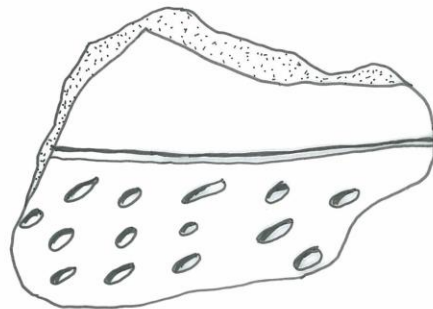
2. 07/2011-139-2

3. 07/2011-139-4

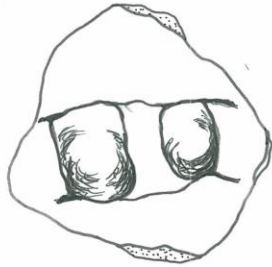

4. 07/2011-139-3

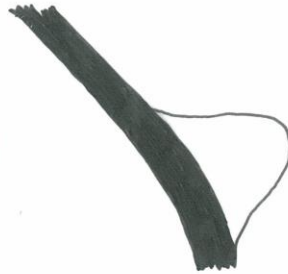

5. 07/2011-139-5

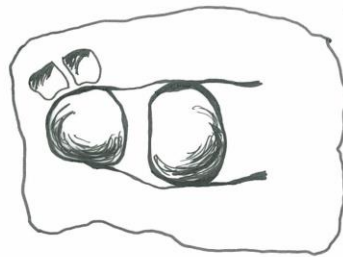
Objekt 15, Objekt 1

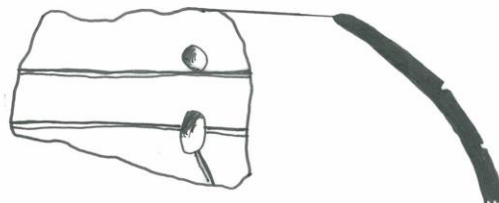
1. 07/2011-139-11

2. 07/2011-139-14

3. 07/2011-139-12

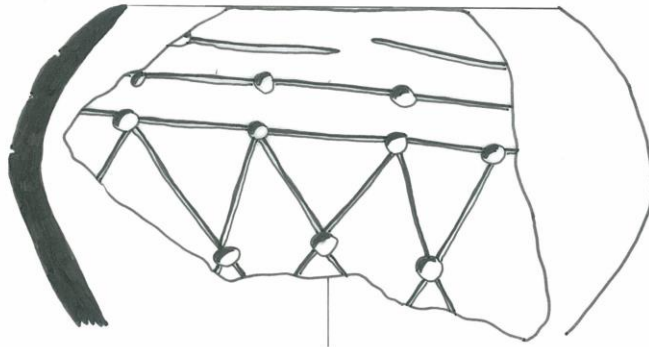

4. 09/2011-103-1

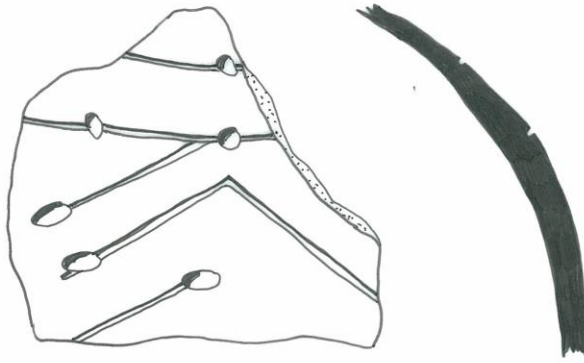
0 5 cm

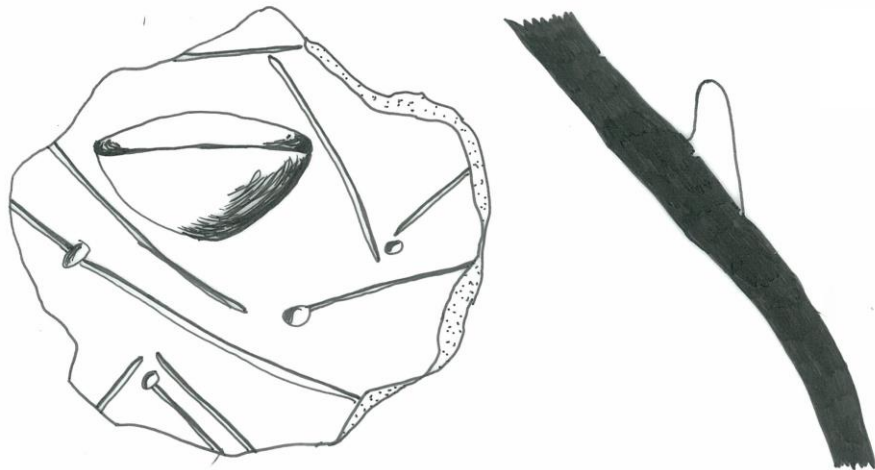
Objekt 3

1. 09/2011-109-2

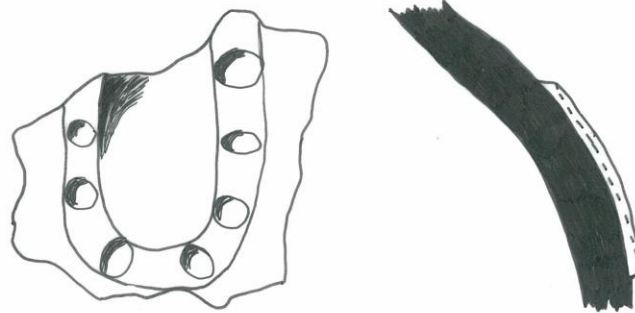

2. 09/2011-109-6

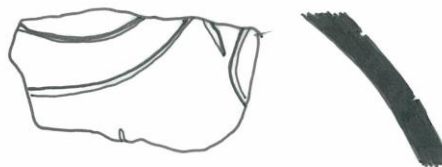

3. 09/2011-109-10

Objekt 3, Objekt 19, Objekt 35

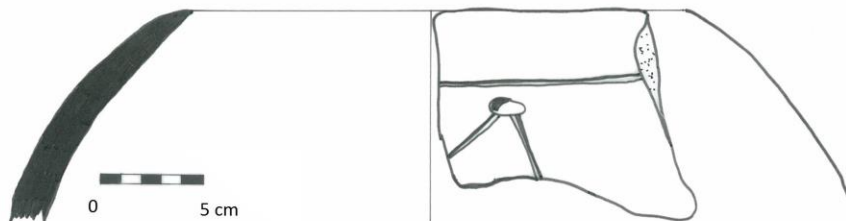
1. 09/2011-109-11

2. 09/2011-141-1

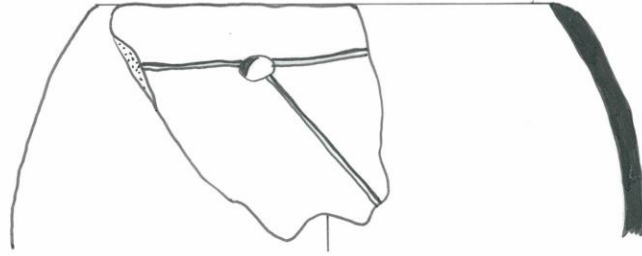
3. 09/2011-166-1

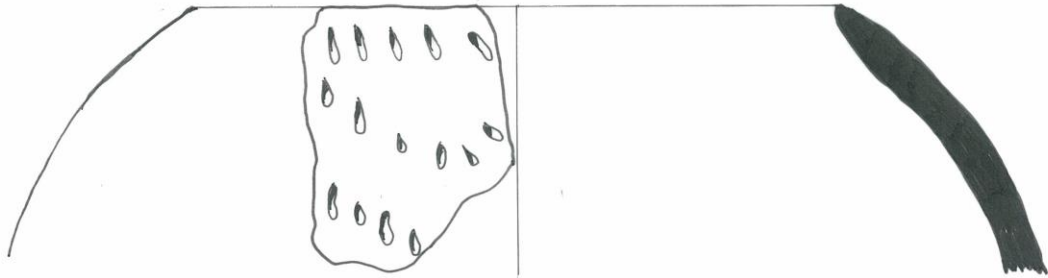
4. 09/2011-166-3

Tab. 6

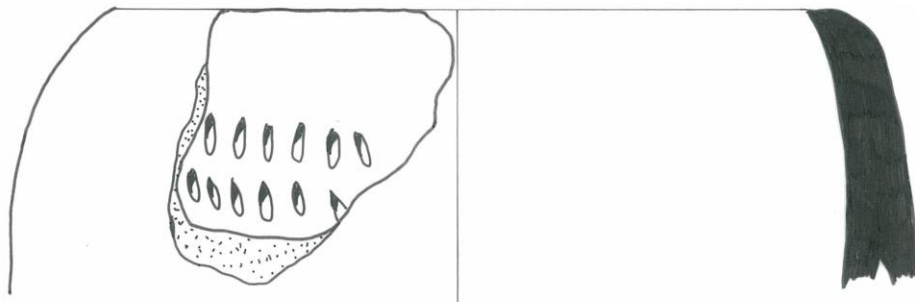
Objekt 37, Objekt 42

1. 09/2011-170-1

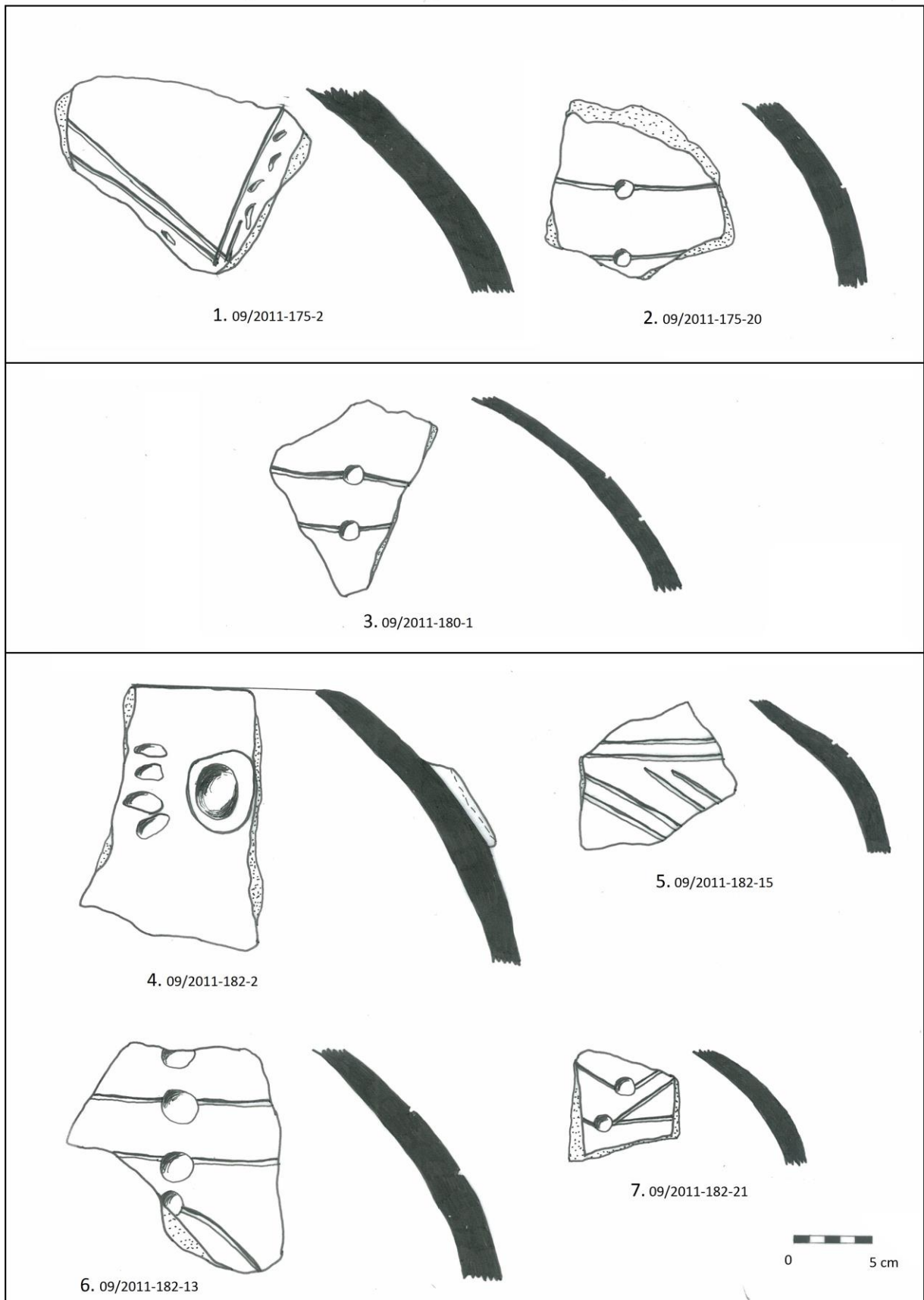
2. 09/2011-175-18

3. 09/2011-175-19

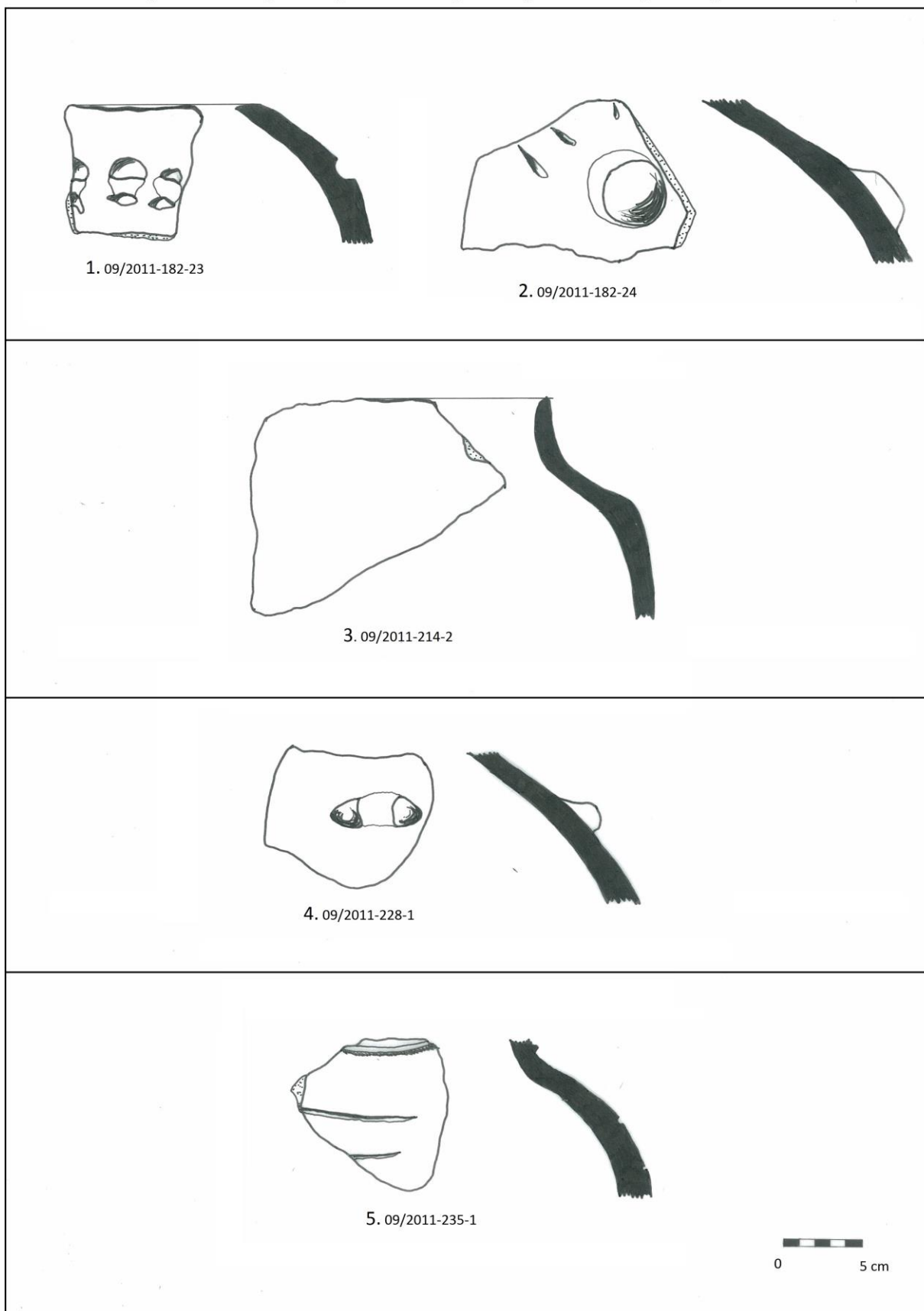
0 5 cm

Objekt 42, Objekt 43, Objekt 45

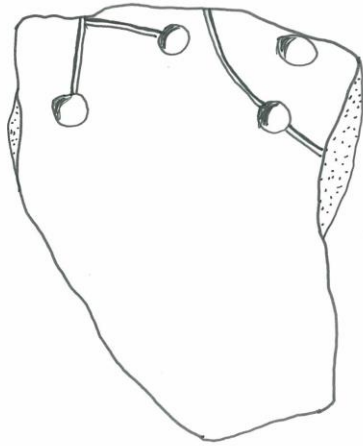
Tab. 8

Objekt 45, Objekt 52, Objekt 56, Objekt 58

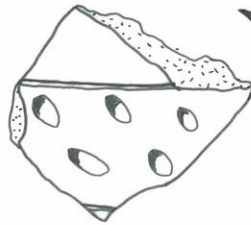

Tab. 9

Objekt 86

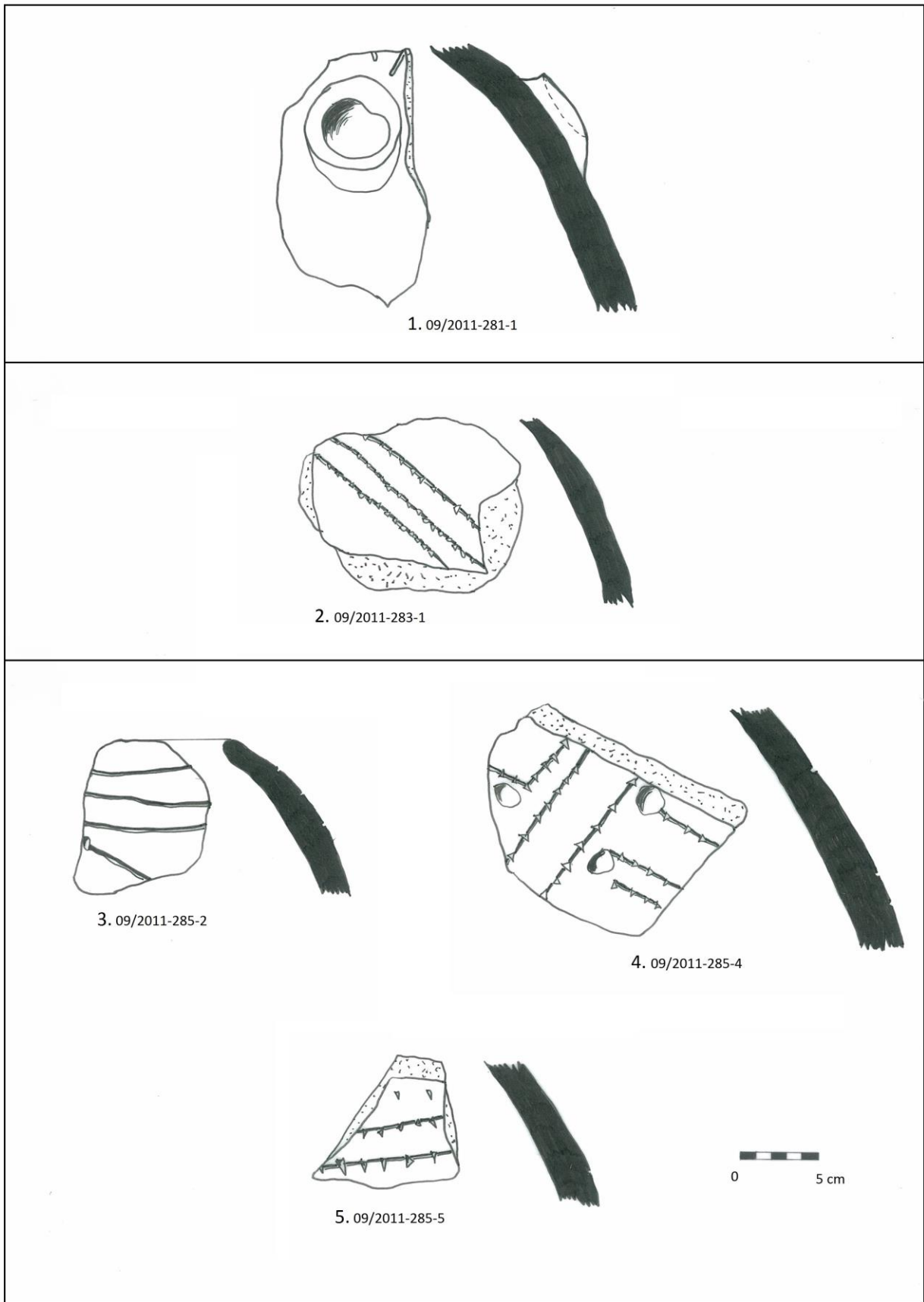
1. 09/2011-298-1

2. 09/2011-298-3

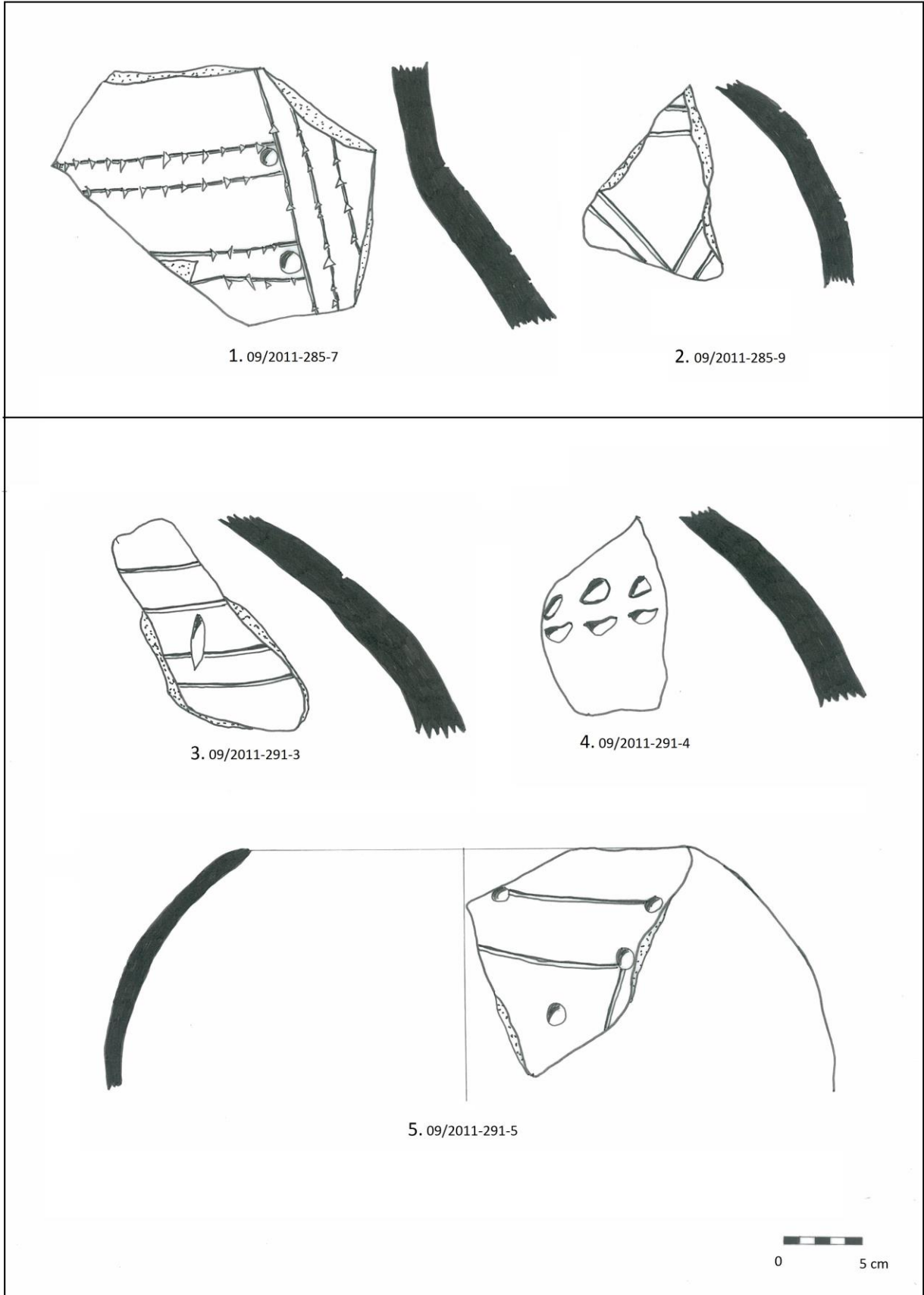

Objekt 89, Objekt 91, Objekt 93

Tab. 11

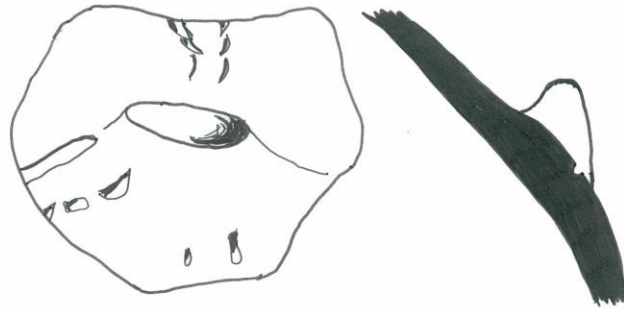
Objekt 93, Objekt 98

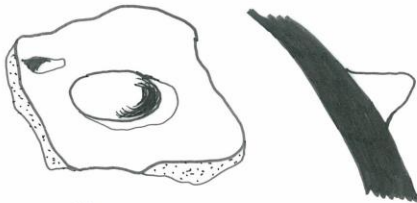
Tab. 12

Objekt 136, Objekt 145

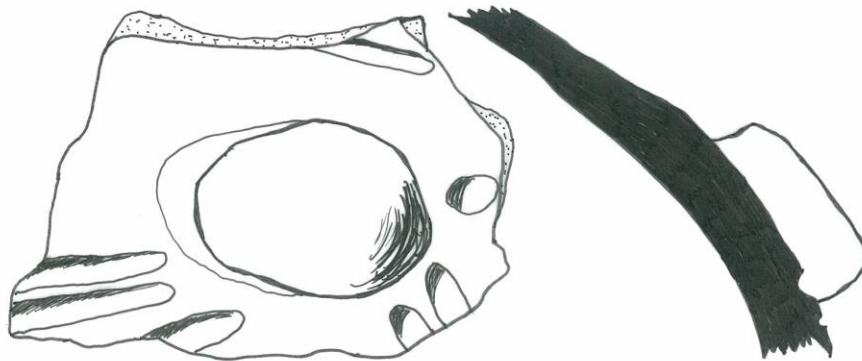
1. 09/2011-349-1

2. 09/2011-349-2

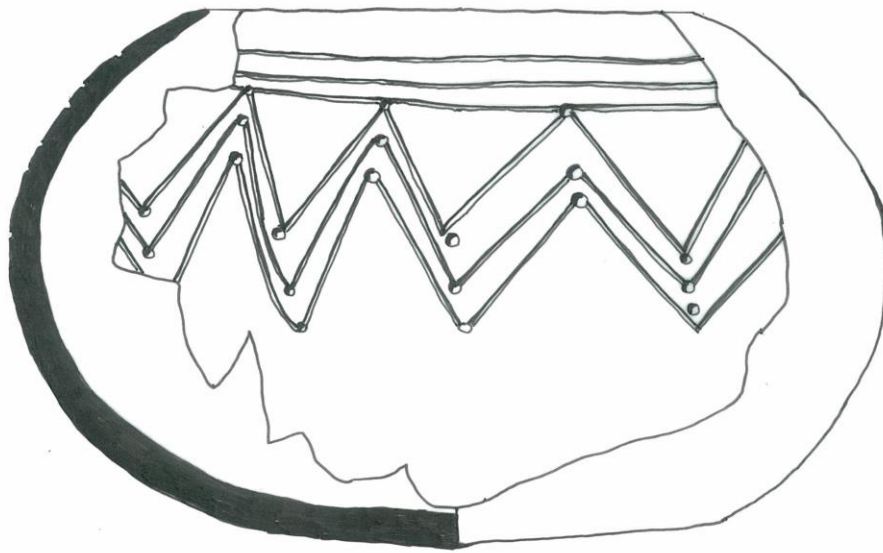
3. 09/2011-349-3

4. 09/2011-374-1

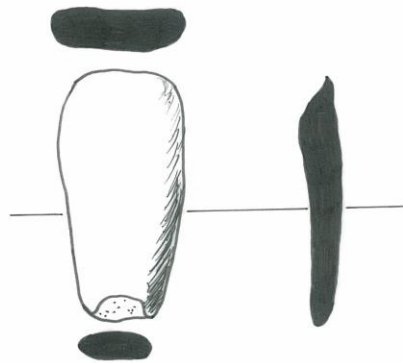

Objekt 153

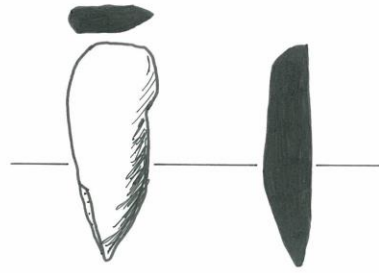

1. 09/2011-383-1

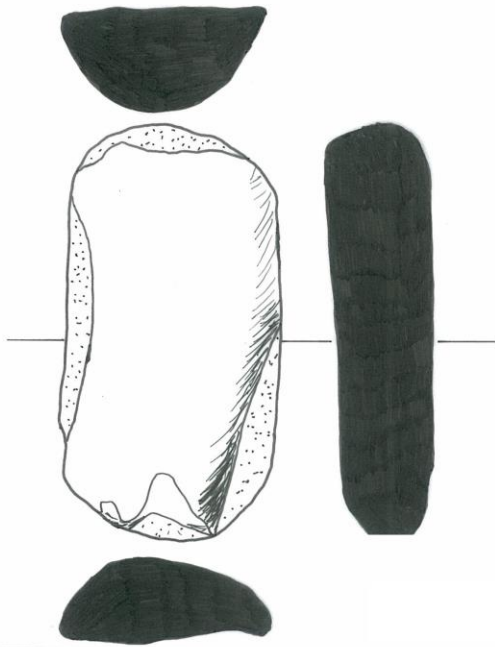
0 5 cm

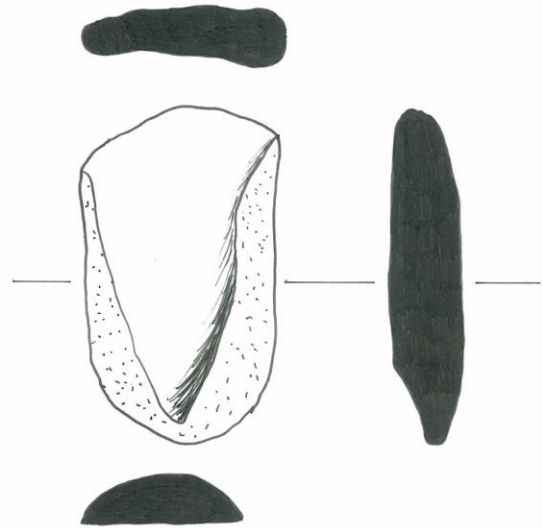
Objekt 17
1. 07/2011-132-4

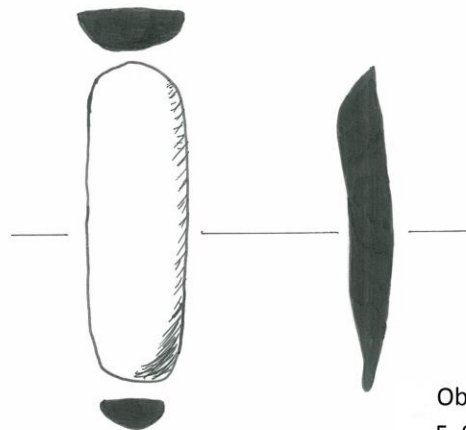
Objekt 3
2. 09/2011-109-18

Objekt 31
3. 09/2011-158-5

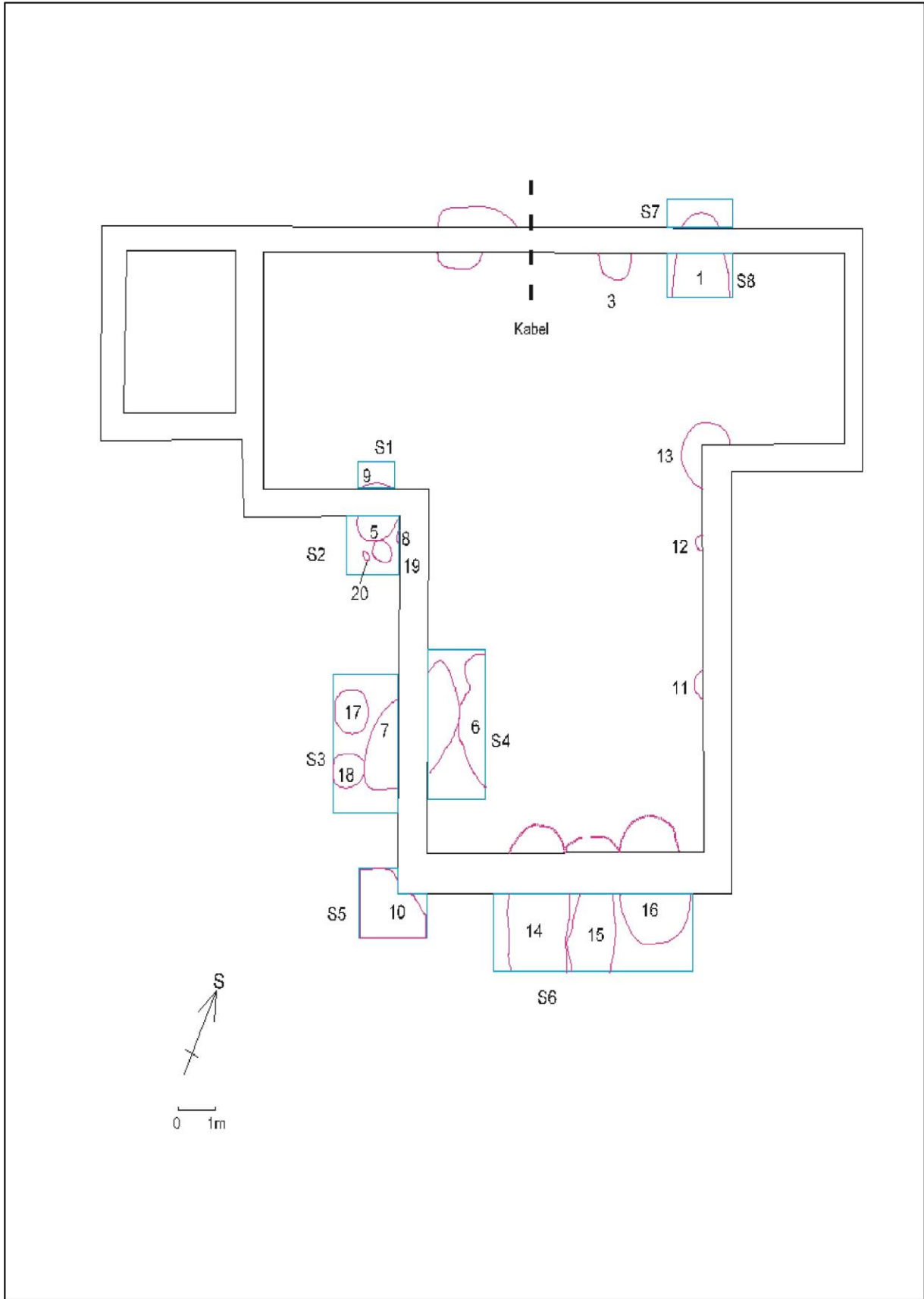

Objekt 57
4. 09/2011-231-10

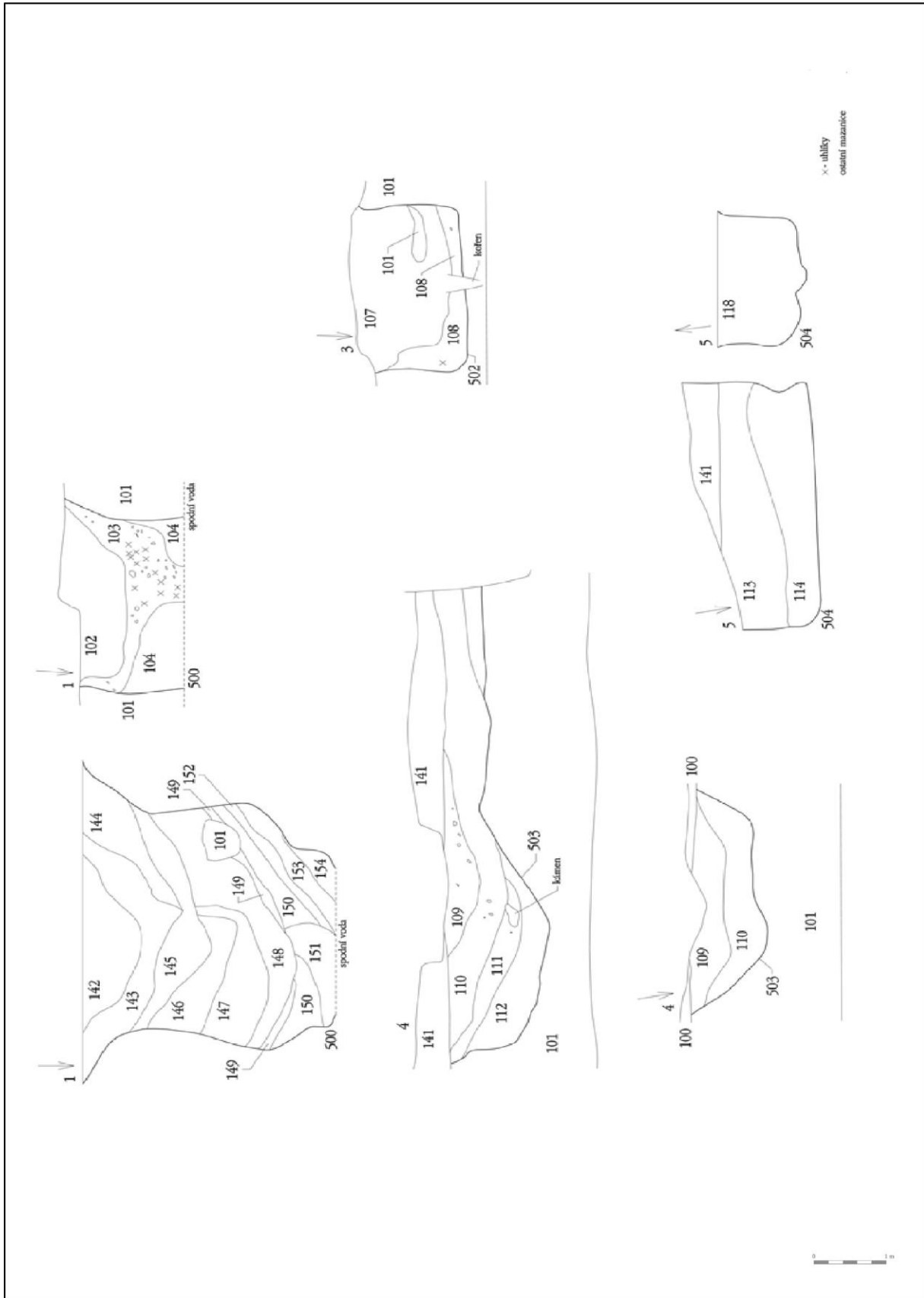
Objekt 34
5. 09/2011-165-6

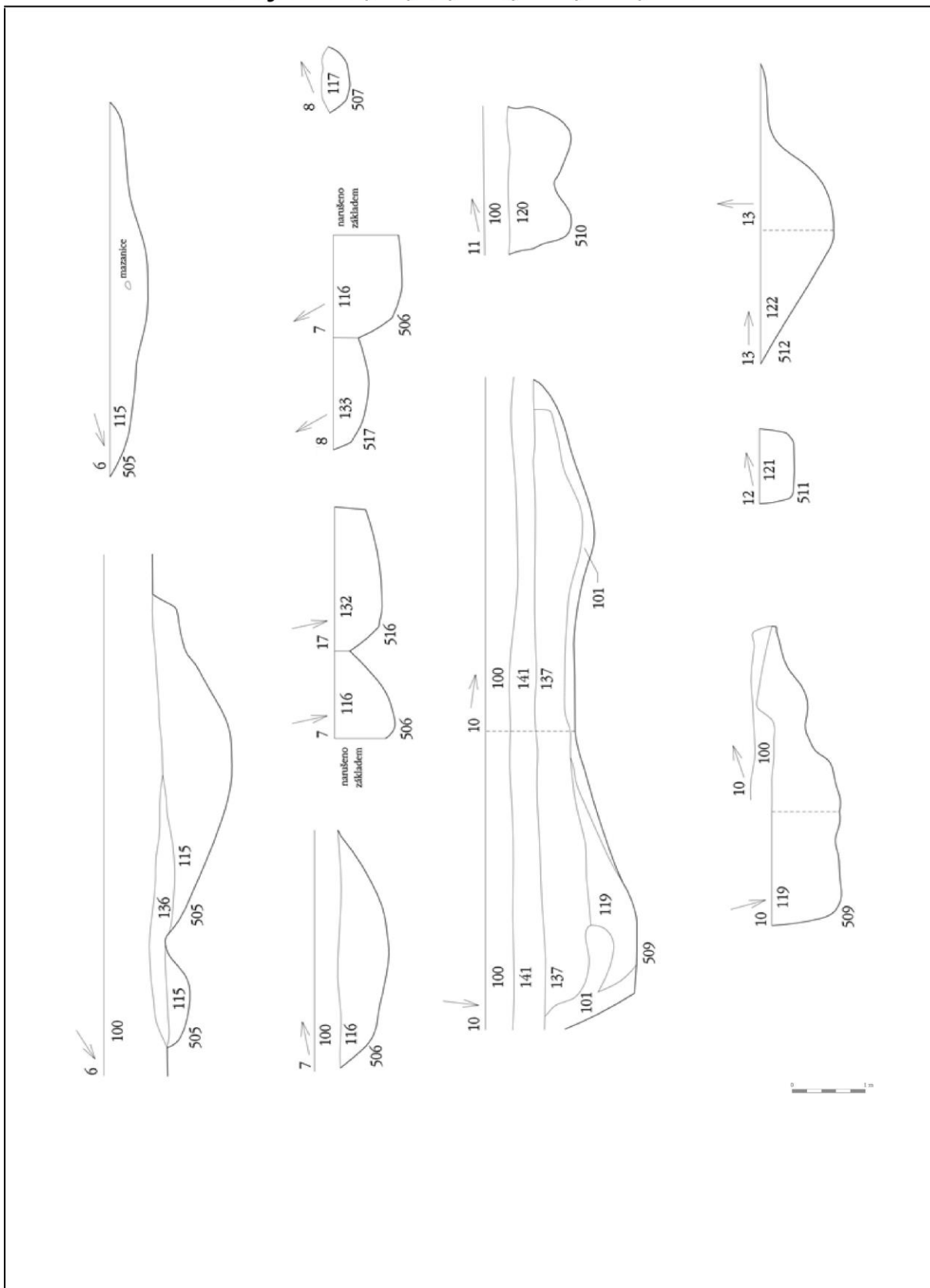
Tab. 16

Objekt 1, Objekt 3, Objekt 4, Objekt 5

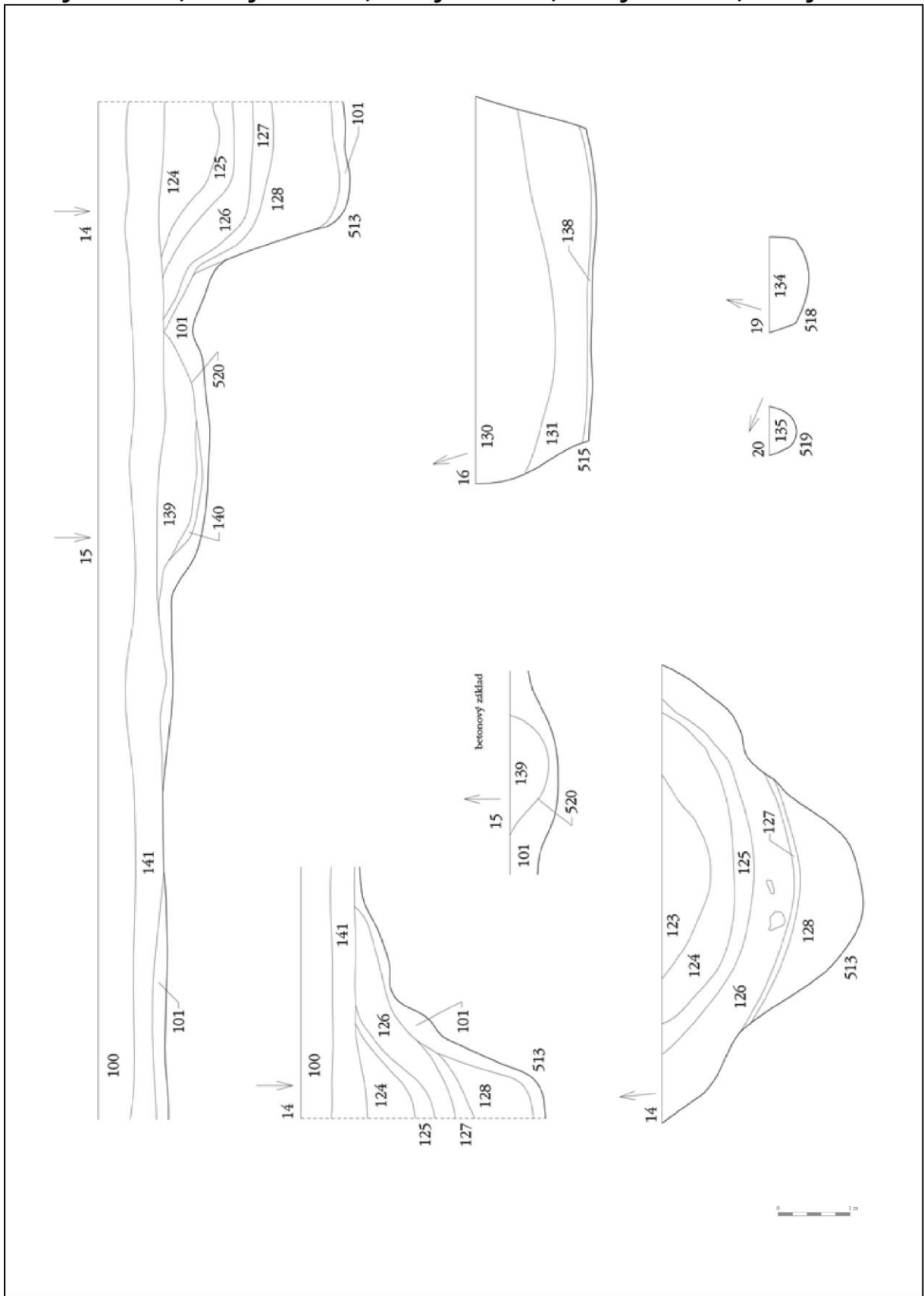
Tab. 17

Objekt 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13

Tab. 18

Objekt 14, Objekt 15, Objekt 16, Objekt 19, Objekt 20

Tab. 19

Univerzita Palackého v Olomouci
Humanitní studia

Studijní program:

Filozofická fakulta

Forma: Prezenční

Akademický rok: 2013/2014

Obor/komb.: Archeologie - Historie (AR-HI)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
TOMANCOVÁ Nela	Anenská 250, Zlín - Jaroslavice	F12854

TÉMA ČESKY:

Sídliště kultury s lineární keramikou na katastru obce Úsov a osídlení této kultury na Úsovsku

TÉMA ANGLICKY:

The site of Linear Pottery Culture in villige land Úsov and the settlement of this culture in Úsov region

VEDOUCÍ PRÁCE:

Mgr. Pavlína Kalábková, Ph.D. - KHI

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

V bakalářské práci se budu zabývat osídlením kultury s lineární keramikou na Úsovsku (dále LnK). Cílem bakalářské práce je zpracování archeologického materiálu LnK ze záchranných archeologických výzkumů Archeologického centra Olomouc z katastru obce Úsov a vyhodnocení známé struktury osídlení této kultury ve sledovaném mikroregionu. Součástí práce bude popis přírodního prostředí, stav bádání, rozbor terénní nálezové situace, analýza movitého materiálu a jeho datování; vymezení a struktura osídlení LnK v mikroregionu a katalog lokalit. Práce bude doplněna grafy, tabulkami, popisným a kresebným katalogem nálezů i nálezových situací.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

Čižmář, Zdeněk 1998: Nástin relativní chronologie lineární keramiky na Moravě. AMM LXXXIII 1998, 105-139. Čižmář, Z. ed. 2008: Život a smrt v mladší době kamenné. Znojmo.
Daňhel, M. citace článků o Úsovu v Přehledech výzkumů.
Daňhel, M. citace nálezových zpráv z Archeologického centra.
Končelová, Markéta 2005: Struktura osídlení lidu s lineární keramikou ve východních Čechách. AR LVII-2005, 651-706.
Květina, P. - Pavlů, I. 2007: Neolitické sídliště v Bylanech základní databáze. Praha.
Otázky neolitu a eneolitu našich zemí, 1997 2014, různí vydavatelé.
Pavlů, I. ed. Zápotocká, M. 2007: Archeologie pravěkých Čech 3. Neolit. Praha.
Tichý, R. 1962: Osídlení s volutovou keramikou na Moravě. PA LIII/2, 245 305.